MANUALE PIETATIS

Ex probatis precationum libellis, jam ante

CONCINATUM

Nunc denuò selectioribus devotionibus

AUCTUM

Unà cum utilissimis Resolutionibus pro Infirmis, ac Compendio Controversiarum.

Cum licentia Superiorum, & Privilegio S. R. M.

TYPIS
Clari Montis Częstochoviensis.

Annô Domini 1780.

Proloquium

Ad pios Sacerdotes & Fideles Myſteriorum Dei Diſpenſatores.

HÆreditariam Sacerdotij noſtri eminentiam explicare, ſupervacaneum hic autumo, hoc enim de bonitate Numinis in terra nobis conceſsũ eſt, quod Cœlicis Spiritibus negatũ ſcimus. Solanter Aſceticus Doctor Thomas Kempenſis in dulcedine ſpiritûs ſui exclamat. lib: 4. Cap. 11. *o! quam magnũ & honorabile eſt Officium Sacerdotum, quibus datum eſt Dominũ Majeſtatis verbis ſacris conſecrare, labiis benedicere, manibus tenere, ore proprio ſumere, & cæteris miniſtrare.* Miniſterij tamen hujus Majeſtas quo geſtu, quantaque ſollicitudine à nobis tractanda ſit, illud ſemper memoriæ inhæreat, ut cui plus datũ eſt etiã ab eo, plus ſcilicet gratitudinis, exigetur. Princeps Eccleſiæ, & noſter Petrus quemque

noſtrum ſic admonet 1. Petr: Cap: 5. *Paſcite qui in vobis eſt gregem non coactè, ſed ſpontaneè ſecundùm DEUM neq; turpis lucri gratia, ſed voluntariè, neq; ut dominantes in Clero, ſed forma facti gregis ex animo.*

Quod, ſi cauta mente, fideli labore, ac condigna vigilantia geſſerimus, Officiumq; noſtrum ſicut excellens, ita formidabile circumſpectè tractaverimus, non diurnum denariū, ſed excellentiſſimi, quia æterni pretij mercedē indubitanter præſtolemur. Commenſales Regis Regum ſumus, Paſtores Chriſti ovium, non pecudū, videamus igitur ne ad Menſam tam Sacram immorigeri, ac in vigilantia gregis Domini ſomnolenti compareamus. DEUS eſt, qui ſudores exterget noſtros, ſit nobis labor dulcis, quos præmia tanta ſequentur, quæ omnibus opulentiſſima.

vovet & precatur
indignus Exorator.
Fr: Rudolphus Pollacz O S.P. P. Er:

EXERCITIUM
MATUTINUM.

IN Nomine DEI Patris, qui me creavit, Filij, qui me ſuo pretioſo Sangvine redemit; & Spiritus S. qui me ſanctificavit; ſurgo. Ipſi honor, laus, & gloria in ſæcula ſæculorum Amen.

Benedictus ſis DEUS meus,
Qui Protector eras meus,
Hac nocte præterita.
Cor meum & intellectum,
Memoriam & affectum,
Tibi DEUS offero.
Quidqnid loquar cogitabo,
Agam, patiar, amabo.
Te DEUS in omnibus.
Malo mori quàm peccare,
Contra vitia pugnare,
Volo totis viribus.
O MARYA, o Beati!
Eſte mei advocati,
Cum Cuſtode Angelo:

JE-

JESUS, MARIA, JOSEPH. Vobis dono cor meum, & animam meam.

Commendatio ſui ipſius ad Beatam V. Mariam.

O Domina mea S. MARIA, me in tuam benedictam fidem, ac ſingularem cuſtodiã, & in ſinum miſericordiæ tuæ, hodie, & quotidie, & in hora exitus mei, animam meam, & corpus meum tibi commendo: omnem ſpẽ meam, & conſolationem meam, omnes anguſtias, & miſerias meas, vitã & finem vitæ meæ tibi committo, ut per tuam ſanctiſſiam interceſſionem, & per tua merita, omnia mea dirigantur, & diſponantur opera, ſecundum tuam, tuiq; Filij voluntatem Amen.

O Amantiſſima Mater, glorioſa DEI Genitrix MARIA ſuſcipio te novo amoris affectu, in Matrẽ meam dulciſſimam, unicè colendam, amandam, imitandam, glorificandã: ſuſcipe tu

pe tu quoque me licet indignissimũ, in peculiarissimum filium: adsis mihi in omnibus actionibus meis, nec me deseras in hora mortis, o clemens, o pia, o dulcis Virgo MARIA Amen.

O Angele DEI, qui Custos es mei, me tibi commissum pietate superna, hac die illumina, custodi, rege, & guberna.

Actiones nostras quæsumus Domine aspirando præveni, & adjuvando prosequere, ut cuncta nostra oratio & operatio à te semper incipiat, & per te cœpta finiatur. Per Christum Dominum nostrum Amen.

Actus virtutum manè dicendi.

ADoro te Sanctissima Trinitas: Pater & Filius, & Spiritus S. tres Personæ, unus & solus DEUS.

Deijcio me, in abysso mei nihili sub conspectu divinæ Majestatis tuæ.

Credo firmissimè, paratus mille vitas profundere, in contestationem

omni-

omnium eorum, quæ nobis in Sacra Scriptura revelasti, & per Ecclesiã tuam credenda proposuisti.

Omnem spem meam in Te colloco, & quidquid possum habere boni, sive spiritualis, sive corporalis, & in hac & in altera vita, id totum desidero, spero, & volo solum consequi de Tua manu DEUS meus, vita mea, & unica spes mea.

Consigno tibi hodie, & in perpetuum corpus, & animam meam, omnes potentias meas, memoriam, intellectum voluntatem, & omnes sensus meos.

Protestor me non consentire, neq; consensurum unquam, quantum in me est, in ullam rem, quæ fiat, vel cum minima offensa tuæ Divinæ Majestatis.

Propono firmissimè, impendere omne esse meum, facultates ac vires meas, ad servitium & gloriam tuam. Paratus sum suscipere, quascun-

cunq; adverſitates quas mihi Paterna tua manus immiſerit, ad dandum guſtum beatiſſimo Cordi tuo.

Vellem me totum, quantus ſum impendere, & procurare ut ab omnibus tibi ſerviatur, atq; omnes homines te glorificent, & ament, DEUM, Creatorem ſuum.

Gaudeo ſumme de tua æterna felicitate, & exulto de tua tam magnâ gloria in Cœlo, & in terra.

Gratias tibi ago infinitas, pro innumeris beneficijs, quæ mihi & toti mundo collata, ſunt, & in dies inceſſanter à benigniſſima tua providentia conferuntur.

Amo tuam infinitam Bonitatem, propter ſeipſam, ex toto affectu cordis & animæ meæ; & vellem, ſi poſſem amare eo amore, quo te amant Angeli & homines juſti, cum quorū amore conjungo imperfectiſſimum amorem meum.

Offero Divinæ Majeſtati tuæ in u-

nione meritorum passionis, vitæ, & mortis Christi, Beatissimæ semper Virginis, & omniũ Sanctorũ, ex nunc pro semper omnia opera mea pretiosissimo Sangvine JESU Redemptoris nostri lota, & involuta.

Statuo omnino participem me facere, quantum possibile est Indulgentiarum per actiones hujus diei, & illas applicare per modum suffragij pro animabus purgatorij.

Volo etiam omne illud quod possum offerre in pœnitentiam, & satisfactionem meorum peccatorum.

DEUS meus, cum tu sis infintè dignus omni amore & servitio, siquidẽ tu es, qui es, doleo quantum possum, maximè de omnibus meis peccatis, illaq; detestor, supra omnia mala; peto humillimè veniam, facioq; firmissimum propositum' nunquam offendendi tuam Bonitatem in æternũ.

In tua vulnera me proijcio, o JESU ibi me absconde & defende, hodie

die & ſemper donec mihi largiaris gratiam videndi & amandi in æternum Amen.

SALUTATIO
SS. Sacramenti.

O!|Amantiſſime Domine JESU, qui hic ſub mirabili Sacramento contineris, ſis in æternum benedictus & ultra: qui me ingratum hucuſq; tolerasti. Agnoſco Bonitatẽ tuam, & gratias ago, laudo, glorifico, æternumquè ingeminare deſidero Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus DEUS Sabaoth. In te credo o ineffabilis Veritas, in te ſpero o æterna Bonitas, te amo ampliuſq; amare deſidero o ſumma Bonitas. Gaudeo de omni honoretibi unquam exhibito, compatior de injurijs & diminutione gloriæ tuæ. O ſi reſarcire liceret! placet quod propoſui, renovo quod vovi. Utinam & ipſe te nunquã offendiſſem: doleo! doleo! de omnibus peccatis firmiterq; ſtatuo amplius non peccare, & preci-

puè peccato N. Insuper statuo omnia in gloriam & complementū tui beneplaciti facere maxime opus N. sed quia nihil possum sine te, omnia in te, illumina tenebras meas. Adjuva imbecillitatem, largire gratiā & tuam sanctā benedictionem Amen.

Gratiarum actiò pro Statu Sacerdotali.

GRatias tibi ago misericors DEUS, quod me indignum peccatorē, ad Officium Sacerdotale elegisti, meq; mediū inter te, & pupulum fieri voluisti, ut tuam pro me peccatore, & pro eodem populo tuo misericordiā exorarem. Certè Angelicā puritatē, & conversationem deberem habere, ego peccator & impurus, cujus in manibus ad eloquiorum Cælestiū prolationem Corpus tuum o Christe de panis consecratur materia, qui te ad libitūm & tracto manibus, & ore percipio, & fidelibus distribuo. Adjuva me DEUS omnipotens, ut huic offi-

cio,

cio, & ſtatui meo ad tui Nominis laudem meamq́; & populi ſalutē prodeſſe, & ſatisfacere valeam, quod tibi beneplacitum eſt ſemper cogitem & intendā, alijs vita & exemplo præluceam, honorem tuum animarumq́; profectum quantum in me eſt promoveam, orationi diligenter vacem: tibi DEO meo ardenter & libenter deſerviam, ſpirituiquè potius intendā quam carni. Da bone JESU ut corde & corpore mundus ſim, & pudicus in omni tempore, ſim corde humilis, converſatione Sanctus, temporalium contemptor facultatū, & à terrenorum ſollicitudine liber, quatenus tibi DEO meo expeditius vacem, atq; Sacramentalis panis ſumptione dignior efficiar, ut in omnibus deniq́; meis actionibus glorificeris o Chriſte. Qui vivis, & regnas, in ſæcula ſæculorum Amen.

OMnipotens & miſericors DEUS, ad humilitatis meæ preces beni-

gnus

gnus intende: & me famulum tuum, quē nullis ſuffragantibus meritis, ſed immenſa clæmentiæ tuæ largitate Cœleſtibus myſterijs ſervire tribuiſti, dignū ſacris Altaribus fac miniſtrū, ut quod mea voce depromitur, tua ſanctificatione firmetur. Per Dominum noſtrum &c.

Oratio dicenda ante Divinū Officium ex Romano Diurnali.

APeri Domine os meum ad benedicendum Nomen Sanctum tuum; munda quoq; cor meum ab omnibus vanis, perverſis, & alienis cogitationibus. Intellectum illumina, affectū inflamma; ut dignè, attentè, ac devotè hoc Officium recitare valeam, & exaudiri merear ante conſpectum Divinæ Majeſtatis tuæ. Per Chriſtum Dominum noſtrum &c.

Domine, in unione illius divinæ Intentionis, qua ipſe in terris laudes DEO perſolviſti, has tibi horas perſolvo.

PRAXIS
Offerendi Horas Canonicas.

DEUS, cujus immenſam Majſtatẽ adorat omnis Eccleſia Sanctorũ: offero tibi has Eccleſiæ tuæ preces, à me indigno, die hodierna recitandas. Offero imprimis omnes à Matutino uſq; ad Completoriũ horas, offero omnes earũ affectus, & ſenſus à Spiritu S. & ab Eccleſia ſponſa Tua intentos, atq; hic depoſitos, offero earum omnia puncta, commata, ſententias, verba, literas: offero omnes motus lingvæ meæ, & manũũ mearũ, ictus oculorum, omnes reſpirationes, omnes cogitationes, & affectiones animæ meæ, omnes mei commotiones in hac præſenti oratione intercurſuras. Accepta igitur hoc tributũ ſervitutis meæ. Tu qui es Dominus meus, Rex meus, DEUS meus, ſolus, unicus, naturalis, mequè mancipium tuũ naturale, & voluntariũ,

Spi-

Spiritu tuo Sancto, & gratia efficaci, atque abundanti purifica, confirma sanctifica, ut tibi servitium meum in sanctitate, & justitia, perseverantia semper exhibere valeam. Qui in Trinitate perfecta, vivis, & regnas unus DEUS, in sæcula benedictus Amen.

Orationē sequentē devotè post Officiū recitantibus Leo Papa X. defectus & culpas in eo persolvendo ex humana fragilitate contractas indulsit.

SAcrosanctæ & individuæ Trinitati, Crucifixi Domini nostri Jesu Christi Humanitati, Beatissimæ & gloriosissimæ semperq; Virginis MARIÆ fœcundæ integritati & omniū Sanctorū universitati, sit sempiterna laus, honor, virtus, & gloria, ab omni creatura, nobisq; remissio omniū peccatorū, per infinita sæcula sæculorū A.

℣. Beata Viscera Mariæ Virginis; quæ portaverunt æterni Patris Filiū.

℟. Et beata Ubera quæ lactaverunt Christū Dnum. *Pater noster*, *Ave M.*

PRAXIS
EXAMINIS CONSCIENTIÆ.

I. Solve DEO Grates.

O Pater misericordiarum! ô mi Creator! mi Salvator! mi Redemptor! mi Protector! Te benedico cũ omnibus Angelis, & curia Sanctorũ universa, & ex intimis præcordijs gratias ago, pro omnibus & singulis animi & corporis donis, liberalissimè mihi alijsq; collatis, præsertim hoc mense, hodieq; his & his N. N. Et quid vis pro his retribui tibi, ut retribuam!

II. Pete Lumen.

ILlumina me Domine, qui observasti omnes semitas meas, & vestigia pedum meorum considerasti. O! veni lux vera, & pelle tenebras cordis mei, ut videam quid desit mihi, & quid, displiceat tibi, ut omnem iniquitatem odio habeam, & per gratiã tuam serio emendam.

III. *Discute mentem.*

COgitata, dicta, facta, diei tecum expende.

I. An recta in rebus tuis intentione processeris. An inspirationes divinas neglexeris. An suspicionibus, judicijs temeraris, ambitione, libidine, odio vana gloria &c. laboraveris.

II. An in verbis tuis vanitas, acerbitas, mendacium, irrisio, detractio, murmuratio, juramentum, &c. locum habuerint.

III. An in actionibus aliquid DEI gloriæ, proximi commodis; tuæ saluti obfuerit. Hic reflecte te ad munus officij tui; status, obligationis: item recogita successum in Officio divino, in Missæ Sacrificio. Tandem percurre Decalogi, Ecclesiæ, &c. præcepta.

IV. *Delicti veniam posce.*

O Pater amantissimæ, quē amo super omnia, ecce hæc redidi mala pro bonis tuis, Doleo ex toto corde meo, & intimis medullis, me infinitam

tam Bonitatem tuam toties offendisſe. Ignoſce indigniſſimo mihi o omne bonnm menm! Parce o! benigniſſime JESU, his omnibus occultis meis! per gemitus tuos & lachrymas, per ſpinas & flagra, per Crucem & Vulnera, per omnes miſericordias tuas.

V. Recide malum.

ITerumne peccabo? corpus & animam meam, vulnera, Sangvinem Chriſti, Cœlũ, & omnia bona ob rem nihili prodigam? Non faciam o bone JESU non faciam, meritis tuis fultus & gratia. Perſequar inimicos, id eſt vitã meam, cadent ſubtus pedes meos. O ſuccurrite omnes Cœlites peccatrici huic animæ! tuq; o miſericordiæ Mater, quæ nullũ derelinquis, tuq; Angele mei Cuſtos, voſq; Patroni mei, coram quibus propono hæc peccata N. N. emendare, tales peccandi occaſiones ſubterfugere, paratus ad DEI Gloriam hæc N. agere, & illa N. quando occurent tolerare.

Actus

Actus Contritionis.

DOmine mi JESU Chriſte, verus DEUS, & verus Homo, Creator & Salvator meus, doleo ex toto corde meo, quod te offenderim: quia tu DEUS meus es, & te amo ſuper omnia firmiterque ſtatuo, nunquam poſthac peccare, ſed omnes peccandi occaſiones evitare. Propono quoquè peccata mea confiteri: pænitentiam quæ injuncta fuerit, exſolvere, & ſi quid alieni debeam, reſtituere. Amore etiam tui remitto injuriam omnẽ à quocunqne mihi illatam. Inſuper ad expianda peccata mea offero Majeſtati tuæ vitam, labores, & bona opera mea univerſa. Ut verò humilimè peccatorum meorũ remiſſionem efflagito; ita confido, ab infinita Bonitate tua, per merita ſanctiſſimæ Paſſionis, Sanguinis, & Mortis tuæ, ea mihi remittenda: præſtandam etiam gratiam, qua vitam meã emendem, & in ſanctiſſimo ſervitio tuo in

finem

finem usque perseverem. Amen.

Brevior.

O DEUS meus, doleo ex animo de omnibus ac singulis peccatis meis; idque maximè, quia divinæ tuæ displicent Majestati.

Alius.

O JESU, doleo ex amore tui, quod offenderim te. Peccavi: o! quã doleo, ex solo amore tui!

DEUS propitius esto mihi maximo peccatori.

ORATIO
Ad Beatam Virginem Mariam.

O MARIA DEI Genitrix & Virgo gratiosa omnium desolatorum; ad Te clamantium Consolatrix vera, per illud magnum gaudium; quo consolota es, quando cognovisti Dominũ JESUM die tertia à mortuis impassibilem resurrexisse, sis Consolatrix animæ meæ, & apud eundẽ Tuum & DEI Natum Unigenitum in die novissimo, quando cum anima & corpore ero

re ero resurrecturus, & de singulis factis rationem redditurus me digneris juvare, ut perpetuæ damnationis sententiam per Te pia Mater & Virgo, valeam evadere, & cum electis DEI omnibus ad æterna gaudia feliciter devenire Amen.

Memento hic eorum qui te præcesserunt, & dormiunt in somno pacis & dic pro eis Psalm. De Profundis.

DISPOSITIO
Ad Confessionem SACRAMENTALEM.

SUscipe Confessionē meam pijssime ac clementissime Domine JESU Christe, unica spes salutis animæ meæ & da mihi obsecro contritionē cordis, & lachrymas oculis meis, ut defleam diebus ac noctibus, omnes negligentias meas cum humilitate, & puritate cordis. Appropinquet oratio

mea

mea in conſpectu Tuo Domine. Si iratus fueris contra me, quem adjutorē quæram? Quis miſerebitur iniquitatibus meis? Memento mei Domine, qui Chananæam, & Publicanū vocaſti ad pœnitentiam, & Petrum lachrymantē ſuſcepiſti. Domine DEUS meus, ſuſcipe preces meas. Salvator mundi JESU bone, qui Te Crucis morti dediſti, ut peccatores ſalvos faceres, reſpice me miſerum peccatorem invocantem Nomen tuum: & noli ſic attendere malum meum, ut obliviſcaris bonum tuum. Et ſi commiſi, unde me damnare potes, tu non amiſiſti, unde ſalvare ſoles. Parce ergo mihi, qui es Salvator meus: & miſerere peccatrici animæ meæ. Solve vincula ejus, & ſana vulnera Domine JESU! Te deſidero, Te quæro, Te volo, oſtende mihi Faciem Tuam & ſalvus ero. Emitte igitur, pijſſime Domine, meritis puriſſimæ & Immaculatæ ſemper

Vir-

Virginis Genitricis Tuæ MARIÆ, & Sanctorum tuorum, lucem tuam, & veritatem tuam in animam meam, quæ omnes defectus meos in veritate mihi ostendat, quos confiteri me oportet, atque juvet, & doceat ipsos plenè, & contrito corde explicare. Qui vivis, & regnas, in sæcula sæculorum Amen.

Actus solidæ Contritionis.

O Amabilissime Domie JESU Christe, amor meus, pro me crucifixe, amo te super omnia toto corde, ob infinitam Bonitatem, omnesq; Divinas perfectiones tuas; & si possem omnium Angelorum, & Sanctorum tuorum amore Te amarem, nam omni amore es dignissimus. Et quia sic te amo, pænitet me, & toto mentis affectu doleo, quod ego vilissima creatura tua, contra Te optimum DEUM meum, cui omne peccatum vehementissimè displicet, unquam peccaverim, ò si te non ofendissẽ! ô

non

non egissem id, quod Sanctissimæ Tuæ Voluntati & amori sic contrarium est; Revoco, retracto, detestor, annullo, & quantùm possum annihilo, quidquid feci cogitatione, verbo, opere, & omissione contra Te, cupioquè ac desidero totâ animâ id me non fecisse. Heu! pænitet me iterum atque iterum, & milles, pœnitebitque totâ vitâ meâ. Et quamvis nulla pæna aut infernus esset, nullum Cœlum; tua tamen amabilissima Bonitas, à me (heu mihi) offensa sufficit, ut mihi cor dolore disrumpatur, & oculi flumina ac maria lachrymarum profundant. Propono firmissimè cum gratia tua sanctissimæ Tuæ legi in posterum obedire; peccatum quodvis super omne aliud malum vitare; integrè confiteri, pænitentiam injunctã explere, proximo meo si quid teneor & debeo, satisfacere; offendendi Te occasiones, quantum possum fugere. Condono omnibus omnes injurias &

offenſas mihi factas, ſicut meas à te mihi peto condonari. Offero tibi vitam & actiones meas bonas, cum gratia tua à me faciendas, & omnes afflictiones (quas juſtè pro peccatis meis mereor) à me ſuſtinendas, in aliquam compenſationẽ tot offenſarum, & injuriarum à me tibi illatarum: Inſuper offero tibi intenſiſſimos compunctionis, contritionis, & deteſtationis, affectus, quos unquam verè pœnitentes & ſua vel aliena peccata deflentes elicuerunt, & de inceps elicient; quos omnes ſi ego ſolus poſſem, & ſi tibi placeret eos mihi dare, & alios omnes poſſibiles elicere deſidero. Offero inquam hæc omnia in unione perfectiſſimarum lachrymarum tuarum, quibus o amantiſſime JESU noſtra delicta deflevisti; laborum item & cruciatuum, quibus eadem expiaſti; & omnium meritorum tuorum per quæ ſpero veniam peccatorum meorum, & uberem gra-

tiam

tiam à miſericordiſſimis viſceribus tuis, ut me emendem: & piam ac bonam vitam inſtituam.

ORATIONES
Poſt Confeſſionem.

ORATIO I.

SIt tibi Domine obſecro, meritis beatæ ſemper Virginis Genitricis tuæ MARIÆ, & omnium Sanctorum grata & accepta iſta Confeſſio mea: & quidquid mihi defuit nunc & alias de ſufficientia contritionis, de puritate & integritate confeſſionis, ſuppleat pietas tua & miſericordia: & ſecundùm illam digneris, me habere pleniùs & perfectiùs abſolutum in Cœlo. Qui vivis &c.

ORATIO II.

AD te ô benigniſſime JESU, revertor, & gratias ago, quòd â fædiſſima peccatorū meorum lepra mundare me dignatus fueris. Sit Nomen tuum ô JESU benedictum in ſæcula

Verè tu es JESUS, hoc eſt, Salvator, qui neminem à te, quantumlibet flagitioſum repellis, qui omnes seriò pœnitentes in gratiam recipis, & in numerum filiorum tuorum adſcribis. Miſericordiæ tuæ viſcera ò JESU agnoſco & amplector, meque totum ſervitio tuo deinceps addico. Adjuva, obſecro imbecillitatē meam, ut nunquam hujus tui mihi præſtiti beneficii oblitus, nullius amore delectationis, aut præpoſteri affectûs impulſu, in propria peccata relabar, meque à te ſeparem. Cor & animam meam dilectionis tuæ brachijs ita tecum conſtringo, ut dicere cum Apoſtolo audeam: *Quis me ſeparabit à charitate Chrſti*, Rom: 8. 35.

Inanis eſt pœnitentia quā ſequens culpa coinquinat, & nihil proſunt lamenta, ſi replicantur peccata. S. Auguſtin: diſt: 3 de pœnis.

Sanitate indignus eſt, qui ſeipſum poſtquam curatus eſt, vulnerat. S. Chryſoſt:

ORATIONES

Ante Celebrationem Missæ

à Sacerdotibus usurpandæ.

Sacerdos non legitimè impeditus, celebrare omittens, quantū in eo est, privat SS. Trinitatē laude & gloria. Angelos lætitiâ, peccatores veniâ, in purgatorio existentes refrigeriô, Ecclesiam spirituali Christi beneficiô, & seipsū medicinâ & remedio. V. Beda

Quando Sacerdos celebrat, DEUM honorat, Angelos lætificat, Ecclesiam ædificat, vivos adjuvat, defunctis requiem præstat, & sese omnium bonorum participem efficit.

Tom: à Kem: l. 4. c. 5.

Ad Celebraturum.

Presbyter in Mensa Christi, quid agas pensa.

Aut tibi vita datur, aut mors æterna paratur.

Cor prius exterge, sic mundior ad Sacra perge.

Vivere vis, ſive mori, confert quod datur ori.

Praxis intentionis ante Sacrificiū.

O Altiſſime DEUS, ecce me projjcio ad ſacratiſſimos pedes bonitatis tuæ, qui intendo hodie, Sacratiſſimam Miſſam celebrare, & facere quod Chriſtus fecit in ultima Cœna, quodq; Sancta Eccleſia tua quotidie facit, videlicet volo tranſubſtantiare Panem in Corpus, & vinum in Sangvinem Chriſti, ſecundum intentionē ejusdem Redemptoris mei, & Eccleſiæ, ad laudem & gloriam tui ipſius, & honorem Sanctiſſimæ, & ſemper Immaculatæ Virginis MARIÆ, ſimul & Sancti (*vel Sanctæ*) N. cujus hodie celebratur Feſtivitas: & ad ſalutem meam & omnium fidelium vivorum, atq; mortuorum, ut proſit unicuiq; ſecundum quod Tu DEUS optimè ſcis eis competere. Sed & ego indignus hujus Sanctiſſimi Sacrificij Miniſter deſidero, ut iſtud Venerabile

rabile SACRAMENTUM, ſit ſpiritualis refectio animæ meæ, confortans me in omni operatione virtutũ, & aliorum Sanctorum exercitiorum, tam Spiritualium, quàm corporalium, valeatq; ad reſiſtentiam vitiorum, & tentationum carnis, mundi & diaboli. Deſidero deniq; ut iſtud venerabile Sacrificium, proſit mihi ad augmentum dilectionis tuæ, ô DEUS meus, & incrementum amoris proximorum. Item ad inſeparabilem unionem cum Sanctiſſima Voluntate tua. Adjuva me Sacte Pater, confirma me ſancte Fili, dignifica me S. Spiritus, quos ſemper totis affectibus amo, & æternum amare volo.

Alia Forma Intentionis.

Quam devotè recitantibus, Gregorius XIII. Pontif. Max: conceſſit 50. annorum Indulgentias.

EGo volo celebrare Miſſam, & conficere Corpus & Sangvinem Domini

mini noſtri JESU Chriſti, juxta Ritum Sanctæ Romanæ Eccleſiæ, ad laudem, & gloriam Omnipotentis DEI, totiuſq; Curiæ triumphantis, ad utilitatẽ meam, totiuſquè Curiæ militantis: pro omnibus, qui ſe commendaverunt orationibus meis, & in genere, & in ſpecie: & pro felici ſtatu Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Amen.

Gaudium cum pace, emendationem vitæ, ſpatium veræ pænitentiæ, gratiam, & conſolationem Sancti Spiritûs, perſeverantiam in bonis operibus, tribuat nobis Omnipotens & miſericors Dominus Amen.

PRÆPARATIO
AD MISSAM.

Ex Diurnali Romano, pro opportunitate Sacerdotis facienda.

Ne reminiſcaris Domine delicta noſtra vel Parentum noſtrorum, neq; vindictam ſumas de peccatis noſtris.

Quæ Antiphona in Festis Duplicibus tantùm duplicatur, & tempore Paschali additur in fine Alleluia. *Deinde dicuntur seqentes Psalmi.*

PSALMUS 83.

QUam dilecta tabernacula tua Domine virtutum: concupiscit, & deficit anima mea: in atria Domini.

Cor meum & caro mea; exultaverunt in DEUM vivum.

Etenim passer invenit sibi domum, & turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua Domine virtutum: Rex meus, & DEUS meus.

Beati qui habitant in domo tua Domine, in sæcula sæculorum laudabunt te.

Beatus vir, cujus est auxilium abs te; ascensiones incorde suo disposuit, in valle lachrymarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem:

videbitur DEUS deorum in Sion.

Domine DEUS virtutum exaudi orationem meam, auribus percipe DEUS Jacob.

Protector noſter aſpice DEUS, & reſpice in faciem Chriſti tui.

Quia melior eſt dies una in atrijs tuis ſuper millia.

Elegi abjectus eſſe in Domo DEI mei magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia miſericordiam, & veritatem diligit DEUS. gratiam & gloriam dabit Dominus,

Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: Domine virtutum, beatus homo qui ſperat in te.

Gloria Patri, & Filio &c.

PSALMUS 84.

BEnedixiſti Domine terram tuam, avertiſti captivitatem Jacob.

Remiſiſti iniquitatem plebis tuæ, operuiſti omnia peccata eorum.

Mitigaſti omnem iram tuam, aver-

tiſti

tisti ab ira indignationis tuæ.

Converte nos DEUS salutaris noster, & averte iram tuam à nobis.

Numquid in æternum irasceris nobis, aut extendes iram tuam à generatione in generationem?

DEUS tu conversus vivificabis nos, & plebs tua lætabitur in te.

Ostende nobis Domine misericordiam tuam, & salutare tuum da nobis.

Audiam quid loquatur in me Dominus DEUS: quoniam loquetur pacem in plebem suam.

Et super Sanctos suos: & in eos qui convertuntur ad cor.

Verumtamen prope timentes eum salutare ipsius: ut inhabitet gloria in terra nostra.

Misericordia & veritas obviaverunt sibi: justitia & pax osculatæ sunt.

Veritas de terra orta est: & justitia de Cælo prospexit.

Etenim Dominus dabit benignitatẽ: & terra nostra dabit fructum suum.

Justitia ante eum ambulabit & ponet in via gressus suos.

Gloria Patri, & Filio &c.

PSALMUS 85.

INclina Domine aurem tuam, & exaudi me: quoniam inops & pauper sum ego.

Custodi animam meam, quoniam Sanctus sum: salvum me fac servum tuum DEUS meus, sperantem in te.

Miserere mei Domine quoniam ad te clamavi tota die: lætifica animam servi tui, quoniam ad te Domine animam meam levavi.

Quoniam tu Domine suavis & mitis; & multæ misericordiæ omnibus invocantibus te.

Auribus percipe Domine orationē meam: & intende voci deprecationis meæ.

In die tribulationis meæ clamavi ad te, quia exaudisti me.

Non est similis tui in dijs Domine: & non est secundum opera tua.

Omnes

Omnes gentes quaſcunque feciſti, venient & adorabunt coram te Domine: & glorificabunt Nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, & faciens mirabilia: tu es DEUS ſolus.

Deduc me Domine in via tua, & ingrediar in veritate tua: lætetur cor meum, ut timeat Nomen tuum.

Confitebor tibi Domine DEUS meus in toto corde meo, & Glorificabo Nomen tuum in æternum.

Quia miſericordia tua magna eſt ſuper me: & eruiſti animam meam ex inferno inferiori.

DEUS iniqui inſurrexerunt ſuper me, & Synagoga potentium quæſierunt animam meam: & non propoſuerunt te in conſpectu ſuo.

Et tu Domine DEUS miſerator, & miſericors, patiens, & multæ miſericordiæ, & verax.

Reſpice in me & miſerere mei: da imperium tuum puero tuo, & ſalvum fac filium ancillæ tuæ.

Fac

Fac mecum ſignum in bonum, ut videant qui oderunt me, & confundantur quoniam tu Domine adjuviſti me, & conſolatus es me.
Glora Patri, & Filio, &c.

PSALMUS 115.

CRedidi propter quod locutus ſum, ego autem humiliatus ſum nimis.
Ego dixi in exceſſu meo, omnis homo mendax.
Quid retribuam Domino, pro omnibus quæ retribuit mihi.
Calicem ſalutaris accipiam, & Nomen Domini invocabo.
Vota mea Domino reddam coram omni populo ejus, pretioſa in conſpectu Domini mors Sanctorum ejus.
O! Domine quia ego ſervus tuus, ego ſervus tuus, & filius ancillæ tuæ.
Dirupiſti vincula mea, tibi ſacrificabo hoſtiam laudis: & Nomen Domini invocabo.
Vota mea Domino reddam in conſpectu omnis populi ejus, in atrijs do-

mûs

mûs Domini in medio tui Jerusalem.
Gloria Patri, & Filio &c.

PSALMUS 129.

De profundis clamavi ad te Domine: Domine exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes: in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris Domine: Domine quis sustinebit.

Quia apud te propitiatio est & propter legem tuam sustinui te Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus: speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usq; ad noctē: speret Israel in Domino.

Quia apud Dominum misericordia: & copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israel: ex omnibus iniquitatibus ejus.

Gloria Patri, & Filio &c.

Deinde repetitur Antiphona.

Ne reminiscaris Domine delicta &c.

Postea Sacerdos dicit.

Kyrie eleyſon, Chriſte eleyſon. Kyrie eleyſon. *Pater noſter &c.*

℣. Et ne nos inducas in tentationem,

℟. Sed libera nos à malo.

℣. Ego dixi Domine miſerere mei.

℟. Sana animam meam, quia peccavi tibi.

℣. Convertere Domine aliquantulum,

℟. Et deprecare ſuper ſervos tuos.

℣. Fiat miſericordia tua Domine, ſuper nos,

℟. Quemadmodum ſperavimus in te.

℣. Sacerdotes tui induantur juſtitiam,

℟. Et Sancti tui exultent.

℣. Ab occultis meis munda me Domine

℟. Et ab alienis parce ſervo tuo.

℣. Domine exaudi orationem meam,

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiſcum,

℟. Et cum ſpiritu tuo.

OREMUS.

AUres tuæ pietatis, mitiſſime DEUS, inclinâ precibus noſtris, & gratiâ Sancti Spiritûs illumina cor no-

noſtrum, ut tuis myſteriis dignè miniſtrare, teque; æterna charitate diligere mereamur.

DEUS cui omne cor patet, & omnis voluntas loquitur, & quem nullum latet ſecretum, purifica per infuſionem Sancti Spiritus cogitationes cordis noſtri: ut te perfectè diligere, & dignè laudare mereamur.

URe igne Sancti Spiritus renes noſtros, & cor noſtrum Domine, ut tibi caſto corpore ſerviamus, & mundo corde placeamus.

MEntes noſtras quæſumus Domine, Paraclitus quia à te procedit, illuminet: & inducat in omnem ſicut tuus promiſit Filius veritatem.

ADſit nobis quæſumus Domine, virtus Spiritus Sancti, quæ & corda noſtra clementer expurget, & ab omnibus tueatur adverſis,

DEUS, qui corda fidelium Sancti Spiritus illuſtratione docuiſti, da nobis in eodẽ Spiritu recta ſapere & de

de ejus consolatione semper gaudere.

COnScientias nostras quæsumus Domine, visitando purifica, ut veniens Dominus noster JESUS Christus Filius tuus, paratam sibi in nobis inveniat mansionē. Qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritus Sancti DEUS, per omnia sæcula sæculorum Amen.

ORATIO
S. Ambrosii Episcopi.
DIE DOMINICA.

SUmme Sacerdos, & vere Pontifex JESU Christe, qui te obtulisti DEO Patri hostiam puram, & immaculatam in ara Crucis pro nobis miseris peccatoribus, & qui dedisti nobis Carnē tuam ad manducandum, & Sanguinē tuum ad bibendum, & posuisti mysterium istud in virtute Spiritûs Sancti tui dicens. Hæc quotiescunque feceritis in mei memoriam facietis. Rogo per eundem Sangvinem tuum, magnum salutis nostræ prætium, ro-

go te

go te per hanc miram, & ineffabilem charitatem qua nos miſeros, & indignos ſic amare dignatus es, ut lavares nos à peccatis noſtris in Saguine tuo: Doce me ſervum tuum indignũ, quem inter cœtera dona tua etiam ad Officium Sacerdotale vocare dignatus es nullis meis meritis, ſed ſola dignatione miſericordiæ tuæ, doce me quæſo, per Spiritum Sanctum tuum, tantum tractare myſterium eâ reverentiâ, & honore, eâ devotione, & timore, quibus oportet, & decet. Fac me per gratiam tuam ſemper illud de tanto myſterio credere & intelligerę ſentire, & firmiter tenere, dicere & cogitare, quod tibi placet, & expedit animæ meæ. Intret Spiritus tuus bonus in cor meum, qui ſonet ibi ſinè ſono, & ſine ſtrepitu verborum loquatur omnẽ veritatem tantorum Myſteriorum. Profunda quippe ſunt nimis, & ſacrô tecta velamine, propter magnam clementiam tuam, conce-

cede,

cede mihi Missarum solemnia mundo corde, & pura mente celebrare. Libera cor meum ab immundis, & nefandis, vanis & noxijs cogitationibus. Muni me beatorũ Angelorum piâ, & fidâ custodia ac tutelâ fortissimâ, ut hostes omnium bonorum confusi discedant. Per virtutem tanti mysterij & per manum Sancti Angeli tui repelle à me & à cunctis servis tuis durissimum spiritum superbiæ & cœnodoxiæ, invidiæ, & blasphemiæ, fornicationis, & immunditiæ, dubietatis & diffidentiæ. Confundantur, qui nos persequuntur: pereant illi, qui nos perdere festinant.

FERIA II.

REx Virginum, amator castitatis, & integritatis, Cœlesti rore benedictionis tuæ extingue in corpore meo fomitem ardentis libidinis, ut maneat in me tenor castitatis, corporis & animæ. Mortifica in membris meis carnis stimulos, omnesquè libidinosas com-

commotiones, & da mihi veram & perpetuam castitatem, cum cœteris donis tuis, quæ tibi placent in veritate, ut sacrificium laudis casto corpore, & mundo corde valeam tibi offerre. Quantâ enim cordis contritione, & tremore, quanta corporis castitate, & animæ puritate istud Divinum & Cæleste sacrificium est celebrandum, ubi Caro tua in veritate sumitur, ubi Sanguis tuus in veritate bibitur, ubi ima summis, terrena Divinis junguntur, ubi adest Sanctorum Angelorum præsentia, ubi tu es sacrificium & Sacerdos, mirabiliter & ineffabiliter constitutus.

FERIA III.

QUis dignè hoc celebrare poterit, nisi tu DEUS Omnipotens offerentem feceris dignum! Scio Domine, verè scio, & id ipsum pietati tuæ consiteor, quia non sum dignus accedere ad tantum mysterium propter nimia peccata mea, & infinitas

negli-

negligentias meas. Sed ſcio, & veraciter ex toto corde meo, & ore confiteor, quia tu potes me facere dignum, qui ſolus potes facere mundum, de immundo conceptum ſemine, & de peccatoribus juſtos & Sanctos. Per hanc Omnipotentiam tuã, te rogo DEUS meus, ut concedas mihi peccatori ſacrificium celebrare cum timore, & tremore, cum cordis puritate, & lachrymarum fonte cum lætitia ſpirituali, & Cœleſti gaudio. Sentiat mens mea dulcedinem beatiſſimæ præſentiæ tuæ & excubias Sanctorum Angelorum tuorum in circuito meo.

FERIA IV.

EGo enim Domine, memor venerandæ Paſſionis tuæ accedo ad Altare tuum licet peccator, ut offeram tibi ſacrificium, quod tu inſtituiſti, & offerri præcepiſti in commemorationem tui pro ſalute noſtra. Suſcipe illud quæſo, ſumme DEUS pro-

pro Ecclesia Sancta tua, & pro populo quem acquisivisti Sangvine tuo. Et quoniam me peccatorem inter te & eundem populum tuum medium esse voluisti, licet in me aliquod boni operis testimonium non agnoscas, officium saltim dispensationis creditæ non recuses, nec per me indignum eorum salutis pereat pretium, pro quibus victima salutaris dignatus es esse remdemptio. Profero etiam Domine (si digneris propitius intueri) tribulationes plebium, pericula populorum, captivorum gemitus, miserias orphanorum, necessitates peregrinorum, inopiam debilium, desperationes langventiū, defectus senum, suspiria juvenum, vota virginum, lamenta viduarum.

FERIA V.

TU enim misereris omnium Domine & nihil odisti eorum quæ fecisti. Memorare quæ sit nostra substantia: quia tu Pater noster es, quia tu DEUS no-

noster es, nè irascaris satis nequè multitudinē viscerum tuorum super nos contineas. Neq; enim in justificationibus nostris prosternimus preces ante Faciem tuam: sed in miserationibus tuis multis. Aufer à nobis iniquitates nostras: & ignem Sancti Spiritûs in nobis clementer accende. Aufer cor lapideum de carne nostra, & da nobis cor carneum quod te amet, te diligat, in te delectetur, te sequatur, te perfruatur. Oramus Domine Clementiam tuam, ut serenô vultu familiam tuam, Sacri tui Nominis officia præstolantem, aspicere digneris: & ut nullius sit irritum votum, nullius vacua postulatio, tu nobis preces suggere, quas ipse propitius audire, & exaudire delecteris.

FERIA VI.

Rogamus etiam te, Domine Sancte Pater, & pro spiritibus fidelium Defunctorum: ut sit illis salus, sani-

tas: gaudium, & refrigerium, hoc magnũ pietatis SACRAMENTUM. Domine DEUS meus, ſit illis hodie magnum & plenum convivium de te Pane vivo, qui de Cœlo deſcendiſti, & das vitam mundo de tua carne Sancta & Benedicta Agni videlicet immaculati, qui tollis peccata mundi, quæ de Sancto, & glorioſo Beatæ Virginis MARIÆ utero eſt aſſumptã, & de Spiritu Sancto Concepta, ac de illo pietatis fonte, qui per lanceam militis: ex tuo ſacratiſſimo latere emanavit: ut deinde refecti & ſatiati, refrigerati, & conſolati exultent in laude, & gloria tua. Peto Clementiam tuam Domine ut deſcendat ſuper panem tibi ſacrificandum plenitudo tuæ benedictionis & ſanctificatio tuæ Divinitatis· Deſcendat etiam Domine illa Sancti Spiritus tui inviſibilis, incomprehenſibiſquè Majeſtas. ſicut quondam in patrum hoſtias deſcendebat, qui & oblationes

noſtras Corpus & Sangvinẽ tuum efficiat, & me indignum Sacerdotem doceat tantum tractare Myſterium cum cordis puritate, & lachrymarum devotione, cum reverentia, & tremore, ita ut placidè ac benignè ſuſcipias ſacrificium de manibus meis ad ſalutem omnium, tam vivorum, quam defunctorum.

SABBATO.

ROgo etiam te Domine, per ipſum Sacroſanctum Myſterium Corporis, & Sangvinis tui, quô quotidie in Eccleſia tua paſcimur, & potamur abluimur, & ſactificamur, atque unius ſummæ Divinitatis participes efficimur, da mihi virtutes tuas Sanctas, quibus repletus bonâ conſcientiâ ad altare tuum accedam, ita ut hæc Cœleſtia Sacramenta efficiantur mihi ſalus & vita. Tu enim dixiſti ore tuo Sancto & benedicto Panis quẽ ego dabo caro mea eſt pro mundi vita. Ego ſum panis vivus, qui de Cœlo de-

ſcendi. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in æternum. Panis dulciſſime, ſana palatum cordis mei, ut ſentiam ſvavitatem amoris tui. Sana illud ab omni langvore, ut nullam præter te ſentiam dulcedinem. Panis candidiſſime, habens omne delectamentum, & omnẽ ſaporem, qui nos ſemper reficis, & nunquam in te deficis: comedat te cor meum, & dulcedine ſaporis tui repleantur viſcera animæ meæ. Manducat te Angelus ore pleno; manducet te peregrinus homo pro modulo ſuo, ne deficere poſſit in via, tali recreatus viatico; Panis Sancte, Panis vive, Panis munde, qui deſcendiſti de Cœlo & das vitam mundo veni in cor meum, & munda me ab omni inquinamento carnis & ſpiritûs. Intra in animam meam, ſana & munda me interius & exterius. Eſto tutamen, & continua ſalus animæ & corporis mei. Repelle à me inſidiantes mihi hoſtes: re-

cedant procul à præsentia potentiæ tuæ, ut foris & intus per te munitus, rectô tramite ad tuum regnum perveniam, ubi non in Mysterijs, sicut in hoc tempore agitur, sed facie ad faciem te videbimus, cùm tradideris regnum DEO & Patri, & eris DEUS omnia in omnibus. Tunc enimmede te satiabis facietate mirificâ ita ut nec esuriam, nec sitiã in æternum. Qui cum eodẽ DEO Patre, & Spiritu Sancto, vivis, & regnas, per omnia sæcula sæculorum Amen.

Alia Oratio ante Missam.

AD Mensam dulcissimi convivij tui, pie Domine JESU Christe, ego peccator, de proprijs meritis nihil præsumens, sed de tua confidens misericordia & bonitate, accedere vereor & contremisco. Nam cor & corpus habeo multîs criminibûs maculatum, mentem & lingvam non cautè custoditam. Ergo ô pia Deitas, ô tremenda Majestas, ego miser inter angu-

anguſtias deprehenſus, ad te fontem miſericordiæ recurro, ad te feſtino ſanandus, ſub tuam protectionē fugio, & quem judicem ſuſtinere nequeo, Salvatorem habere ſuſpiro. Tibi Domine plagas meas oſtendo, tibi verecundiam meam detego. Scio peccata mea multa & magna, pro quibus timeo. Spero in miſericordias tuas, quarum non eſt numerus. Reſpice ergo in me oculis miſericordiæ tuæ Domine JESU Chriſte, Rex æterne, DEUS, & Homo, crucifixus propter hominē. Exaudi me ſperantem in te: miſerere mei, pleni miſerijs & peccatis: tu qui fontem miſerationis nunquam manare ceſſabis. Salve ſalutaris victima, pro me & omni humano genere in patibulo crucis oblata. Salve nobilis & pretioſe Sangvis, de Vulneribus crucifixi Domini mei JESU Chriſti profluens, & peccata totius mundi abluens. Recordare Domine creaturæ tuæ, quam tuo San-

Sangvine redemisti. Pœnitet me peccasse, cupio emendare quod feci. Aufer ergo à me Clementissime Pater omnes iniquitates & peccata mea: ut purificatus mente & corpore, dignè degustare merear sancta Sanctorum: & concede, ut sancta prælibatio Corporis & Sangvinis tui, quam ego indignus sumere intendo, sit peccatorum meorum remissio, sit delictorum perfecta purgatio, sit turpium cogitationum effugatio, ac bonorum sensuum regeneratio, operumque tibi placentium salubris efficacia animæ quoquè & corporis, contra inimicorū meorū insidias, firmissima tuitio Am:

ORATIO

Sancti Thomæ Aquinatis.

OMmnipotens sempiterne DEUS, ecce accedo ad Sacramentum Unigeniti Filij tui, Domini nostri Jesu Christi: accedo tanquam infirmus ad Medicum vitæ, immundus ad fontem misericordiæ, cœcus ad lumen clari-

tatis

tatis æternæ, pauper & egenus ad Dominum Cœli & terræ. Rogo ergo immensæ largitatis tuæ abundantiam, quatenus meam curare dnigneris infirmitatẽ, lavare feditatẽ, illuminare cœcitatem, ditare paupertatem, vestire nuditatem: ut te Panem Angelorum, Regem regum Dominum dominantiũ, tantâ suscipiam reverentiâ, & humilitate, tantà contritione & devotione, tantà puritate & fide, tali propositô & intentione, sicut expedit saluti animæ meæ. Da mihi quæso, Dominici Corporis & Sangvinis non solum suscipere Sacramentũ, sed etiam rem & virtutẽ Sacramenti. O mitissime DEUS, da mihi Corpus Unigeniti Filij tui Domini nostri Jesu Christi, quod traxit de Virgine MARIA, sic suscipere, ut corpori suo mystico merear incorporari, & inter ejus membra connumerari: O Amantissime Pater, concede mihi dilectum Filium tuum, quem nunc velatum in

via

via ſuſcipere propono, revelatâ tandem facie perpetuò contemplari. Qui tecum vivit, & regnat, in unitate Spiritûs Sancti DEUS, per omnia ſæcula ſæculorum Amen.

Alia Oratio dicenda ante Miſſam.

DEUS, qui de indignis dignos facis, & de peccatoribus juſtos, & de immundis mundos: munda cor & corpus meum ab omni contagio, & ſorde peccati, & fac me dignum atquè ſtrenuum Sanctis Altaribus tuis miniſtrum: concede propitius, ut in hoc Altari, ad quod indignus accedo, hoſtias acceptabiles offerã pietati tuæ, pro peccatis & offenſionibus meis, innumerisque & quotidianis exceſſibus meis, atque cunctorũ ſimul Chriſtianorũ culpis abluendis. Et per eum ſit tibi votum meum acceptabile, qui ſe tibi DEO Patri pro nobis obtulit ſacrificium. Qui teum vivit, & regnat, in unitate Spiritûs Sancti DEUS, per omnia ſæcula ſæculorum Amen. Cle-

Clementiſſime, DEUS Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti, & ſubſtantiæ noſtræ munificentiſſime Creator, qui in hoc admirabili Miſſæ Sacrificio ejusdẽ amantiſſimi Filij tui diſpoſitione, omnes opes concluſiſti, accedo ad te tanquam ad unicum refugium meum, ſpem, & conſolationẽ meam, & effundo cor meum in conſpectu tuo, tibique hoc Sacroſanctũ Sacrificium offero in gratiarum actionẽ, pro omnibus beneficis tuis, à te mihi collatis, ab inſtanti conceptionis meæ, quorum numerus, menſura, & pondus apud te ſolum eſt, præſertim pro hac vocatione Sacerdotali. Quod ſi præſenti pio deſiderio meo non delectaris ſuper omnia præponende DEUS, ſuppleat tenuitatem meam virtus infinita hujus Sacrificij. Reſpice in faciem Chriſti tui, & quas pro me indigniſſimo ſuo mancipio gratias offert, eas benignus tanquam Pater admitte.

Alia ad placitum forma offerendi Sacrificium Missæ.

AD laudem, & gloriam Sanctissimæ Trinitatis, in memoriam Salvatoris nostri Jesu Christi vitæ Passionis, mortis, ac Resurrectionis, ac in operum, & meritorum suorum omniumquè Sanctorum unionē. Ad laudem quoque & exaltationem Beatissimæ Virginis MARIÆ, Cœlestium Angelorum, Sanctorum, atque Sanctarum & singulariter N.N. & aliorum Sanctorum, offero etiam cum ipsorum Beatorum Spirituum laudibus, Sanctorumque omnium precibus & meritis, nunc & semper hoc, & omnia alia sacrificia officia, orationes, & bona opera totius mundi, pro meis præsentibus & futuris animæ, & corporis necessitatibus, in auxilium & consolationem meam, & in remissinem omnium peccatorum meorum, quorum veram contritionem semper habere intendo, conor, & cupio, omni-

mniumque vivorum & defunctorum, meorum parentum, & consangvineorum, & inimicorum, benefactorum in spiritualibus, & temporalibus, ac illorum quibus fui gravamen, scandalum, & occasio peccandi. Pro omni gradu Sanctæ Catholicæ Ecclesiæ, ac illius conservatione, augmento, & exaltatione, Christianorum Principũ unione, hæresum extirpatione, Summi Pontificis salute, & animarum in purgatorio existentium liberatione. Pro conservatione, & augmento omnium Religionum. Pro conversione omnium infidelium: pro mihi cõmissis & commendatis. Denique pro illis omnibus vivis, atque defunctis, pro quibus Dominus noster JESUS Christus & ejus Mater sciunt, & volunt me debere orare, & sacrificare, sic oro, obsecro, ac orare, obsecrare, Sacrificare intendo, ac propono, juxta intentionẽ Sanctæ Catholicæ Ecclesiæ Ego N. Minister licet indignus.

ORATIO I.

ex Thoma Kemp:

DOmine, in ſimplicitate cordis mei, offero meipſum tibi hodie in ſervum ſempiternum, in obſequium & in ſacrificium laudis perpetuæ. Suſcipe me, cum hac ſancta oblatione tui pretioſi Corporis quam tibi hodie in præſentia Angelorum, inviſibiliter aſſiſtentium, offero: ut ſit pro me, & pro ctuncto populo tuo in ſalutem.

Domine, offero tibi omnia peccata & delicta mea, quæ commiſi coram te & Sanctis Angelis tuis, à die quo primùm peccare potui, uſque ad horam hanc, ſuper placabili altari tuo: ut tu omnia pariter incendas & comburas igne charitatis tuæ, & deleas univerſas maculas peccatorum meorum, & conſcientiam meam ab omni delicto emundes, & reſtituas mihi gratiam tuam, quam peccando amiſi, omnia mihi plenè indulgendo, & in oſculum pacis me miſericorditer aſſumendo.

Quid

Quid possum agere pro peccatis meis, nisi humiliter ea consitendo & lamentando, & tuam propitiationem incessanter deprecando ? Deprecor te, exaudi me propitius ubi adito coram te DEUS meus, Omnia peccata mea mihi maximè displicent, nolo ea umquam ampliùs perpetrare: sed pro eis doleo & dolebo, quamdiu vixero, paratus pœnitentiam agere, & pro posse satisfacere. Dimitte mihi DEUS, dimitte mihi peccata mea, propter Nomen sanctum tuum: animam meam, quam pretioso Sangvine tuo redemisti. Ecce committo me misericordiæ tuæ, resigno me manibus tuis. Age mecum secundùm Bonitatem tuam, non secundùm meam malitiam & iniquitatem.

Offero etiam tibi omnia bona mea, quamvis valdè pauca & imperfecta; ut tu ea emendes & sanctifices; ut ea grata habeas, & accepta tibi facias, & semper ad meliora trahas;

nec

nec non ad beatum ac laudabilem finem, me pigrum & inutilem homuncionem, perducas.

Offero quoque tibi omnia pia desideria devotorum, necessitates parentum, amicorum, fratrum, sororū, omniumquæ charorum meorum, & eorum qui mihi vel aliis, propter amorem tuum benefecerunt: & qui orationes & Missas pro se suisque omnibus, dici à me desideraverunt & petierunt, sive in carne adhuc vivant; sive jam sæculo defuncti sunt: ut omnes sibi auxilium gratiæ tuæ, opem consolationis, protectionem à periculis, liberationem à pœnis, advenire sentiant, & ut ab omnibus malis erepti, gratias tibi magnificas læti persolvant.

Offero etiam tibi preces & hostias placationis, pro illis specialiter, qui me in aliquo læserunt, contristaverunt, aut vituperaverunt, vel aliquod damnum vel gravamen intulerunt:

lerunt: pro his quoque omnibus, quos aliquando contristavi conturbavi gravavi, & ſcandalizavi, verbis, factis, ſcienter vel ignoranter: ut nobis omnibus pariter indulgeas peccata noſtra & mutuas offenſiones. *Aufer* Domine à cordibus noſtris omnem ſuſpitionē, indignationem, iram & diſceptationem, & quidquid poteſt charitatem lædere, & fraternam dilectinem minuere. Miſerere Domine, miſericordiam tuam poſcentibus, da gratiam indigentibus: & fac nos tales exiſtere, ut ſimus digni gratia tua perfrui, & ad vitam proficiamus æternam *Amen.*

ORATIO II.

CUm ſumma devotione & ardenti amore, cum toto cordis affectu, & fervore, deſidero te Domine ſuſcipere quemadmodū multi Sancti & devotæ perſonæ, in communicando te deſideraverunt, qui tibi maximè in ſanctitate vitæ placuerunt, & in arden-

tiſſi-

tiſſima devotione fuerunt. O DEUS meus, amor æternus, totum bonum meum, felicitas interminabilis, cupio te ſuſcipere cum vehementiſſimo deſiderio & digniſſima reverentia, quam aliquis Sanctorum umquam habuit, & ſentire potuit.

Et licet idignus ſum omnia alia ſentimenta devotionis habere, tamen offero tibi totum cordis mei affectū, ac ſi omnia illa gratiſſima iflammata deſideria, ſolus haberē. Sed & quæcunque poteſt pia mens concipere & deſiderare, hæc omnia tibi, cum ſumma veneratione, & intimo favore, præbeo & offero. Nihil opto mihi reſervare, ſed me & omnia mea, tibi ſpontè & libentiſſimè immolare. Domine DEUS meus, Creator meus, & Redemptor meus, cum tali affectu, reverentia, laude & honore; cum tali gratitudine, dignitate, & amore, cum tali fide, ſpe & puritate, te affecto hodie ſuſcipere, ſicut te ſuſce-

pit

pit & desideravit sanctissima mater tua, gloriosa Virgo MARIA, quando Angelo evangelizanti sibi incarnationis mysterium, humiliter ac devotè respondit: Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundùm verbum tuum.

Et sicut beatus Præcursor tuus, excellentissimus Sanctorum Joannes Baptista, in præsentia tua lætabundus exultavit in gaudio Spiritus sancti, dum adhuc maternis clauderetur visceribus: Et postmodum cernens inter homines Jesum ambulantē, valdè se humilians, devoto cum affectu dicebat: Amicus autem sponsi, qui stat, & audit eum, gaudio gaudet propter vocē sponsi: sic & ego, magnis & sacris desideriis opto inflammari, & tibi ex toto corde me ipsum præsentare. Unde & omnium devotorum cordium jubilationes ardentes affectus, mentales excessus, ac supernaturales illuminationes, & cœlicas visiones tibi offero & exhibeo cum o-

mni-

mnibus virtutibus & laudibus, ab omni creatura in Cœlo & in terra celebratis, & celebrandis, pro me & omnibus mihi in oratione commendatis; quatenus ab omnibus dignè lauderis, & in perpetuū glorificeris.

Accipe vota mea Domine DEUS meus, & desideria infinitæ laudationis, ac immensæ benedictionis, quæ tibi, secundum multitudinem ineffabilis magnitudinis, tuæ, jure debentur. Hæc tibi reddo, & reddere desidero, per singulos dies & momenta temporum; atque ad reddendum mecum tibi gratias & laudes, omnes Cœlestes spiritus, & cunctos fideles tuos, precibus & affectibus invito & exoro.

Laudent te universi populi, tribus, & lingvæ; & sanctum ac mellifluum nomen tuum, cum summa jubilatione, & ardenti devotione magnificent. Et quicumque reverenter ac devotè altissimum Sacramentum

tuum

tuum celebrant, & plena ſide recipiunt, gratiam & miſericordiam apud te invenire mereantur. Qui vivis, & regnas DEUS in ſæcula ſæculorū Am:

ORATIO III.

O Dulciſſime atque amantiſſime Domine, quē nunc devotè deſidero ſuſcipere, tu ſcis infirmitatē meam & neceſſitatem, quā patior; in quantis malis & vitiis iaceo; quàm ſæpè ſum gravatus, tentatus turbatus, & inquinatus. Pro remedio ad te venio, pro conſolatione & ſublevamine te deprecor. Ad omnia ſcientem loquor, cui manifeſta ſunt omnia interiora mea, & qui ſolus potes me perfectè conſolari, & adjuvare. Tu ſcis quibus bonis indigeo præ omnibus & quàm pauper ſum in virtutibus.

Ecce, ſto ante te pauper & nudus, gratiam poſtulans, & miſericordiam implorans. Refice eſurientē mendicum tuum, accende frigiditatem meam igne amoris tui, illumina cœcitatē

meam

meam claritate præſentiæ tuæ. Verte mihi omnia terrena in amaritudinem, omnia gravia & contraria in patientiam, omnia infima & creata in contemptum & oblivionem. Erige cor meum ad te in Cœlum, & ne dimittas me vagari ſuper terram. Tu ſolus mihi ex hoc iam dulceſcas usque in ſæculum; quia tu ſolus cibus & potus meus es, amor meus & gaudium meum, dulcedo mea, & totum bonum meum.

Utinam me totaliter ex tua præſentia accendas, comburas, & in te tranſmutes; ut unus tecum efficiar ſpiritus, per gratiam internæ unionis, & liquefactionem ardentis amoris. Ne patiaris me jejunum & aridum â te recedere, ſed operare mecum miſericorditer, ſicut ſæpiùs operatus es cum Sanctis tuis mirabiliter. Quid mirum, ſi totus ex te igneſcerem, & in meipſò deficerem; cum tu ſis ignis ſemper ardens, & numquam dificiens,

ens, amor corda purificans, & intellectum illuminans.

Precatio ad B. V. Mariam.

O Mater pietatis & misericordiæ, Beatissima Virgo MARIA, ego miser & indignus peccator, ad te confugio toto corde & affectu, & precor pietatem tuam, ut sicut dulcissimo Filio tuo in Cruce pendenti adstitisti; ita & mihi misero peccatori, & Sacerdotibus omnibus, hic & in tota Sancta Ecclesia hodie offerentibus, clementer assistere digneris ut tua gratia adjuti, dignam & acceptabilem hostiam in conspectu summæ & individuæ Trinitatis offerre valeamus Amen.

Alia Oratio ad B. Virginem.

PEr te accessum habeamus ad Filiũ ô benedicta Inventrix Gratiæ, Genitrix Vitæ, Mater salutis, ut per te nos suscipiat, qui per te datus est nobis. Excuset apud ipsum integritas tua culpam nostræ corruptionis; & humi-

humilitas DEO grata, noſtræ veniam impetret vanitati: copioſa charitas tua noſtrorum operiat multitudinem peccatorum, & fœcunditas glorioſa, fœcunditatē nobis conferat meritorum. Domina noſtra. Mediatrix noſtra. Advocata noſtra, tuo Filio nos reconcilia, tuo Filio nos commenda, tuo Filio nos repræſenta: Fac ô benedicta per gratiam, quam inveniſti: per prærogativam, quam meruiſti, per miſericordiam, quam peperiſti, ut qui te mediante fieri dignatus eſt particeps infirmitatis & miſeriæ noſtræ, te quoque intercedente participes faciat nos gloriæ & beatitudinis ſuæ JESUS Chiſtus Filius tuus Dominus noſter, qui eſt ſuper omnia DEUS benedictus in ſæcula Amen.

GRATIARUM ACTIO
Poſt Miſſam.

Antiph: Trium puerorum cantemus Hymnum: quem cantabant Sancti

in ca-

in camino ignis, benedicentes Dominum.

Quæ Antiphona in Festis duplicibus tantum duplicatur & tempore Paschali additur in fine Alleluia.

Canticum trium Puerorum.

BEnedicite omnia opera Domini Domino: laudate & superexaltate eum in sæcula.

Benedicite Angeli Domini Domino: benedicite Cœli Domino.

Benedicite aquæ omnes, quæ super Cœlos sunt Domino: benedicite omnes virtutes Domini Domino.

Benedicite Sol, & Luna Domino: benedicite Stellæ Cœli Domino.

Benedicite omnis imber, & ros Domino: benedicite omnes spiritus DEI Domino.

Benedicite ignis & æstus Domino: benedicite frigus & æstus Domino.

Benedicite rores & pruina Domino benedicite gelu & frigus Domino.

Benedicite glacies & nives, Domino:

no: benedicite noctes & dies Domino.

Benedicite lux & tenebræ Domino: benedicite fulgura & nubes Domino.

Benedicat terra Dominum: laudet & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite montes & colles Domino: benedicite universa germinantia in terra Domino.

Benedicite fontes Domino: benecite maria & flumina Domino.

Benedicite cete, & omnia quæ movetur in aquis Domino: benedicite omnes volucres Cæli Domino.

Benedicite omnes bestiæ & pecora Domino: benedicite filij hominum Domino.

Benedicat Israel Dominum: laudet & superexaltet eum in sæcula.

Benedicite Sacerdotes Domini Domino: benedicite servi Domini Domino.

Benedicite Spiritus, & animæ justorum Domino: benedicite Sancti & humiles corde Domino. Be-

Benedicite Anania, Azaria, Misael Domino: laudate, & superexaltate eum in sæcula.

Benedicamus Patrem, & Filium, cum Sancto Spiritu laudemus, superexaltemus eum in sæcula.

Benedictus es Domine in firmamento Cœli: & laudabilis, & gloriosus, & superexaltatus in sæcula.

PSALMUS 150.

LAudadate Dominum in Sanctis ejus: laudate eum in firmamento virtutis ejus.

Laudate eum in virtutibus ejus: laudate eum secundûm multitudinē magnitudinis ejus.

Laudate eum in sono tubæ: laudate eum in Psalterio & Cythara.

Laudate eum in tympano, & choro: laudate eum in chordis & organo

Laudate eum in Cymbalis benesonantibus: laudate eum in cymbalis jubilationis: omnis spiritus laudet Dominum. Gloria Patri &c.

Deinde repetitur Antiphona.

Trium puerorum cantemus hymnnm, quem cantabant Sancti in camino ignis benedicentes Dominum.

Deinde Sacerdos dicit.

Kyrie eleyson, Christe eleison. Kyrie eleison. *Pater noster &c.*

℣. Et ne nos inducas in tentationem,
℟. Sed libera nos à malo.
℣. Confiteantur tibi Domine omnia opera tua,
℟. Et Sancti tui benedicant tibi.
℣. Exultabunt Sancti in gloria,
℟. Lætabuntur in cubilibus suis.
℣. Non nobis Domine non nobis,
℟. Sed Nomini tuo da gloriam.
℣. Domine exaudi orationem meam,
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiscum,
℟. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS, qui tribus pueris mitigasti flammas ignium, concede propitius, ut nos famulos tuos non exurat flamma vitiorum. Acti-

Actioues noſtras quæſumus Domine, aſpirando præveni, & adjuvando proſequere, ut cuncta noſtra oratio & operatio à te ſemper incipiat, & per te cœpta finiatur.

Da nobis quæſumus Domine, vitiorum noſtrorũ flammas extingvere qui Beato Laurentio tribuiſti tormentorum ſuorum incendia ſuperare. Per Chriſtum Dominum noſtrum Ameu.

ORATIO
S. Thomæ de Aquino.

GRatias ago tibi Domine Sancte Pater, Omnipotens æternæ DEUS, qui me peccatorẽ indignum famulum tuum, nullis meis meritis, ſed ſola dignatione miſericordiæ tuæ, ſatiare dagnatus es, pretioſo corpore & Sangvine Fili tui Domini noſtri JESU Chriſti. Et precor ut hæc Sancta cõmunio, non ſit mihi reatus ad pœnã, ſed interceſſio ſalutaris ad veniam. Sit mihi armatura fidei, & ſcutum bonæ voluntatis. Sit vitiorum meo-

rum evacuatio, concupiſcentiæ & libidinis exterminatio, charitatis, & patientiæ, humilitatis, & obedientiæ, omniumque virtutum augmentatio: contra inſidias inimicorum omnium, tam viſibilium: quàm inviſibilium firma defenſio: motuum meorum, tam carnalium, quàm ſpiritualium, perfecta quietatio: in te uno ac verò DEO firma adhæſio: atque finis mei felix conſummatio. Et precor te, ut ad illud ineffabile convivium me peccatorē perducere digneris: ubi tu cum Filio tuo & Spiritu Sancto, Sanctis tuis es lux vera, ſatietas plena, gaudium ſempiternum, jucunditas conſummata, & felicitas perfecta. Per eundē Chriſtum Dnum noſtum Am:

Alia Oratio S. Bonaventuræ.

TRansfige dulciſſime Domine Jeſu, medullas & viſcera animæ meæ ſvaviſſimo, ac ſaluberrimo amoris tui vulnere, vera, ſerenaque & Apoſtolica Sanctiſſima charitate, ut langveat

& li-

& liquefiat anima mea ſolo ſemper amore & deſiderio tui, te concupiſcat & deficiat in arria tua, cupiat diſſolvi, & eſſe tecum. Da ut anima mea te eſuriat, Panē Angelorū refectionem animarū ſanctarum, panē noſtrum quotidianum, ſuperſubſtantialem habentē omnem dulcedinē & ſaporem, & omne delectamentū ſvavitatis, te, in quē deſiderant Angeli proſpicere, ſemper eſuriat & comedat cor meum, & dulcedine ſaporis tui repleantur viſcera animæ meæ, te ſemper ſitiat fontē vitæ, fontem ſapientiæ & ſcientiæ, fontem eterni Luminis, torrentē voluptatis, ubertatem Domus DEI te ſemper ambiat, querat, te inveniat, ad te tendat, ad te perveniat, te meditetur, te loquatur & omnia operetur in laudē & gloriā Nominis tui, cum humilitate & diſcretione, cum dilectione & delectatione, cum facillitate, & affeſtu cum perſeverantia uſque in finē: & tu ſis

ſolus

ſolus ſemper ſpes mea, tota fiducia mea divitiæ meæ, delectatio mea, jucunditas mea, gaudium meũ, quies & tranquilitas mea, odor meus, dulcedo mea, cibus meus, refectio mea: refugium meũ, auxilium meũ, ſapientia mea, portio mea, poſſeſſio mea, theſaurus meus, in quo fixa & firma, & immobiliter ſit radicata mens mea & cor meum Amen.

Anima Chriſti, ſanctifica me, Corpus Chriſti, ſalva me, Sangvis Chriſti, inebria me, Aqua lateris Chriſti, lava me: Paſſio Chriſti, conforta me, O bone JESU exaudi me, & ne permitas me, ſeparari à te, ab hoſte maligno defende me; in hora mortis meæ voca me, & jube me venire ad te, ut cum Sanctis & Electis tuis laudem te in ſæcula ſæculorum Amen.

Deprecatio, quod minùs dignè, & recollectè celebraveris cum exoratione ut fructuoſiſſima fiat Sacra Oblatio.

BEnigniſſime JESU utinam mille

mihi

mihi essent corda, & mille lingvæ, ut possim te incessanter benedicere, ac laudare maximum beneficium, quo nunc me affecisti, atque ut tecum os ad os loquerer, permisisti; ad mea verba è Cœlis meas in manus delapsus es, & in me fædissimum descendere non horruisti. Tibi omnes Cœli Cives, ac universæ Orbis creaturæ, æternas pro me gratias rependat. Quis me nunc ditior? quis beatior? qui Regē Cœli & terræ, felicitatis æternæ abyssū, beatitudinis tesserā, meis amplector præcordijs. Utique Domine, & ditissimus esse, nisi etiā in tanto munere recipiendo ingratus fuissem, cum enim exactissima devotione, ac reverentia celebrare debuissem, plurimas admisi distractiones, magnaque cordis ariditate Sacratissimū Corpus & Sangvinē tuum sumpsi. Me miserū! quomodo insensata facta est anima mea, ut igne Cœlesti nè minimū quidē incalescat! Ingemisco Domine mi & erube-

erubeſco, quod tam indevotè & irreverenter ad te acceſſerim, quod modò ſaltem, non compungar, nec lugeam ſcelera mea, qui cum tam ſæpe imò quotidie hac Cœleſti Menſa paſcar, adhuc tam mundanus, tam carnalis, immundus, & tam plenus paſſionibus, concupiſcentiarũ motibus inveniar: Ignoſce mihi Clementiſſime JESU & hæc ipſa imbecillitas mea tuam ineffabilem flectat miſericordiam, nam qualitercunque hoc obtulerim Sacrificium, imperfectũ tamen meum intra ſvaviſſimum lateris tui vulnus, emendandũ, & corrigendum commendo. O! Bone JESU, eſto mihi JESUS, & quem ex miſericordiæ tuæ viſceribus, ad Sacerdotij dignitatẽ ſublimare, Corporisque & Sangvinis tui nectare cibare dignatus es, pro tua pietate, hujus Sacramenti operationibus, & virtutibus cunctis, implere miſericorditer velis. Reforma Domine corpus & animam meam,

& pro-

& propter vitæ, ac paſſionis tuæ theſaurũ, Sanctiſſimæque Genitricis tuæ MARIÆ, perfice quod meæ deeſt contritioni, & pœnitentiæ, cogitationes, locutiones, & operationes meas juxta tuum æternũ beneplacitum diſpone, meque inter proſpera, & adverſa gradientem, ſemper & ubique cuſtodi. Reſuſcita me à morte peccati, & eſto mihi vita perennis Reprime quæſo in me fomitẽ libidinis, cœterorumque vitiorũ, ſisque mihi ad ardua quæcunque robur, & fortitudo. Adauge mihi gratiam, virtutes infunde, Sancti Spiritûs dona largito, fervorem tribue, intellectũ, ſenſus, omnesque animæ meæ vires illumina, nec permittas me ad priora errata mea redire; ſed eſto mihi contra ſathanæ inſidias, carnis illecebras, mundique oblectamenta munimen,&præſidiũ; quin & à terrenis, me abſtrahe, cor meum liquefacito, ſicque me abſorbeat melliflua vis amoris tui, ut

me totum penetret, tecumque unum efficiat. Exaudi me Domine, quia abyſſus miſeriarum mearũ, abyſſum invocat tuarum miſericordiarum. O! dulcis JESU, nè diſcedas à me quia nolo amplius eſſe ſine te, ſed tecum ac tibi deinceps vivere, & mori, qui es vera vita viventiũ, vivisque & regnas cũ DEO Patre & Spiritu S. Am.

Alia brevior deprecatio S. Thomæ Aquinatis.

Piiſſime DEUS meus, miſericordia mea, remitte mihi indigno Sacerdoti, quod ad celebranda Sanctiſſima Altaris tui myſteria accedere præſumpſi, tã indignè & indiſpoſitè, quod Sanctiſſimũ Corpus tuum, & Sacratiſſimũ Sangvinẽ tuum tractavi, & ſumpſi tam indevotè & irreverenter. Remitte mihi Clementiſſime DEUS quidquid in hac Miſſa tam in dicendis, quã in agendis tranſivi incautè, & negligenter. Mi Domine DEUS, omnẽ

indi-

indignitatem, & impudentiã, omnem indevotionem, & irreverentiam, omnem incuriam & negligentiã omnẽque ingratitudinem, & indecentiam meam, quam commiſi circa hoc tuum Venerabile Sacramentum, oro dimitte mihi Pater miſericordiarum, pro tua miſericordia in æternum.

O dulcedo cordis mei! & vita animæ meæ, & jucunda requies ſpiritus mei, dulcis JESU immortales tibi ago gratias pro omnibus beneficijs mihi collatis; ſingulariter verò, quia hodie me dignum feciſti, verum, & immaculatum Corpus & Sangvinem tuum pretioſum conſecrare, pertractare, illudque tibi offero in memoriam tuorũ mirabilium, ad tuam gloriam, & in remiſſionẽ omnium peccatorum, tam meorum, quàm illorum, pro quibus orare, ſacrificare, & offerre propoſui; illôque in ſalutem, & conſolationẽ animæ meæ cibari, & nutriri: quapropter verè dicere audeo,

 cibus

cibus meus Christus, & ego ejus. Multiplico ergo & quotiescunque respiro, multiplicare intendo meã voluntatẽ in infinitum in tuis laudibus; Precorque Beatissimã Virginẽ, Angelos, Sanctos, Sanctas, & creaturas universas, pro me immensas tibi referre gratias, imò quia istæ minimè sufficiunt. Te supplico, sibi ipsi gratias agere, te laudare, & glorificare complaceas, & quia dignatus es istam indignã, tuam tamen facere habitationẽ, dignare quoque apud ipsam perpetuam facere mansionẽ: Effice me hominẽ secundum cor tuum: Uni me tibi intimè, & totum transforma, & transmuta in te. Salva me JESU Christe, & cunctã à me hostis antiqui repelle nequitiam per tuam innocentissimam passionẽ. Oro tandem ut digneris gratias & indulgentias omnes, quas hoc sacrificio, vel communione mediante requirere, & lucrari possũ, concedere tam mihi, quam alijs, vi-

vis, & defunctis, quibus & tu vis, & Sanctissimus Pontifex intendit hac de causa me debere orare Amen.

Alia Oratio.

O Clementissime, & misericordissime JESU! miserere Ecclesiæ tuæ, miserere hujus loci, hujus Congregationis. Concede, ut sit hic humilitas, pax, charitas, continentia, puritas, Concede, ut omnes dignè emendemus & corrigamus nos, & timeamus te, & serviamus tibi fideliter, & diligamus te, & placeamus tibi. Commendo pietati tuæ omnia negotia, & omes necessitates nostras. Miserere omnium hominum, pro quibus Sacrosanctum Sangvinē tuum fudisti. Eja converte, & revoca miseros peccatores. Da vivis veniam & gloriam. Da fidelibus defunctis requiem, lucemque sempiternam Amen.

Alia Oratio ex lib: 8. Constit: Apost: Clementis 1. Pont: Max:

DOmine DEUS Omnipotens, Pater Chri-

Christi Filij tui benedicti, exauditor invocantium te in rectitudine, qui scis interpellationes tacentium: gratias tibi agimus, quod fecisti nos dignos participationis Sanctorũ Mysteriorum tuorum, quæ præbuisti nobis in confirmationem eorum, quæ benè condita sunt in custodiam pietatis, & in remissionem peccatorum: quoniam Nomen Christi tui invocatum est super nos, & tibi conciliati sumus.

Qui segregasti nos à communicatione impiorũ, conjunge nos cum consecratis tibi. Confirma nos in veritate Sancti Spiritûs. Ignorata revela, quæ desunt exple, cognita corrobora: Sacerdotes immaculatos tuere in servitute tua: Reges conserva in pace, Magistratus in justitia, Cœlũ in salubritate, fructus in fertilitate, mundũ in Providentia omni ex parte sufficienti.

Nationes bellicosas reprime, errantes converte, populũ tuum sanctifica,

Virgi-

Virgines conſerva, matrimonio junctos cuſtodi in ſide, ignorantes corrobora, infantes perduc ad virilē ætatē, novitios confirma, catechumenos inſtrue, & immutatione dignos redde, nosque omnes congrega in regnū Cœlorum, in Chriſto JESU Domino noſtro; cum quo tibi gloria, honor, cultus, & Sancto Spiritui in ſæcula Am.

ORATIO

Pro illuminatione mentis.

CLarifica me, JESU bone, claritate interni luminis: & educ de habitaculo cordis mei, tenebras univerſas. Cohibe evagationes multas, & vim facientes elide tentationes. Pugna fortiter pro me, & expugna malas beſtias, concupiſcentias dico illecebroſas: ut fiat pax in virtute tua, & abundantia laudis tuæ. reſonet in aula ſancta, hoc eſt, in conſcientia pura. Impera ventis & tempeſtatibus: dic mari, quieſce; & Aquiloni, ne flaveris, & erit tranquillitas magna.

Emit-

Emitte lucem tuam & veritatē, ut luceant ſuper terram: quia terra ſum inanis & vacua, donec illumines me. Effunde gratiam deſuper: perfunde cor meum rore Cœleſti: miniſtra devotionis aquas, ad irrigandam faciem terræ, ad producendum fructum bonum & optimū. Eleva mentē preſſam mole peccatorum, & ad Cœleſtia totum deſiderium meum ſuſpende: ut guſtata ſvavitate ſupernæ felicitatis, pigeat de terrenis cogitare.

Rape me, & eripe ab omni creaturarū indurabili conſolatione: quia nulla res creata, appetitum meum valet plenariè quietare & conſolari. Iunge mè tibi, inſeperabili dilectionis vinculo: quoniam tu ſolus ſuſficis amanti, & abſque te frivola ſunt univerſa.

ORATIO

Ad B. V. MARIAM.

O MARIA Virgo dulciſſima, & Mater DEI digniſſima, miſerere mei viliſſimi peccatoris: Saluto & vene-

ror

ror te toto corde. Impetra mihi obsecro plenam omnium peccatorũ remissionẽ. Impetra perfectã mei mortificationem & abnegationẽ. Impetra veram humilitatẽ, patientiam, charitatẽ, & lingvæ atque sensuum omniũ continentiam. Impetra puritatem, simplicitatẽ, nuditatem, libertatemque mentis, perfectam cum DEI voluntate conformitatem; ut sim homo secundum cor Filij tui Amen.

Alia ad Beatam Virginem.

O Serenissima & inclyta Virgo MARIA Mater Domini nostri JESU Christi, Regina Cœli & terræ: quæ eundem Creatorẽ omnium creaturarũ iu tuo sancto utero digna fuisti portare, cujus idem veracissimum Corpus, & Sangvinem, ego indignus sumere præsumpsi, rogo te, per Virginalem humilitatem tuam, & per Passionem, & Mortem ejusdem Filij tui, ut apud ipsum pro me misero peccatore intercedere digneris, ut quidquid in

ejus

ejus oblatione benedictissima ignoranter, vel incautè commisi tuis sanctissimis precibus mihi dignetur indulgere. Amen.

RYTHMUS

S. Thomæ, ad Sacram Eucharistiam

ADoro te devotè latens Deitas,
Quæ sub his figuris verè latitas.
Tibi se cor meum totum subijcit,
Quia te contemplans, totum deficit
Visus, tactus, gustus, in te fallitur,
Sed auditu solo tutè creditur.
Credo quidquid dixit DEI Filius,
Nil hoc verbo veritatis verius.
In Cruce latebat sola Deitas,
At hic latet simul & humanitas.
Ambo tamen credens atq; confitens,
Peto quod petivit latro pœnitens.
Plagas sicut Thomas non intueor,
DEUM tamen meum te confiteor.
Fac me tibi semper magis credere,
In te spem habere, te diligere.
O memoriale mortis Domini,
Panis vivus, vitã præstans homini.

Præ-

Præſta meæ menti de te vivere,
Et te illi ſemper dulce ſapere.
Pie Pelicane JESU Domine,
Me immudū munda tuo Sangvine.
Cujus una ſtilla ſalvum facere,
Totū mundū quit ab omni ſcelere.
JESU quem velatum nunc aſpicio,
Oro fiat illud quod tam ſitio.
Ut te revelatâ cernens facie,
Viſu ſim beatus tuæ gloriæ Amen.

Compunctoria conſideratio de excellenti, ſed niſi cautè tractetur nimis tremendo ſtatu Sacerdotali, compendiata ex Hebdomada Sancta, Pragæ edita A. D. 1703.

AD hanc, quâ ſuper omnes Reges terræ, imò ſupra Angelos excellis, ſacerdotij dignitatem, elegit te ô Sacerdos, non alius niſi DEUS, & quidem tot alijs longè melioribûs relictîs, ex ſola pietate ſua. DEUS hic tuus modò Pater eſt, ſi te in Menſa illius, ut decet Filium amantē geras, ſed

ſed & ſupra alios ſeverior tuus Judex erit, ſi tam gravem obligationẽ tuam neglienter tractaveris: amasne Patrem, timesnè Judicem?

Finis electionis tuæ eſt iſte, ut non terrenæ tuæ utilitati, ſed divino honori, ac (non neglectâ) animarum nimis carô ſangvinis ipſius pretiô redemptarum ſaluti inſervias, vide ergo, ne plus prò temporali fructu, pro decima, pro cenſu, quàm pro æterna tua, tibiquè commiſſorum ſalvatione ſudes, labores, & litiges.

Non ad montem DEI ſed ad formidandam Cœleſtis convivij menſam ferè quotidie vocaris, attende itaque ut nudis pedibus, mundanis ſcilicet exutus affectibus ad celebrandum accedas, pollutis labijs nunquam Corpus Chriſti conſecres, cave ne impuris manibus Sacramentum mundiſſimum tangas, in cor tuum à peccatis non emundatum ſuſcipias, niſi fortè potenter cum potentibus cruciari; aut

cum

cum Udone impuro hic & in æternum lugere velis.

Gravia ſunt ſæcularium ſcelera, ſed Sacerdotũ maxima, quia à domeſticis, in Domo DEI, in Menſa tam ſancta, in tanta ad pietates exercendas obligatione perpetrata. Multum deliquit innocentem Chriſtum apud columnã flagellans Carnifex, ſed plus infinitè peccavit Judas dolosè oſculans, quia Sacerdos, quia domeſticus.

Suſcepiſti Sacerdotium, ſanctè itaque Sancta tangas, ſine tædio, ſine murmure omnibus dignis Sacramenta miniſtres, divites non ſcandaliſes, pauperes magnatibus indiſcretè non poſtponas, ſed omnes tuæ curæ ſubditos ſolatijs paſce, Sacramentis Sacroſanctis verè indigentes nutri, ſalutari doctrinæ divinæ verbô ſagina, & vel maximè vitæ tuæ irreprehenſibilis exemplo cum humili gravitate cunctos ad virtutem trahe.

Poteſtas tua, tanta eſt, ô Sacerdos,

ut pro

ut pro tua voluntate, dum verba consecrationis profers, ad Altare Sanctū descendat Filius DEI, panisq; in Corpus ejus verum transsubstantiatur. Etiam Cœlestis januæ Dispensator factus es; cave tamen, ne dum alijs superna aperis, ipsemet reprobâ conversatione portā felicitatis tibi claudas, cumq; alijs peccata dimittis, time nè tu ipse ea contrahas. Infaustū quippe est, alijs virtuosa svadere, & seipsum absurdô neglectu perdere.

Quanta aviditas quàm zelosa pietas sæcularium ad cibum hunc altaris Sanctissimum accedentium? quid non oporteat facere Sacerdotē, tam tremendô negotiô sese occupantē. Aucta nobis sunt dona, sed non diminutæ rationes donorum. Tenent digiti tui, cui Cœlum sedes, Redemptorem, suntnè puri? Rubet toties sacratissimo Christi Sangvine tua lingva, est nè immunis à vaniloquio, à detractatione, ab otiositate? Intrat cor tuum

tam

tam ſæpe ſvavis JESUS, eſt nè ſemper mundum, eſt nè ipſi fidele, eſt pro tanta benevolentia gratum?

Agnus eſt, quem manibus geſtamus inter lilia lilijs, id eſt caſtiſſimis virtutibus enutritus, ô utinam! de hac puritate mentis & corporis huic Agno digna pabula miniſtremus & non tantùm in alba linea, non tantùm in pretioſo apparatu, ſed magis in candida ſinceritatis compoſitione eidem Agno ſerviamus. *Nugæ* (declamatore Bernardo) *inter ſæculares nugæ ſunt, in ore autem Sacerdotis blaſphemiæ.* Si de nugis hoc ſentit Sanctus Doctor, quid de criminoſis loquelis, maledictionibus?

Ecce mundus Sacerdotibus plenus eſt: ait Gregorius O! utinam ferventibus, nè DEUS offendatur. O! utinam zelantibus, nè proximus ſcandalizetur: O! utinam vigilantibus, nè oves periclitentur; O utinam dignitatis ſuæ, periculique memoriam habeu-

bentibus, nè plus lucra ſæculi, quàm animarum tantô pretiò redemptarum quærantur.

Sed o! bone DEUS: noſter ſtatus, gratiæ tuæ bonitas eſt, jugum noſtrũ quod portamus ſvavitas tua eſt, vocatio noſtra, miſeratio tua eſt, ergo ulterius miſerere, nos in laboribus adjuva, nos in periculis tuere, nos virtutibus tibi placitis adauge, ut felici ſorte, cum abundanti bonorum operum proventu, animarumque lucro ad te Sacerdotem maximum, quando tibi placuerit revertamur.

ORATIO

Præparatoria ad audiendas Confeſſiones. Antiphona.

COr mundum crea in me DEUS, & ſpiritum rectum innova in viſceribus meis. Nè projicias me à Facie tua, & Spiritum Sanctũ tuum nè auferas à me. Redde mihi lætitiam ſalutaris tui, & ſpiritu principali confirma me. Docebo iniquos vias tuas, & impij ad te convertentur. O-

OREMUS.

OMnipotens & misericors DEUS, qui me indignū Sacerdotalis officij ministrū fecisti, atq; ad orandum & interpellandum Dominū nostrum JESUM Christū Filium tuum, pro peccatoribus & ad pœnitentiā revertentibus, Mediatorē constituisti; concede mihi propitius, B. MARIA semper Virgine intercedente cum BB. Angelis Custodibus nostris, & Omnibus Sanctis, tuæ divinæ charitatis affectū; ut quæ mei sunt muneris, dignè valeā implere: ac famulis, famulabusque tuis, ad pœnitentiā revertentibus, spiritū veræ compunctionis largiri digneris, ut resipiscant à diaboli laqueis, quibus adstricti tenentur, & ad Te, per dignā satisfactionem, & emendationē revertantur. Per eundem Dominum nostrū JESUM Christum, Filium tuum, qui tecum vivit, & regnat, in unitate Spiritûs Sancti DEUS, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Cùm accedit pœnitens ſignô Crucis factò ſuper eum, dicit:

Dominus JESUS Chriſtus ſit in corde tuo, & in labijs tuis; ut dignè & competenter confitearis peccata tua, ad laudẽ & gloriam nominis ſui Amen.

ABSOLUTIONIS FORMA.

Cùm igitur pœnitentem abſolvere voluerit, injuncta ei priùs, & ab eo acceptatâ ſalutari pœnitentiâ primò dicat

Miſereatur tui Omnipotens DEUS, & dimiſsîs peccatîs tuîs, perducat te ad vitam æternam Amen.

Deinde dextrâ manu versùs pœnitentem elevatâ dicat.

Indulgentiam, abſolutionem, & remiſſionem omnium peccatorum tuorum tribuat tibi Omnipotens & miſericors Dominus Amen.

Dominus noſter JESUS Chriſtus te abſolvat, & ego authoritate ipſius te abſolvo ab omni vinculo excommunicationis, (ſuſpenſionis, *ſi eſt laicus omittitur*) & interdicti, in quantum poſſum, & tu indiges De-

Deinde ego te absolvo à peccatis tuis, in Nomine Patris, & Filij, & Spiritûs Sancti Amen.

Si pœnitens sit Laicus, omittatur verbum Suspensionis.

Passio Domini nostri JESU Christi, merita B. MARIÆ Virginis, & omnium Sanctorū, & quidquid boni feceris, & mali sustinueris, sit tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiæ, & præmium vitæ æternæ Amen.

In Confessionibus autē frequentioribus & brevioribus omitti potest Misereatur, &c. *Satis erit dicere:* Dominus noster JESUS Christus &c. *ut supra usquè, ad illud* Passio Domini nostri &c.

Urgente verò aliqua gravi necessitate in periculo mortis breviter dicere poteris: Ego te absolvo ab omnibus censuris & peccatis, in Nomine Patris, & Filij, & Spiritûs Sancti Amen.

ORATIO
Recitanda post auditas Confessiones.

DOmine JESU Christe, dulcis amator & sanctificator animarũ, purifica, obsecro, per infusionẽ Sancti Spiritûs cor meũ ab omni affectione & cogitatione vitiosa, & quidquid à me in meo munere, sive per negligentiã, sive per ignorantiã, peccatũ est, pro tua infinita pietate & misericordia supplere digneris. Commendo in tua amabilissima vulnera omnes animas, quas per pœnitentiã traxisti, & tuo pretiosissimo Sangvine sanctificasti; ut eas à peccatis custodias, & in amore conserves, in virtutibus in dies magis promoveas, atque ad vitam perducas æternã. Qui cum Patre & Spiritu S. vivis, & regnas, in sæcula sæculorum. Amen.

PRECES
Ad lucrandas (tam intra quam extra tempus Jubilei) plenarias Indulgentias: vel sibi, vel animabus in purgatorio applicandas.

ORATIO PRÆPARATORIA

OMnipotens ſempiterne DEUS, cujus miſericordiâ à peccatis omnibus æternæque damnationis reatû me abſolutũ confido, quamvis temporalibus pœnis obnoxius permaneam, cùm verò his diluendis opera mea, non ſufficiant, ad inexhauſtũ meritorũ Unigeniti Filij tui, Domini noſtri JESU Chriſti, Sanctorumq; theſaurũ confugio, ut hujus abundantiâ tenuitati & indigentiæ meæ ſubveniatur. Promptũ me ad omnia quæ hunc in finem præſtanda ſunt, offero. Suſcipe ea, o Pater miſericordiarũ, in unione Paſſionis & mortis ejuſdem Filij tui, plenariæque hujus indulgentiæ, me licet indignum fac participem Amen.

Pater noſter &c. Ave Maria &c.

I. ORATIO ad DEUM PATREM.

Pro exaltatione S. Matris Eccleſiæ.

MEmento ò Pater æterne, congregationis tuæ, quã poſſediſti ab initio. Agnoſce Eccleſiã, velut Sponsã

Uni-

Unigeniti Filij tui, pro qua ipſe Sangvinē ſuū profundere non dubitavit; hanc obſecro, ſanctitatis decore, gratiarūq́opibus, hæreditatis amplitudine, ita exalta; ut digna compareat tali Sponsô, tantôq; redemptionis pretiô. Reſpice benignè ejusdē S. Matris filios, eorumq́; numero univerſas gentes aſſocia, ut omnes te Deū Patrē, & quē miſiſti Jeſum Chriſtū, una cum S. Spiritu fide viva agnoſcant, ſpe firmâ invocent, & charitate perfectâ complectantur Amen.

Pater noſter &c. Ave Maria &c.

℣. *Vide Domine & viſita vineā iſtā,*

℟. *Et perfice eam, quam plantavit dextera tua.*

OREMUS.

REſpice, quæſumus Domine, ſuper hanc familiā tuā, pro qua Dominus noſter JESUS Chriſtus non dubitavit manibus tradi nocentiū, & Crucis ſubire tormentum. Qui tecum vivit, & regnat &c.

II. ORA-

II. ORATIO ad DEUM FILIUM.

Pro extirpatione Hæresum.

O JESU Lux vera, quæ illuminas omnẽ hominem venientẽ in hunc mundum, fac oro, per inæstimabilem passionis & mortis tuæ virtutem, ut pulsis Hæresum & errorum tenebris, veritatis tuæ lumen omnes amplectantur, & in optatũ Ecclesiæ tuæ gremium confluant. O Pastor bone, qui animam tuam pro ovibus tuis posuisti, gregẽ tuum protege, & contra vim, insidiasque eorum defende, qui veniunt in vestimentis ovium, intrinsecùs autẽ sunt lupi rapaces. Fac ut unum omnes Pastorẽ admittant, & unum omnium sit ovile. Mane nobisum Domine, quoniã dixisti: Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consumationem sæculi. Ostende Ecclesiam tuam ædificatam esse super Petram; & portas inferi non prævalere adversus eam Amen.

Pater noster &c. Ave Maria &c.

℣. *Ne*

℣. *Ne tradas beſtijs animas confitentes tibi,*

℟. *Et animas pauperum tuorum ne obliviſcaris in finem.*

OREMUS.

ECcleſiæ tuæ, quæſumus Domine, preces placatus admitte, ut deſtructîs adverſitatibûs, & erroribûs universîs, ſecura tibi ſerviat libertate. Per Dominum noſtrum &c.

III. ORATIO ad SPIRITUM S.

Pro concordia Chriſtianorum Principum.

O S. Spiritus, Spiritus amoris, & pacis, qui tot tamq; diverſas gentes in unitate fidei congregaſti: largire Chriſtianis Principibus, eorumq; conſiliarijs abundantiam tuæ gratiæ, novoq; charitatis tuæ mandatô quod abiens ex hoc mundo diſcipulis ſuis JESUS dedit, eorum corda imbue, ut ex hoc omnes agnoſcant, eos in numero electorum tuorum cenſendos, & Chriſtiano nomine dignos eſſe. Fac,

nè ullâ

nè ullâ unquam cupiditate abducti quidquam moliantur, quod Divinæ tuæ gloriæ, concordiæq; Ecclesiæ adversetur. Sed unitìs potiùs viribûs ad pacis æternæ visionem, ad Cœlestē Hierusalē populū sibi subiectū unà secum perducere nitantur Amen.

Pater noster &c. Ave Maria &c.

℣. *Fiat pax in virtute tua,*

℟. *Et abundantia in turribus tuis.*

OREMUS.

DEUS, à quo sancta desideria, recta consilia, & justa sunt opera: da servis tuis illam quàm mundus dare non potest pacem, ut & corda nostra mandatis tuis dedita & hostium sublata formidine tempora sint tuâ protectione tranquilla. Per Dñum &c.

ORATIO ad SS. TRINIT:

Quæ peractorū operum ad indulgentias lucrandas præscriptorū, fit oblatio

PRæstitisse nunc videor, o Sanctissima Trinitas, quæcunque ad plenariam debitarum pœnarum Indulgen-

tiam impetrandam præſcripta fuerunt. Hæc multò plura abſque eo divinæ Majeſtatis tuæ, utpote innumeris eidem nominibus obſtrictos præſtare nos oportuiſſet. Infinitæ Bonitati tuæ, profuſæque in nos licet indigniſſimos liberalitati tribuendum eſt, quod tam cumulatè viliſſima debitæ ſervitutis noſtræ opera remunereris. Suſcipe ergo ô Sanctiſſima Trinitas à me quomodocunq; præſtita opera, & fac, ut horũ defectus Paſſione & morte Domini noſtri JESU Chriſti, ejuſdemq́, pro nobis pretioſiſſimo, effuſo Sangvine ſuppleantur: atq; ita me (*vel* animam iſtam) plenariæ hujus indulgentiæ fac participem. Pro quo beneficio tibi Cœlum & terra mecum laudes & gratiarum actiones cantent, nunc & in perpetuum Amen.

Pater noſter &c. Ave Maria &c.

Te DEUM laudamus &c.

PRÆPA-

PRÆPARATIO
Ad Beatam Mortem

Fac modo quæ moriens, facta fuiſſe velis.

ORATIO ad CHRISTUM
Pro felici morte.

JAm cõmendo ſanus & valens, ſpiritũ meũ, ut cõmendatum habeas ò-Chriſte, quando illum cõmendare non potero ampliùs, etſi ſuis vinculis nondum ſolutum. Timeo tempus illud, quo inter vivos ero, nec eſſe me ſciam. Videmus in moribundis pleriſq; id fieri; ſpirànt, vivunt, & vivere ſe neſciunt, Quis palpitantem, tunc ſpiritum & migrare trepidantem tandem ex amico carcere migrantem recipiet ſi Tu eum excludes orbis Conditor Chriſte patientiſſime, recordare etiam, te in illis extremis anguſtijs lachrymarum, & deſeri quæſtum eſſe, & Spiritum Patri comendaſſe, exclamaſſe, expiraſſe. Ad te ego clamo,

ut tu meus Salvator ſpiritum meum tunc ſuſcipias quocunq; morbô, tempore, locô è corpore abeuntem. Recordare bone JESU, in Cruce te brachia expandiſſe, pectus aperuiſſe, caput inclinaſſe. Ecce anima mea à rebus creatis omnibus deſerta refugium quærit, in illa tua brachia ſeſe immittit, in illud tuum pectus ſe ingerit, admitte obſecro miſeram, neq; inde exturba, donec ira DEI tranſeat. Hic ſecura, hic ab in ferorum ſatellitibus tuta lateat.

Ergo in manus tuas Domine commendo ſpiritum meum, imò tuum, quia tu eum creaſti, & reparaſti. Figmentum tuum, ò DEUS nè deſpice.

Denique commendo animam Creatori, qui eam ex nihilo creavit, Salvatori, qui pro ejus ſalute vulneratus in Cruce obijt, Spirtui Sancto, qui ſe ei tam copioſè communicavit. Virgini glorioſæ, Angelo meo ſcuſtodi, mequè ipſum inter brachia Redemptoris mei

dico, vivere volo, & mori cupio. Jn manus tuas cõmendo ſpiritũ meũ. DEUS propitius eſto mihi peccatori.

Similiter proteſtor, quod quando in agone conſtitutus ampliùs lingvâ loqui non valuero, me ex animo deſiderare DEO meo uniri, ex nunc pro tunc illi offero agoniam, labores, ſudores, & paſſiones meas uniendas agoniæ, ſangvineo ſudori, doloribus, & paſſionibus Domini mei Jeſu Chriſti, pro remiſſione peccatorũ meorũ, & ad gloriã ejus æternã: omneſq; ipſi aſſiſtentes Angelos toto corde deprecor, ut me in hoc mortis articulo ſuis ſublevent orationibus.

Aliæ Orationes.

AGnoſce Domine, creaturã, tuã non à Dijs alienis creatã, ſed à te DEO vivo, & vero, quia non eſt alius Deus præter te, & non eſt ſecundũ opera tua. Lætifica Domine, animam ſervi tui, & delicta juventutis, & ignorantias ejus nè memineris, ſed ſecundùm ma-

magnā misericordiā tuā memor esto illius in gloria claritatis tuæ. Liberet me ab æterna morte Christus, qui pro me mori dignatus est. Christus verus ille pastor me inter oves suas agnoscat, & in sorte electorū suorū constituat. Ita precor, ita spero in nomine DEI Patris Omnipotentis, qui me creavit, in Nomine Jesu Christi Filij DEI vivi qui pro me passus est, in Nomine Spiritus Sancti, qui in me gratiâ suâ sæpius effusus est Amen.

Domine Jesu Christe; per illam amaritudinē, quam pro me miserrimo sustinuisti in cruce maximè in illa hora, quando nobilissima anima tua egressa est de benedicto Corpore tuo, deprecor te, miserere animæ meæ in egressu suo Amen.

Qui passus es pro nobis, JESU Christe miserere nobis. *Quinquies.*

Ad B. Virginem Mariam.

O Domina mea dulcissima, visceribus misericordiæ plena, per septē dolo-

dolores tuos, ſuccurre mihi miſero peccatori, antequã mors ſubitanea & improviſa ſuperveniat, nè ſubitò, & imparatus, de hoc mundo tranſeã. Ora pro me Virgo Maria benedicta ob unigeniti tui mortẽ amariſſimã, ut peccati deteſtatione, & diaboli & operũ ejus abrenuntiatione, vera contritione, pura & humili confeſſione, pœnitentiâ, & ſatisfactione dignâ, DEI acceptione, proximi dilectione, Filio tuo reconciliatus, de hoc mundo tranſeã; Fac mecum miſericordiã tuam Mater DEI, in illa tremenda hora, quando ſpiritus vitales deficient, & mortua lingva ſe movere non poterit ad invocandũ te, neque oculi mei lucẽ tuã capere poterunt, aureſq; meæ nulli voci pateſcent. Memor eſto ô Maria precũ, quas nunc fundo ad aures pietatis tuæ, & ſubveni mihi in illa ultima hora neceſſitatis, ut liberer à miniſtris diaboli, & collocer cum Chriſti Filij tui ſervis, & amicis tuis Am:

Alia

Alia ad eandem.

AUdi gemitus, & dolores ultimos ſervi tui, dulciſſima Virgo Mater Maria, Fons vitæ & veniæ, Salus omniũ in te ſperantiũ; audi & intercede, ut à miniſtris Satanæ liberatus cũ Chriſti fidelibus, Filij tui ſervis & amicis, in beata regione vivorũ collocer.

MARIA Mater gratiæ, dulcis Parens clementiæ, tu nos ab hoſte protege, & mortis horâ ſuſcipe.

Mater ſanctæ ſpei, ó Maria, in manibus tuis ſortes meæ, adjuva me: tibi me totũ, & judiciũ pauperculæ animæ meæ, tuæ miſericordiæ committo.

Suſpiria infirmi, coram Chriſti Crucifixi effigie.

AD te converto me Redemptor meus: convertere & tu ad me ô ſpes mea unica!

Clementiſſime Jeſu, concede huic viliſſimæ creaturæ beneficiũ Redemptionis, & recipe miſerabilẽ hanc animam intra brachia tuæ miſericordiæ.

Nè

Nè perdat me iniquitas mea, quem fecit omnipotens bonitas tua.

Bone JESU, Sangvis ab his venis profluxit, ut me illò redimeres. Ego sum illa merces tantô pretiô empta Ego sum illa ovis perdita: reduc eam ô dulcis Pastor, & pone inter illas, quæ sunt in ovili tuo.

Respice Domine Sancte Pater de excelso Cœlorum habitaculo, ecce vox Sangvinis Fratris nostri Jesu pro nobis clamat ad te de Cruce.

Respice innocentes manus, quæ distillant pretiosum Sangvinē; ut dimittas iniquitatem meam, & nè requiras opera manuum mearum.

Intuere illud lanceâ perfossum pectus, & amore mei apertum cor, meq; ex sacro hoc fonte renova.

Per sacros illos pedes, durîs clavîs perforatos, dirige gressus meos, ut non recedant hâc horâ à semita lucis & veritatis.

Defige oculos, ô Pater Cœlestis, in sa-

in faciem hanc dilecti Filij tui, & in membra conquassata Christi tui, & per miserias, quas ille amore mei sustinuit, miserere animæ meæ.

Propter peccata populi tui, vulnerasti Dilectũ cordis tui: eja! Pater misericordissime, quod ego non mereor, meretur pro me Christus tuus, ejus amore amplectere me gratiâ tuâ ut filiũ, & da mihi osculũ pacis æternæ.

ORATIO

Pro felici morte impetranda.

O Sancte Joseph, qui in svavissimo JESU clientis tui, & dulcissimæ Sponsæ tuæ Mariæ complexu ex hac vita emigrasti, succurre mihi ö Sancte Pater, cum Jesu, & Maria, tunc potissimũ, quando mors vitæ meæ finẽ imponet, illudq; (quod unicè peto) solatium mihi impetra, ut in ijsdẽ Sanctissimis Jesu & Mariæ brachijs expirem. In manus vestras vivens & moriens commendo spiritum meum, JESUS, MARIA, JOSEPH.

Ad S. Barbaram Virgi: & Mart:

AVe Martyr gloriosa Barbaraq; generosa. Paradisi vernans rosa: castitatis liliū. Ave Virgo pulchra tota, charitatis fonte lota, dulcis, mitisq; devota, Vas virtutū omniū. Ave criminis ignara. Sponsū audis voce clara: Veni pulchra, veni chara: veni coronaberis. Ave Barbara serena: pulchra quasi luna plena, singulari cantilena Sponsum Agnū sequeris. Ave Barbara Beata, quæ cum Sponso præparata: nuptiarum adoptata, transivisti gaudia. Ave fulgens margarita, in corona JESU sita; tam in morte quàm in vita: sis nobis propitia.

℣. *Specie tua & pulchritudine tua,*
℟. *Intende prospere procede & regna*

ORATIO.

INtercessio nos quæsumus Domine, Beatæ Barbaræ Virginis & Martyris semper adjuvet, ut non subito moriamur, sed ante diē mortis nostræ Sanctissimi Corporis, & Sangvinis tui sacriq;

crisq; olei unctionis Sacramentis salubriter muniamur, & ab omni malo protegamur: & ad Cœlestia regna perducamur. Qui vivis, & regnas, cum DEO Patre in uintate Spirius S. DEUS, per omnia sæcula &c.

PROTESTATIONES
S. CAROLI BOROMÆI
Pro felici morte impetranda.

PROTESTATIO I.

IN Nomine Sanctissimæ Trinitatis, Patris, Filij, & Spiritûs S., ego infelix & miser peccator, protestor in præsentia tua, ô Angele DEI, assignate mihi à Divina Majestate pro Ductore, cùm primùm natus sum, velle & desiderare me mori in ea sola vera & Catholica fide, quā S. Romana & Apostolica tenet & profitetur Ecclesia, & in qua omnes Sancti, quotquot fuerunt unquā, vel uspiā mortui sunt: nec desidero diutiùs vivere, quâm pla-

placeat DEO meo, cui omnem meam voluntatē integrè, & ex toto ſubijcio.

PROTESTATIO II.

PRoteſtor etiā, ô Angele DEI, deſiderare & velle me ſub tua ſancta cuſtodia ac protectione, diſcedere ex hac vita, cum ſpe divinæ miſericordiæ, ſine ulla titubatione in fide, non obſtante quacunq; multitudine & gravitate peccatorū meorū, certò ſciens ac firmiſſimè credens, etiam unam ſolā guttā pretioſiſſimi Sangvinis Domini noſtri Jeſu Chriſti ſufficientem eſſe & fuiſſe, non ſolùm ut me ſalvaret, ſed univerſum etiā genus humanū. quin & mille mundos, ſi ita placitum fuiſſet divinæ ſuæ Majeſtati.

PROTESTATIO III.

SImiliter proteſtor, ô Angele Sancte, petere me ex intimo corde, participē fieri miſericordiæ Redemptoris, & Domini mei Jeſu, remiſſionemq; omnium peccatorum meorum conſequi ſciens, quòd ipſe eam nulli

pecca-

peccatori quantùmvis gravi & abominabili neget, ritè contrito & confesso, idq; per & propter merita amarissimæ suæ passionis, & mortis, & virtutē pretiosissimi Sangvinis sui pro me indignissimo in ligno Crucis copiose effusi; per merita demũ sanctissimæ Matris suæ, Virginisq́; MARIÆ & omnium Sanctorum & Angelorum.

PROTESTATIO IV.

ITerũ protestor, Sanctissime mi Custos supplicare me divinæ pietati ut dignetur me recipere in numerum eorum, quos ab æterno prædestinavit in suã gloriã etiamsi oporteret me pati ob peccata mea in purgatorio ad novissimum usq́; judicij diē, dummodò tandem per ipsius infinitam misericordiam consequar vitam æternam.

PROTESTATIO V.

SAnctissime & vigilantissime Custos, protèstor demũ constituere me Te procuratorē Testamenti, ultimæquè voluntatis animæ meæ, ad impetrandũ

mihi

mihi à Domino meo Jesu tres gratias. Prima est, ut mihi donet unum solum lachrymosum suspirium, ex infinitis illis, quæ habuit ipse, dum per tres horas vivus fuit in Cruce, quorum efficaciâ & virtute mittigentur lachrymabiles illi singultus cordisq; pressuræ & angustiæ quibus in hora mortis affligar, & ut gloriosissima Mater Dei Maria dignetur me vel unico etiam aspectu, ex ijs quos ipsa sub Cruce stans habuit, desigendo in unicum Filium suum Virgineos oculos, suscipiendo me in eorum numerum, qui ejus precibus & meritis in die Judicij obtinebunt salutē & vitā sempiternā. Altera gratia est, ut tu fidelissime Custos meus in illa potissimùm hora mihi succurras, quando anima mea separabitur à corpore meo, ut inveniā benignum Judicē, meritô flagrantissimæ illius charitatis, quâ Paternum ipsius pectus in Cruce fuit inflammatum pro salute peccatorum Ultima

demum

demum gratia eſt, ut tu idẽ pijſſime Cuſtos meus animã meam tibi habeas commendatã, eamq; de ergaſtulo corporis egreſsam dexteræ tuæ potentiâ Redemptori meo offeras, ut Eum una tecum & Sanctis omnibus in Cœli gaudijs videã, perfectè amem, eôque æternaliter fruar, cui ſit laus, honor, & gloria in omnẽ æternitatem Amen.

ORATIONES
S. BRIGITTÆ
De Paſſione Domini.

ORATIO I.

O JESU Chriſte, æterna dulcedo te amantiũ, jubilus excedens omne gaudiũ, & omne deſiderium, ſalus & amator peccatorũ, qui delicias tuas teſtatus es eſſe cum Filijs hominum homo factus in fine temporũ: memento omnis præmeditationis & intimi mœroris, quẽ in humano corpore ſuſtinuiſti, inſtante ſaluberrimæ Paſſionis tuæ tempore in divino Corde præordinato.

Me-

Memento triſtitiæ & amaritudinis, quā in Anima, te ipſo teſtante, habuiſti, quando in ultima cœna diſcipulis tuis Corpus & Sangvinē tuum tradidiſti, pedes eorum laviſti, & dulciter eos conſolando imminentē Paſſionem prædixiſti. Memento omnis timoris anguſtiæ & doloris, quē in tuo Corpore delicato, ante Paſſionē Crucis tuæ pertuliſti, quando poſt trinā orationē & Sangvineum ſudorem à Juda Diſcipulo tuo tradebaris, ab electa gente capiebaris, à falſis teſtibus accuſabaris, à tribus Judicibus injuſtè judicabaris in electa civitate, in Paſchali tempore in florida corporis juventute innocenter damnabaris veſte propria exuebaris, & veſtibus alienis induebaris, colophizabaris, oculis & facie velabaris, alapis cœdebaris, ad columnā ligabaris, flagellabaris, ſpinis coronabaris, arundine in capite feriebaris, & innumerabilibus alijs calumnijs lacerabaris. Da Domine

DEUS mihi quæſo ob memoriam harum pœnarum & paſſionum, ante Crucis tuæ paſſionē, veram ante mortem meam contritionē, puram confeſſionē, dignam ſatisfactionē, ac omnium peccatorum remiſſionē Amen.

Pater noſter, Ave Maria.

ORATIO II.

O JESU mundi Fabricator, quem nulla demenſio verô terminô metitur, qui terrā palmô concludis, recordare amariſſimi doloris, quē ſuſtinebas, cum Judæi ſanctiſſimas manus tuas ad Crucem obtuſis clavis primò affixerunt, & ad perforandum delicatiſſimos pedes tuos, cùm non eſſes conveniens voluntati eorum, dolorē ſuper dolorē vulneribus tuis addiderunt, & ſic crudeliter te diſtraxerunt, & extenderunt in longum & latum crucis tuæ, ut diſſolventur compages membrorum tuorum. Deprecor te per hujuſmodi ſacratiſſimi, & amariſſimi in Cruce doloris memoriam; ut

des

des mihi timorē, & amorē tuum Am.

Pater noster, Ave Maria.

ORATIO III.

O JESU Cœlestis Medice, recordare langvoris, livoris, & doloris quos in alto crucis patibulo levatus, passus es in omnibus dilaceratis membris tuis, quorum nullum in suo statu rectè permanserat, ita ut nullus dolor similis tuo dolori inveniretur, quia à planta pedis, usq; ad verticem capitis in te non fuit sanitas & tamen, omnium dolorum immemor, Patrē pro inimicis piè exorasti, dicens: Pater Ignosce illis, quia nesciunt quid faciunt. Per hanc misericordiam, & ob memoriam illius doloris, concede ut hæc memoria Passionis tuæ amarissimæ sit omnium peccatorum meorum plena remissio Amen.

Pater noster, Ave Maria.

ORATIO IV.

O JESU vera libertas Angelorum, Paradisus deliciarum, memento mœ-

mœroris & horroris, quos ſuſtinebas, cum omnes inimici tui quaſi leones ferociſſimi te circumſteterunt, & colaphizationibus, conſpuitionibus, ungulationibus, cæteriſq; pœnis inauditis te moleſtaverunt. Per has pœnas, & per omnia contumelioſa verba, duriſſimaq; tormenta quibus te Domine Jeſu Chriſte omnes inimici afflixerunt, deprecor te, ut liberes me ab omnibus inimicis meis viſibilibus & inviſibilibus, & dones me ſub umbra alarum tuarum ad perfectionem ſalutis æternæ pervenire Amen.

Pater noſter, Ave Maria.

ORATIO V.

O JESU ſpeculum claritatis æternæ, memento illius mœroris, quē habuiſti, quando in ſpeculo ſereniſſimæ Majeſtatis tuæ conſpexiſti prædeſtinationem electorum per merita tuæ Paſſionis ſalvandorū, & reprobationē malorum per ſua demerita damnandorum, & per abyſſum miſerationis

tuæ,

tuæ, qua nobis perditis peccatoribus & desperatis tunc condoluisti; & quã latroni in Cruce exhibuisti, dicens: Hodie mecum eris in Paradiso. Rogo te Jesu facias mecum misericordiam in hora mortis meæ Amen.

Pater noster, Ave Maria

ORATIO VI.

O JESU Rex amabilis, & amice totus desiderabilis, memento illius mœroris, quẽ habuisti quando nudus & miserabilis in Cruce pependisti, & omnes amici & noti tui adversus te steterunt: & nullum consolatorẽ inveniebas, nisi solã dilectã Genitricem tuam in amaritudine animæ suæ tibi fidelissimè adstantẽ, quam Discipulo tuo cõmendasti, dicens; Ecce Mater tua, deinde Discipulo: Mulier, Ecce Filius tuus. Rogo te pijssime JESU per gladiũ doloris, qui tunc ejus Animã petransivit, ut compatiaris mihi in omnibus tribulationibus, & afflictionibus meis corporalibus & spiritualibus,

& da

& da mihi consolationem in tempore tribulationis, & in hora mortis meæ. Amen. *Pater noster, Ave Maria.*

ORATIO VII.

O JESU Fons inexhaustæ pietatis, qui ex intimo affectu in Cruce dixisti: Sitio, scilicet salutē generis humani, accende quæso cordium nostrorum desideria ad omne opus perfectū, & sitim carnalis concupiscentiæ, æstū mundanæ delectationis in nobis penitus refrigera & extingve Amen.

Pater noster, Ave Maria.

ORATIO VIII.

O JESU dulcedo cordium, ingensq; svavitas mentium, per amaritudinem aceti, & fellis, quam pro nobis sustinuisti in Cruce, & degustasti, concede nobis miseris peccatoribus. Corpus & Sangviuē tuum, omni tempore, & precipuè in hora mortis nostræ dignè percipere ad remediū & consolationē animarum nostrarum Amen.

Pater noster, Ave Maria.

ORA-

ORATIO IX.

O JESU regalis virtus, jubilusq; mentalis, memento angustiæ & doloris; quem passus es, quando præ mortis amaritudine & Judæorū insultatione cum magna voce te à DEO Patre derelictum clamasti, dicens: DEUS meus, DEUS meus, ut quid me dereliquisti? Per hanc angustiā peto à te, ut in angustijs nostris non derelinquas nos Domine DEUS noster A.

Pater noster, Ave Maria.

ORATIO X.

O JESU Alpha, & Omega, vita & virtus, omni tempore recordare, quòd à summo capite, ad plantā pedis te pro nobis in aqua passionis tuæ demersisti. Propter latitudinem, & longitudinē Vulnerum, doce me, in peccatis demersum, per verā charitatē custodire latum mandatum tuū. Amen. *Pater noster, Ave Maria.*

ORATIO XI.

O JESU, Abyssus profundissima miseri-

ſericordiæ, rogo te propter profunditatẽ vulnerum tuorũ quæ pertranſierunt medullam oſſiũ, & viſcerum tuorũ, ut me ſubmerſum in peccatis emergas abſcondaſq́; me in foraminibus vulnerũ tuoũ, a facie iræ tuæ, donec pertranſeat furor tuus Domine Amen. *Pater noſter, Ave Maria.*

ORATIO XII.

O JESU veritatis Speculum, ſignum unitatis, charitatiſq́; vinculũ, mementò multitudinis innumerabilium vulnerum tuorũ, quibus à ſummo Capitis uſq; ad imum pedis vulneratus fuiſti, & SS. Sangvine tuo rubricatus, quã magnitudinem doloris in virginea carne tua pertuliſti pro nobis pie JESU! Quid ultra debuiſti facere & non feciſti? Scribe quæſo, ô pie JESU, omnia vulnera tua in corde meo, pretioſiſſimo Sangvine tuo, ut in illis legam dolorem tuum & mortem, ut in gratiarum actione uſq; in finẽ jugiter perſeverẽ Am. *Pater noſter, Ave M*

ORA-

ORATIO XIII.

O JESU Leo fortissime, Rex immortalis, & invictissime, memento doloris, quē passus es, cum omnes vires cordis & corporis tui tibi penitus defecerunt, & inclinato capite dixisti: consummatum est. Per hanc angustiam, & dolorem miserere mei in ultima consummatione exitûs mei, cum anima mea anxiata fuerit, & spiritus meus conturbatus Amen.

Pater noster, Ave Maria.

ORATIO XIV.

O JESU unigenite altissimi Patris, splendor & figura substantiæ ejus, memento obnixæ commendationis, qua Patri Spiritum tuum cōmendasti dicens: In manus tuas Domine, commendo Spiritum meum. Et laceratô Corpore, ruptô corde, cum valido clamore patefactîs visceribûs Misericordiæ tuæ expirasti. Per hanc pretiosissimā mortē, precor te Rex Sanctorum, conforta me ad resistendum

 diabo-

diabolo, mundo, carni, & ſangvini, ut mundo mortuus tibi vivam & in noviſſima hora exitûs mei ſuſcipe ad te revertentem ſpiritum meum exulem, & peregrinum Amen.

Pater noſter, Ave maria.

ORATIO XV.

O JESU vitis vera, & fœcunda memento ſuperfluentis & abundantis effuſionis Sangvinis tui, quē tu de Corpore tuo, ſicut de botrō expreſſum copioſiſſimè effudiſti, quando in Cruce torcular ſolus calcaſti, & lanceâ militari perfoſſo latere nobis ſangvinem & aquā propinaſti. ita ut nec minima gutta in te remaneret: & demum quaſi Myrrhæ faſciculus in altū ſuſpenſus fuiſti, & delicata caro tua evanuit, & liquor viſcerum tuorum exaruit, & medulla oſſium tuorum emarcuit. Per hanc amariſſimā Paſſionē, & pretioſi Sangvinis effuſionem: pie JESU, precor te, ſuſcipe animā meam in agone mortis meæ Amen.

Pater noſter, Ave Maria. CON-

CONCLUSIO.

O Domine Jeſu Chriſte, Fili DEI vivi, ſuſcipe hanc orationē in amore illo ſuperexcellenti, in quo omnia vulnera tui Sanctiſſimi Corporis ſuſtinuiſti, & miſerere mei famuli tui, & omnibus peccatoribus, cunctiſque fidelibus tam vivis, quā defunctis, da miſericordiam, gratiam, remiſſionem & vitam æternam Amen.

SALUTATIONES.

Ad omnia membra Xſti, & ſui ipſius, omniūq; amicorū ad eundē coōmendatio

SAlve tremendū cunctis poteſtatibus Caput Domini noſtri Jeſu Chriſti, Salvatoris noſtri pro nobis ſpinis coronatū, & arundine percuſsū. Salve ſpecioſiſſima Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti Facies pro nobis ſputis illata, & alapis cœſa. Salvete benigniſſimi Domini noſtri Jeſu Chiſti Salvatoris Oculi, pro nobis lachrymis perfuſi. Salve melliflūū Os, Gutturq; ſvaviſſimum Domini noſtri Jeſu Chriſti, pro

nobis felle & aceto potatū. Salvete Aures nobiliſſimæ Domini noſtri Jeſu Chriſti, Salvatoris, pro nobis contumelijs, & opprobrijs affectæ. Salve Collum humile Jeſu Chriſti, pro nobis colaphizatum, dorſumq; ſanctiſſimum pro nobis flagellatum. Salvete venerabiles Domini noſtri Jeſu Chriſti, Manus & brachia, pro nobis in Cruce extenſa. Salve Pectus mitiſſimum Domini noſtri Jeſu Chriſti, Salvatoris noſtri, pro nobis in paſſione conturbatum. Salve Latus glorioſum, Domini noſtri Jeſu Chriſti, pro nobis lancea militis perforatum Salvete Domini noſtri Jeſu Chriſti Salvatoris noſtri ſacra miſericordiæ Genua, pro nobis in orationibus flexa. Salvete Domini Jeſu Chriſti Salvatoris noſtri Pedes adorandi, pro nobis clavis affixi. Salve totum Corpus Jeſu Chriſti, pro nobis in Cruce ſuſpenſum vulneratum, mortuum, & ſepultum. Salve Sangvis pretioſiſſime de Corpore Do-

mini

mini Jeſu Chriſti Salvatoris noſtri, pro nobis effuſe. Salve Sanctiſſima Domini noſtri Jeſu Chriſti Anima, in Cruce pro nobis in manus Patris cõmendata. In eadem cõmendatione, tibi cõmendo hodie & quotidie animã, vitam meã, cor & corpus meum; omnes ſenſus & actus meos, omnes amicos, benefactores, & conſangvineos meos, animas Parentum, Fratrum, Sororum & omnium amicorum & inimicorum meorum: ut nos protegere, liberare, & defendere digneris, ab omnibus inſidijs inimicorum noſtrorum, viſibilium, & inviſibilium, nunc & in perpetuum Amen.

De eadem Paſſione Chriſti.

PRecor te amantiſſime Domine Jeſu Chriſte, propter illam eximiam charitatẽ, quâ humanum genus dilexiſti, quando tu Cœleſtis Rex pendebas in ara Crucis, cum divina charitate, cum mitiſſima anima, cum triſtiſſimo geſtu, cum conturbaris ſenſibus

bus, cum tansfixo corde, cum perſtrepentibus membris, cum verberato corpore, cum ſangvineis vulneribus, cum defluentibus rivis, cum expanſis brachijs, cum confixis pedibus, cum extenſis venis, cum clamoroſo ore, cum rauca voce, cum pallida facie, cum mortali colore, cum lachrymoſis oculis, cum vertigine capitis, cum ardenti amore, cum gemebundo gutture, cum ſitibundis deſiderijs, cum amaro guſtu aceti & fellis, cum inclinato capite morti obviante, cum diviſione tenerrimi corporis, & deiſicæ Animæ, cum aperto latere, cum origine viventis fontis. In ea charitate precor te pijſſime Domine Jeſu Chriſte, qua Cor tuum amoroſum ſcindebatur, ut ſis mihi placabilis, ſuper multitudinepeccatorum meorum ut cōpleas in nobis deſiderium meum, & bonum ac ſanctum finē vite meæ, nec non gloriosā lætamq; reſurrectionem mihi propter tuam largiſſimam

miſe-

misericordiam tribuere digneris: Qui vivis, & regnas DEUS per omnia sæcula sæculorum Amen.

℣. Proprio Filio suo non pepercit Deus

℟. Sed pro nobis omnibus tradidit illũ

OREMUS.

OMnipotens sempiterne Deus, qui ex nimia charitate unicum Filium tuum pro nobis incarnari, nasci, pati, flagellari, crucifigi, & mori voluisti, præsta nobis quæsumus, ut per ejus sacratissima vulnera, quæ pro nobis pertulit, ejus pretiosissimo Sangvine purificati à peccatis, erroribus, & negligentijs nostris, tibi Domino DEO nostro placiti Templum Spiritûs S. & Patriæ Cœlestis participes efficiamur. Per Christũ Dominũ nostrum &c

Considerationes de Passione Christi, Divi Gregorij Papæ.

O Domine Jesu Christe, adoro te in Cruce pendentẽ, & coronam spineam in capite portantẽ, deprecor te, ut me Crux tua liberet ab Angelo percutiente A. *Pater noster, Ave M*

O Domine Jeſu Chriſte, adoro te in Cruce vulneratum, felle & aceto potatum, deprecor te, ut vulnera tua ſint remedium animæ meæ Amen.

Pater noſter, Ave Maria.

O Domine Jeſu Chriſte, propter illam amaritudinē, quā pro me miſerrimo ſuſtinuiſti in cruce maximè in illa hora, quando nobiliſſima anima tua egreſſa eſt de benedicto Corpore tuo, deprecor te, miſerere animæ meæ in egreſſu ſuo, & perduc eam in vitam æternam Amen.

Pater noſter, Ave Maria.

O Domine Jeſu Chriſte, adoro te deſcendentem ad inferos, & liberantem captivos, deprecor te, ne permittas me illuc intrare Amen.

Pater noſter, Ave Maria.

O Domine Jeſu Chriſte, adoro te in ſepulchro poſitum, Myrrha & aromatibus conditum, deprecor te, ut tua mors, ſit vita mea Amen.

Pater noſter, Ave Maria.

O Do-

O Domine Jesu Christe, adoro te resurgentem à mortuis, ascendentem ad Cœlos, sedentemq; ad dexteram Patris, deprecor te, ut illuc te sequi, & tibi præsentari merear Amen.

Pater noster, Ave Maria.

O Domine Jesu Christe, Pastor bone, Justos conserva, peccatores justifica, omnibus fidelibus miserere, & propitius esto mihi peccatori Amen.

Pater noster, Ave Maria.

LITANIÆ
DE SS. NOMINE JESU.

KYrie eleison, Christe eleison.
Kyrie eleison.
Christe audi nos, Christe exaudi nos.
Pater de Cœlis DEUS, Miserere n:
Fili Redemptor mundi DEUS,
Spiritus Sancte DEUS,
Sancta Trinitas unus DEUS,
JESU Fili DEI vivi,
JESU potentissime,
JESU fortissime,
Miserere nobis.

JESU perfectissime, Miserere nobis.
JESU gloriosissime,
JESU Mirifice,
JESU jucundissime,
JESU charissime,
JESU clarior Sole,
JESU pulchrior Luna,
JESU splendidior stellis,
JESU admirabilis,
JESU delectabilis,
JESU honorabilis,
JESU humillime,
JESU pauperrime,
JESU Mitissime,
JESU patientissime,
JESU obedientissime,
JESU castissime,
JESU amator castitatis,
JESU Amator pacis,
JESU Amator noster,
JESU Speculum vitæ,
JESU Exemplar virtutum,
JESU Decus morum,
JESU Zelator animarum,

Miserere nobis.

Miserere nobis.

JESU

JESU Refugium noſtrum, Miſerere:
JESU Pater pauperum,
JESU Conſolator afflictorum
JESU Theſaurus Fidelium,
JESU Gemma pretioſa,
JESU Armarium perfectionis,
JESU bone Paſtor ovium,
JESU Stella Maris,
JESU Lux vera,
JESU Sapientia æterna,
JESU Bonitas infinita,
JESU Gaudium Angelorum,
JESU Rex Patriarcharum,
JESU Inſpirator Prophetarum
JESU Magiſter Apoſtolorum,
JESU Doctor Evangeliſtarum,
JESU Fortitudo Martyrum,
JESU Lumen Confeſſorum,
JESU Sponſe Virginum,
JESU Corona Sanctorum omnium,

Miſerere nobis.

Miſerere nobis.

Propitius eſto, Parce nobis Jeſu
Propitius eſto, Exaudi nos Jeſu.
Ab omni malo, Libera nos Jeſu.
Ab omni peccato, Libera nos Jeſu.

Ab ira tua, Libera nos Jeſu.
Ab execranda jurandi conſvetudine,
Ab omni perjurio & blaſphemia,
Ab inſidijs diaboli,
A peſte fame & bello,
A transgreſſione Mandatorum tuorum,
Ab incurſu omnium malorum,
Per incarnationem tuam,
Per Adventum tuum,
Per Nativitatem tuam,
Per Circumciſionem tuam,
Per Cœleſtem Nominis Jeſu impoſitionem,
Per dolores tuos,
Per flagella tua,
Per Mortem tuam,
Per Reſurrectionem tuam,
Per Aſcenſionem tuam,
Per gaudia tua,
Per gloriam tuam,
Per dulciſſimã Virginẽ Matrẽ tuam,
Per interceſſionẽ Omnium SS tuorum

Libera nos Jeſu. (Ab insidijs … malorum)

Libera nos Jeſu. (Per dolores … gloriam)

Peccatores, Te rogamus audi nos.

Ut

Ut dulcē melliflui Nominis Jeſu memoriam in tabulis cordis noſtri, digitto tuo inſcribe digneris, Te ro-
Ut Nomen hoc Sactiſſimum, & viventes in opere, & morientes in corde, & ore habere mereamur, Te rog:
Ut benigniſſime Jeſu, nobis ſis Jeſus, Te rogamus audi nos.
Agnus DEI &c. Parce nobis Jeſu.
Agnus DEI &c. Exaudi nos Jeſu.
Agnus DEI &c. Miſerere nobis Jeſu
Jeſu Chriſte audi nos,
Jeſu Chriſte exaudi nos.
Kyrie eleiſon, Chriſte eleiſon,
Kyrie eleiſon. *Pater noſter &c.*
℣. *Et ne nos inducas in tentationem,*
℟. *Sed libera nos à malo.*
℣. *Sit Nomen Domini benedictum,*
℟. *Ex hoc nunc & uſq; in ſæculum.*
℣. *Non nobis Domine non nobis,*
℟. *Sed Nomini tuo da gloriam.*
℣. *Exurge Chriſte adjuva nos,*
℟. *Et libera nos propter Nomen tuū.*
℣. *Domine exaudi orationem meam,*
℟. *Et clamor meus ad te veniat.* O-

OREMUS.

DEUS, qui gloriofiſſimum Nomen Domini noſtri Jeſu Chriſti feciſti fidelibus tuis ſummo ſvavitatis affectu amabile, & malignis ſpiritibus tremendum, atq; terribile; Concede propitius, us omnes qui hoc Nomen Jeſu devotè venerantur in terris, Sanctæ conſolationis dulcedinē in præſenti percipiant, & in futuro gaudium exultationis, & interminabilis beatitudinis obtineant in Cœlis. Per eundē Chriſtum Dominum Amen.

ORATIO

Divi Gregorij Papæ Eccl: Doctoris.

BOne Jeſu Verbum Patris, ſplendor paternæ gloriæ, in quē deſiderant Angeli proſpicere, doce me facere voluntatem tuam, ut à ſpiritu tuo bono deductus, ad beatam illam perveniam civitatem ubi eſt dies æterna, & unus omnium ſpiritus, ubi eſt certa ſecuritas & ſecura æternitas, & æterna tanquillitas, & tranquilla felicitas,

citas, & felix ſvavitas: ubi tu Deus cum Patre, & Spiritu S. vivis, & regnas, per infinita ſæcula ſæculo: &c.

S. Bernardus ad JESUM.

O Bone Jeſu, ô pijſſime Jeſu, ô dulciſſime Jeſu, ô Jeſu Fili Mariæ Virginis plene miſericordiâ, & pietate. O dulcis Jeſu, ſecundum magnam miſericordiam tuam, miſerere mei. O Clementiſſime Jeſu, te precor per illum Sangvinem pretioſum, quem pro peccatoribus effundere voluiſti, ut abluas omnes iniquitates meas, & in me reſpicias miſerum & indignum humiliter veniam petentem, & hoc Nomen Sanctum Jeſus invocantem. O Nomen Jeſu. Nomen dulce: Nomen Jeſu. Nomen delectabile. Nomen Jeſu, Nomen confortans. Quid eſt enim Jeſus, niſi Salvator? Ergo Jeſu, propter Nomen Sanctum tuum eſto mihi Jeſus, & ſalva me: nè permittas me damnari, quem tu dè nihi-

lo cre-

lo creasti. O! bone Jesu, nè perdat me iniquitas mea quem fecit Omnipotens Bonitas tua. O! dulcis Jesu, recognos e quod tuum est & absterge quod alienum est. O! benignissime Jesu, miserere mei, dum tempus est miserendi: nè damnes me in tempore judicandi. Quæ utilitas in Sangvine tuo, dum descendero in æternam corruptionem? non mortui laudabunt te Domine Jesu, neq; omnes qui descendunt in infernum! O! amantissime Jesu, ô desideratissime Jesu, ô mitissime Jesu, ô Jesu, Jesu, Jesu, admitte me intrare in numerum electorum tuorum: ô Jesu Salus in te credentium: ô Jesu solatium ad te confugientium: ô Jesu dulcis remissio omnium peccatorum. O! Jesu Fili Mariæ Virginis, infunde in me gratiam, sapientiam, charitatem. castitatem, & humilitatem, ut possim te perfectè diligere, & laudare, te perfrui, tibi servire, & in te gloriari, & omnes qui invocant

Nomen

Nomen tuum quod eſt Jeſus Amen.

Ave Domine Jeſu Chriſte, via dulcis, Veritas vera, Gaudium noſtrum charitas ſumma, fons amoris, pacis dulcedo, vita perennis. Amantiſſime Domine Jeſu Chriſte obſecro te per amorē illum perfectiſſimū, quo ſalutē noſtrā zelando, ubiq; tam fideliter, quā ferventer eam quæris, da mihi rectā, puram, ſimplicē ac Deiformē in ſingulis intentionē ut in quibuſcunq; agendis, & vivens, & moriens non aliud quærā, aut intendam, quàm purè gloriā & beneplacitū tuū. Hæc da mihi fideliſſime amator, ut te ex toto corde meo deſiderē, diligam, & quæram in tempore, & æternitate: extinctô per gratiam tuam penitûs omni amore proprio. Amen.

OFFICIUM

Immaculatæ Conceptionis B. M. V.

AD MATUTINUM.

Eja mea labia nunc annuntiate,

Laudes & præconia Virginis beatæ,
Domina in adjutorium meũ intende,
Me de manu hoſtiũ potenter defende.
Gloria Patri, & Filio, & Spiritui S.
Sicut erat in principio, & nunc, & ſemper, & in ſæcula ſæculorũ &c

HYMNUS.

SAlve mundi Domina,
Cœlorum Regina.
Salve Virgo Virginum,
Stella Matutina.
Salve plena gratiâ,
Clara lux Divina:
Mundi in auxilium,
Domina feſtina.
Ab æterno Dominus,
Te præordinavit,
Matrem Unigeniti,
Verbi, quô creavit.
Terram, pontum, æthera,
Te pulchram ornavit.
Sibi Sponſam, ut in qua,
Adam non peccavit.

℣. Elegit eam Deus & præelegit eam

℟. In tabernaculo ſuo habitare facit eam.

℣. Domina exaudi orationem meam,

℟. Et clamor meus ad te veniat.

OREMUS.

SAncta MARIA Regina Cœlorum, Mater Domini noſtri Jeſu Chriſti, & mundi: Domina, quæ nullũ derelinquis & nullũ deſpicis: reſpice me Domina clementer oculo pietatis, & impetra mihi apud tuum dilectũ Filium cunctorũ veniam peccatorum: ut qui nunc tuam Sanctam Conceptionẽ devoto affectu recolo, æternæ in futurũ beatitudinis bravium capiã, ipſo quẽ Virgo peperiſti donante Domino noſtro Jeſu Chriſto, qui cum Patre, & Spiritu S. vivit, & regnat, in Trinitate perfecta, Deus in ſæcula ſæculorum Amen.

℣. Domina exaudi orationem meam,

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Benedicamus Domino,

℟. DEO gratias.

Fidelium animæ per miſericordiam DEI requieſcant in pace Amen.

AD PRIMAM.

Domina in adjutorium meũ intende, Me de manu hoſtiũ potenter defende Gloria Patri, & Filio &c.

HYMNUS.

SAlve Virgo ſapiens,
Domus DEO dicata,
Columna ſeptemplici,
Menſaq; exornata.
Ab omni contagio,
Mundi præſervata,
Ante ſancta in utero,
Parentis, quam nata.
Tu Mater viventium,
Et porta es Sanctorum,
Nova Stella ex Jacob,
Domina Angelorum.
Zabulo terribilis,
Acies caſtrorum,
Portus & refugium,
Sis Chriſtianorum.

℣. Ipſe creavit eam in Spiritu Sancto

℟. Et

℟. Et effudit illam ſuper omnia opera ſua.
℣. Domina exaudi orationem &c.
Oratio Sancta Maria Regina &c.

AD TERTIAM.

Domina in adjutorium meum intende
Me de manu hoſtiū potenter defende
Gloria Patri, & Filio &c.

HYMNUS.

SAlve Arca fœderis,
Thronus Salomonis,
Arcus pulcher ætheris,
Rubus viſionis:
Virga frondens germinis,
Vellus Gedeonis.
Porta clauſa Numinis,
Favuſq; Samſonis.
Decebat tam nobilem,
Natum præcavere.
Te ab originali,
Labe Matris Evæ.
Almam, quam elegerat,
Genitricem verè,
Nulli prorſus ſinens,
Culpæ ſubjacere.

℣. Ego in altissimis habito,
℟. Et Thronus meus in columna nubis
℣. Domina exaudi orationem &c.
Oratio. Sancta Maria Regina &c.

AD SEXTAM.

Domina in adjutorium meũ intende,
Me de manu hostiũ potenter defende
Gloria Patri &c.

HYMNUS.

SAlve Virgo puerpera,
Templum Trinitatis,
Angelorum Gaudium,
Cella puritatis:
Solamen mœrentium,
Hortus voluptatis,
Palma patientiæ,
Cedrus castitatis.
Terra es benedicta,
Et Sacerdotalis,
Sancta & immunis,
Culpæ originalis:
Civitas Altissimi,
Porta orientalis,
In te est omnis gratia,
Virgo singularis.

℣. Si-

℣. Sicut lilium inter ſpinas,
℟. Sic amica mea inter filias Adæ.
℣. Domina exaudi orationem &c.
Oratio. Sancta Maria Regina &c.

AD NONAM.

Domina in adjutorium meũ intende,
Me de manu hoſtium potenter: &c.

HYMNUS.

SAlve Urbs refugij,
Turrisq; munîta,
David, propugnaculis,
Armiſq; inſignita.
In Conceptione,
Charitate ignita,
Draconis poteſtas,
Eſt à te contrita.
O Mulier fortis,
Et invicta Judith.
Pulchra Abiſai Virgo,
Verum fovens David.
Rachel Procuratorem,
Ægypti geſtavit,
Sed Salvatorem mundi,
MARIA portavit.

℣. Tota

℣. Tota pulchra es amica mea,
℟. Et macula originalis nunquam fuit in te.
℣. Domina exaudi orationem &c.
Oratio Sancta Maria Regina &c.

AD VESPERAS

Domina in adjutorium meum intende
Me de manu hostium potenter &c.

HYMNUS

SAlve Horologium,
Quo retrò graditur,
Sol in decem lineis,
Verbum incarnatur.
Homo ut ab inferis,
Ad summa tollatur,
Immensus ab Angelis,
Paulo minoratur.
Solis hujus radijs,
MARIA coruscat.
Et consurgens Aurora,
In conceptu micat.
Lilium inter spinas,
Quæ serpentis terat,
Caput, pulchra ut luna,
Errantes collustrat.

℣. Ego feci in Cœlis ut oriretur lumen indeficiens,
℟. Et quaſi nebula texi omnē terram
℣. Domina exaudi orationem &c.
Oratio Sancta Maria Regina &c.

AD COMPLETORIUM.

Convertat nos Domina tuis precibus,
Placatus Jeſus Chriſtus Filius tuus.
Et avertat iram ſuam à nobis.
Domina in adjutorium meum intende,
Me de manu hoſtiū potenter defende
Gloria Patri, & Filio &c.

HYMNUS.

SAlve Virgo Nobilis,
Mater illibata,
Regina clementiæ,
Stellis coronata.
Super omnes Angelos,
Pura Immaculata,
Atq; ad Regis dexteram,
Stans veſte deaurata.
Per te Mater gratiæ,
Dulcis ſpes reorum,
Refulgens ſtella maris,

Portus naufragorum.
Patens Cœli janua,
Salus infirmorum.
Videamus Triadem,
In aula Sanctorum.
℣. Oleũ effusum Maria Nomen tuum
℟. Servi tui dilexerunt te nimis.
℣. Domina exaudi orationem &c.
Oratio Sancta Maria Regina &c.

COMMENDATIO.

SUpplices offerimus,
Tibi Virgo pia,
Has Horas canonicas;
Fac nos ut in via.
Ducas cursu prospero,
Et in agonia,
Tu nobis assiste,
O! dulcis MARIA Amen.

Antiphona. Hæc est Virga, in qua nec nodus originalis, nec cortex actualis culpæ fuit.
℣. In Conceptione tua Virgo Immaculata fuisti,
℟. Ora pro nobis Patrē, cujus Filium peperisti.

ORE-

OREMUS.

DEUS, qui per Immaculatam Virginis Conceptionē dignum Filio tuo Habitaculū præparaſti, quæſumus, ut ſicut ex morte ejusdē Filij tui prævisa, eam ab omni labe præſervaſti, ita nos quoq; mundos ejus interceſſione ad te pervenire concedas. Per eundem Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum, qui tecum vivit, & regnat in unitate Spiritus Sancti DEUS, per omnia ſæcula &c.

ORATIO ad B. V. M.

Pro conſervanda caſtitate.

O! MARIA Virgo & Mater admirabilis caſtarū mentium Cuſtos & Nutrix fideliſſima, obſecro Te per gratiā, quā genuiſti lumbos meos, baltheo caſtitatis præcinge, ut in numerum pugillū tuorū receptus, Tuo ſub Virgineo Labaro adverſus mundum, dæmonem, & carnē ſtrenuè certans in terris, ſponſum Tuum Cœleſtē Agnum Immaculatum Chriſtum Jeſum

ſequi ubiq; merear in Cœlis Amen.

Alia pro cordis puritate.

PEr Sanctam Virginitatē & Immaculatā Conceptionē tuam, puriſſima Virgo, emunda cor & carnem meam. In Nomine Patris, & Filij, & Spiritûs Sancti Amen.

O Sanctiſſima Virgo, & Mater MARIA, mundiſſimum pietatis Speculū, & puriſſimum Virginitatis Exemplar, Ego N. ex intimo te imitandi deſiderio, & amore caſtitatis accenſus, firmiter propono, me quoad vixero nullis unquam inhoneſtis cogitationibus, aut deſiderijs ſcienter inhæſurum aut conſenſurum; neque unquam aliquid cogitatione, verbo, opere, vel quôvis aliô modô facturū, aut permiſſurum, quod caſtitati adverſum intelligam; & hæc omnia ad Majorem DEI gloriam, animæq; meæ ſalutem.

Te igitur ô caſtiſſima Virgo, ego indigniſſimus filius, per tuam Virginitatē rogo ut mihi impetres à dilectiſ-

ſimo

ſimo Filio tuo gratiam & auxilium, ut quod verbis offero, opere præſtẽ, & ſincerus ſemper caſtitatis, & conſtans pietatis amator exiſtam, donec tandem ad Cœleſtes Filij tui nuptias admittar, ſvaviſſimis Sanctorum epulis reficiendus in Cœlis Amen.

Proteſtatio & Propoſitum retinendæ caſtæ mentis.

EGo N. coram caſtiſſima Virgine MARIA, Angelo meo Cuſtode, & totá Cœleſti Curiâ Tibi Deus cordis mei, quẽ ubiq; præſentẽ agnoſco, & ſanctè veneror, me ſiſto, ac proteſtor me nolle unquã conſentire non modò facinori committendo: ſed nè cogitando quidẽ, quantùmvis adverſarij vim inferant. Deteſtor; execror, omnes iſtas fœditates, ac ſpurcitias. Adeſte ergo, ô Maria! ô Angele mi! Patroniq; caſtitatis meæ, tuq; voluntatem meam confirma, ô bone Jeſu! quod per Sangvinem tuum ſupplex precor Amen.

LITANIÆ
Lauretanæ B. V. MARIÆ.

KYrie eleiſon, Chriſte eleiſon.
Kyrie eleiſon.
Chriſte audi nos, Chriſte exaudi nos
Pater de Cœlis Deus, Miſerere nobis
Fili Redemptor Mundi Deus, Miſer:
Spiritus Sancte Deus, Miſerere nob:
Sancta Trinitas unus DEUS, Miſer:
Sancta MARIA, Ora pro nobis.
Sancta DEI Genitrix,
Sancta Virgo Virginum,
Mater Chriſti,
Mater divinæ gratiæ,
Mater puriſſima,
Mater Caſtiſſima,
Mater inviolata,
Mater intemerata,
Mater amabilis,
Mater admirabilis,
Mater Creatoris,
Mater Salvatoris,
Virgo prudentiſſima,
Virgo veneranda

Ora pro nobis.

Virgo

Virgo prœdicanda, Ora pro nobis.
Virgo potens,
Virgo clemens,
Virgo fidelis,
Speculum juſtitiæ
Sedes ſapientiæ,
Cauſa noſtræ lætitiæ,
Vas ſpirituale,
Vas honorabile,
Vas inſignæ devotionis,
Roſa Myſtica,
Turris Davidica,
Turris eburnea,
Domus aurea,
Fœderis Arca,
Janua Cœli,
Stella Matutina,
Salus infirmorum,
Refugium peccatorum,
Conſolatrix afflictorum,
Auxilium Chriſtianorum,
Regina Angelorum,
Regina Patriarcharum,
Regina Prophetarum,
Regina Apoſtolorum,

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

Re-

Regina Martyrum, Ora pro nobis.
Regina Confessorum,
Regina Virginum,
Regina Sanctorum Omnium,
Regina Regni Poloniæ, Ora pro nob:
Agnus Dei &c. Parce nobis Dne.
Agnus Dei &c. Exaudi nos Dne.
Agnus Dei &c. Miserere nobis.
Christe audi nos, Christe exaudi nos.
Kyrie eleison, Christe eleison.
Kyrie eleison. *Ave Maria &c.*

SUb tuum præsidiũ confugimus, Sancta DEI Genitrix, nostras deprecationes nè despicias in necessitatibus nostris, sed à periculis cunctis, libera nos semper Virgo gloriosa & benedicta, Domina nostra, Mediatrix nostra, Advocata nostra, tuo Filio nos reconcilia, tuo Filio nos commenda, tuo Filio nos repræsenta.

℣. Ora pro nobis S. Dei Genitrix,
℟. Ut digni efficiamur promissionibus Xsti

ORATIO

GRatiam tuam quæsumus Domine, men-

mentibus noſtris infunde, ut qui Angelo nuntiante Chriſti Filij tui Incarnationem cognovimus, per Paſſionem ejus, & Crucem, ad reſurrectionis gloriam perducamur. Per eundem Criſtum Dominum &c.

Nos cum prole pia, benedicat Virgo MARIA Amen.

ORATIO

S. Chryſoſtomi ad B. V. M.

AD ſanctitatis tuæ pedes dulciſſima Virgo Maria, corpore proſtratus & corde ſupplex oro, ut aliquid à te rogare me doceas, quod te audire, & Filium tuũ exaudire delectet. Indignus ſum gratiâ & cunctis miſerationibus minor, peccatis meis obſtantibus à te ſanctiſſima audiri, & à Filio tuo benigniſſimo exaudiri non mereor. Noli tamen ad te clamantẽ, & vitam emendare cupientem, pia repellere. Memorare pijſſima non eſſe auditũ à ſæculo, ad tua quẽquã currentẽ præſidia, aut tua petentẽ ſuffragia à te dere-

derelictum. Tali animatus confidentiâ ad te Virgo Maria confugio, ad te curro, ad te venio, coram te gemens, & tremens assisto. Noli Virgo Immaculata à me peccatore faciē tuam abscondere, sed ad me clementer attende. Noli Mater omnium, ab omni benignitate tua me excludere: sed benignè fac mecum propter Nomen sanctū tuū. Noli Mater gratiæ Filij tui gratiam mihi denegare: sed gratifica, me illi gratiæ, quam gratiâ plena genuisti. Noli Stella Maris diu me aberrare è via lucis permittere, sed splendoris tui directione erue me à peccatorū caligine. Noli Porta Cœli ob scelera mea jugiter obserari, sed reporta me ad portu gratiæ, à qua ingratus exivi, per quam tu mundo vitam & salutē reportasti. Noli Regina gratiæ ob tuæ celsitudinis gloriā mei peccatoris oblivisci, sed memor esto fragilitatis meæ, & adjuva me propter magnitudinē gloriæ tuæ. Imò

noli

noli Regina misericordiæ in me misero peccatore antiquæ misericordiæ tuæ Nomen amittere, sed de multitudine miserationũ tuarum miserere mei. Noli quæso clementissimas aures tuæ pietatis, ob ingratitudinẽ meam, ad clamorem meum claudere. Noli misericordes oculos tuos, à me spes miserorum avertere. Noli solitam pietatis tuæ manum retrahere, sed tolle quod metuo, largire quô careo, indulge quod offendo Salva me Salvatrix, redime Redẽptrix. Peccata mea me gravant, mundus involvit, caro premit, hostis insidiatur ut rapiat, hora mortis, & sententia justi Judicis terrent me. Peccata habeo, merita nescio; sed tu Adjutrix fortis in tribulationibus: adesto meis doloribus, tantis consule periculis: aliud enim refugium nescio post Filium tuum. O! benignissima, peccata mea dele, munda me, ablue me, cor liquefacito, spiritum humilia, carnem

caſtiga, in bono propoſitum meum confirma, hoſtem remove, redde mihi innocentiam vitæ, reduc me in ſinum gratiæ, rege me, nè ruam in mortem animæ vel opprobrium famæ, & ſi cecidero erige me, mores, actus & vitam meam corrige; in omni adverſitate mea adjuva me; in cunctis agendis dirige me, DEO placita doce me; obtine mihi ſpatium, & locum pœnitentiæ; in hora exitûs mei, ô clemens, mihi digneris adeſſe, tremendam Judicis ſententiã in manſvetudinẽ converte, perduc me ad beatæ viſionis præmium & regnum gloriæ, almæ Trinitatis faciem ſine felicitatis fine perfruendam mihi placabilẽ oſtende, ô pia, ô clemens, ô dulcis Virgo MARIA.

DEVOTIO

Ad S. PAULUM 1mum Eremitam.

HYMNUS.

TE Paule, ſolitudinis.
Decus, Ducemque pſallimus,

Qui

Qui primus antra, & abditas,
Sylvas replesti Numine.
Non horruisti dæmonum,
Portenta vel ludibria,
Nec rupis horror asperæ,
Te flexit à sententia.
Corvus tibi cibaria,
Et fontis unda poculum,
Vestesq; palma præbuit,
Ac dura tellus lectulum.
A sæculi contagio,
Mens avolabat fervida,
Juncta Angelorum cætui,
Deoq; soli cognita.
Adesto votis supplicum,
Pater beate, vt corporis.
Pulsa procul caligine,
Cœli imbuamur lumine.
Summo Parenti cœlitum,
Natoq; & almo Flamini,
Sit sempiterna gloria,
Nunc & per omne sæculum Amen

℣. Ora pro nobis Sancte & venerande senex Paule Prime Eremita,

℟. Ut

℟. Ut digni efficiamur gratijs & promissionibus Christi.

OREMUS.

DEUS qui Beatum Paulum Primum Eremitam à mundi turbine segregatum Angelorum cœtibus mirabiliter sociasti, ab omni nos quæsumus mundi purga contagio, & cœlestibus donis sanctifica.

Beati Pauli Primi Eremitæ, Confessoris tui Domine precibus confidentes, quæsumus clementiam Tuam, ut per ejus, quam agimus memoriam, æterna dona capiamus. Per Christum Dominum nostrum Amen.

Ad ipsum S. Paulum 1. Erem:

CAndida solitudinis Columba, sanctorum gemituum fæcunde Parens, S. Paule Prime Eremita, cui Providentia Divina pro Oeconomo, Corvus pro Pistore. panis & aqua pro delicijs tot annis fuit; Palma vestitum, austeritas vitæ jucundam valetudinem præbuit, ac singularis divinus

nus favor, abſque aliorum exemplo ab omni mortali macula incontaminatum uſq; ad mortem præſervavit: accomoda mihi clienti tuo partem meritorũ tuorum, ut te patrocinante inter hujus mundi varietates, & fallacias, in ſæculi converſationibus Majeſtati Divinæ ſemper placeam, nec unquam optimum Patrem meum Cœleſtem contriſtem, ſed ſive in ſecundis, ſive in triſtibus, ſive in gaudio, ſive in luctu ejus Divinæ voluntati firmiter adhæream ac tandem, poſt longævos dies, ſalutarem videam, tecumque DEUM meum laudem in æternum Amen.

Ad S. Antonium, in rebus perditis efficacem Patronum.

Reſponſorium à S. Bonaventura conſcriptum.

SI quæris miracula, mors, error, calamitas, dæmon, lepra fugiunt, ægri ſurgunt ſani Cedunt mare, vincula, membra reſq; perditas petunt

& ac-

& accipiunt Juvenes & Cani. Pereunt pericula, cessat & necessitas: Narrent hi, qui sentiunt: dicant Paduani: Cedunt mare &c.

℣. Ora pro nobis B. Antoni Prædicator egregie,

℟. Ut interveniente tuâ gratiâ percipiamus cœlestis vitæ gaudia.

ORATIO.

CLementissime Domine Jesu Christe, qui B. Antonium Confessorem tuum perpetuis illustras miraculorum splendoribus, concede, propitius, ut per ejus merita pacem Regni istius, & gratiam consequamur æternam.

Sanctissime famule DEI Antoni, qui inter opera mirabilia, in quibus elucet, meritorum tuorum efficacia, ad conquirendas res perditas accurris, assistis, & instruis. Quæsumus, nobis deperditam gratiam reperire, certantibus, benignè subveni, ut illam amissam, & gloriam promissam percipere mereamur. Per Christum Dominum &c.

DE-

DEVOTIO

Ad S. Judam Thadæum Apostolum.

Antiph: Qui timet DEUM faciet bona, & qui retinens est justitiæ, aprehendet illam, & obviabit illi, quasi mater honorifica. *Eccl*: 15.

℣. Sancte Juda Patrone fidelissime,

℟. Placato nobis DEUM clementiæ.

OREMUS.

DEUS, cujus Bonitas. & Clementia exhauriri non potest, aures benignitatis tuæ famulorum famularumq; tuarum precibus inclina, & præsta: ut omnes, qui te in Apostolo tuo Juda Thadæo devotè recolunt, meritis ejus efficacibus petitionis sûæ effectum consequantur Amen.

Oratio ad S. Judam.

℣. Sancte Juda ora pro me,

℟. Et omnibus, qui colunt te,

OREMUS.

GLoriose Christi cognate, Apostole, & Martyr S. Juda, qui vastissimis

ſimis in regionibus fidē efferatis gentibus diſſeminaſti: virtutibus, ac miraculis clarus, innumerabiles filios Jeſu Chriſto peperiſti, per illū, qui te ſibi Apoſtolū adſcivit, precor, ut me miſerū à conſvetudine peccatorū meorum abſtrahas, à cogitationibus immundis me tuis meritis præſerves, & in rebus deſperatis tuo mihi adſis patrocinio; ac tandē ad inviſibilē gloriā tuis precibus evehas, ubi Sancta Trinitas adoratur, in Patre, Filio, & Spiritu Sancto Amen.

DEVOTIO

Ad S. Dismam Pœnitentē Latronem.

Magnū Agonizantiū Patronū.

Antiph: Beati mortui, qui in Domino moriuntur, amodò jā dicit Spiritus, ut requieſcant à laboribus ſuis.

Apoc: 14.

O Diſma Latro pœnitens,
Lectiſſime Patrone!
Sis mihi Tutor, moriens

Dum

Dum luctor in agone.

SAncte Dismâ, qui mirâ DEI Providentia ex nefario Latrone in eximiũ pœnitentiæ speculum evasisti, & paucas intra horas æterna tibi gaudia comparasti, aspice de sublimi gloriæ tuæ throno in hanc vallẽ miseriæ Recordare, ô Sancte mirabilis! mentis humanæ fragilitatis, ad malũ semper quàm ad bonũ, magis proclivis: recordare, & pro nobis ad Deũ appella, ut sicut per gratiã suam efficacẽ ad pœnitentiã, & paradisi Cœlestis gloriam te perduxit, ita nos famulos suos, & famulas, eadẽ efficaci gratiâ ad dignos pœnitentiæ fructus impellat: ut peccata tecum abolentes, piè tibi cõmoriamur, ac una tandẽ in DEO Salutari nostro perenniter exultemus Am:

ORATIO

S. Brigittæ.

BEnedictio æterna sit tibi Domine mi Jesu Christe, qui existens in mortis agonia, omnibus peccatoribus spẽ

de venia tribuisti, quando Latroni ad te converso paradisi gloriam misericorditer promisisti Amen.

INVOCATIO
Sancti Joannis Nepomuceni.
Canonici Pragensis, Patroni periclitantium in fama.

Commendatio sui.

Ad S. Joannem Nepomucenum.

O Sancte Joannes Nepomucene Patrone mi, veneror te in gloria Cœlesti aureâ coronâ immortalis amictū, & inter filios DEI computatum, simul etiã ad te confugio, orans supplex: ut me tibi à Divina Bonitate commissum hodie, & totâ vitâ meâ tuô patrociniô protegas: & à pudore mundano custodias Amen.

Alia Oratio.

DEUS cordis mei, sine cujus nutu ne capillus quidē de capite nostro perit, te per gloriosa merita fidelis tui servi Joannis Nepomuceni, (qui

de

de Ponte Pragensi in Moldavā dejici, & mergi maluit, quàm Sacrosanctum Confessionis sigillum Regi revelare) suppliciter oro, ut in hoc tibi noto honoris mei manifesto periculo, mihi pro benignitate tua subvenire, meq; ab omni confusione ac infamia eruere digneris, nè gaudeant super me inimici mei. Amen.

OFFICIUM

De B. Joanne Nepomuceno.

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus DEUS Sabaoth, pleni sunt Cœli & terra gloria tua.

AD MATUTINUM.

℣. Domine labia mea &c.
℣. DEUS in adjutorium &c.
℟. Domine ad adjuvandum &c.
Gloria Patri &c.

HYMNUS.

ORbi Nepomucum dedit,
Te Joannes suum credit,
Patronum Bohemia.
In qua tuæ pietatis, Admi-

Admirandæ ſanctitatis,
Corruſcant inſignia.
℣. Domine nè elongaveris auxilium tuum à me,
℟. Ad defenſionem meam conſpice.
OREMUS.
DEUS, cui ſoli debetur omnis honor & gloria, per glorioſa merita S: Martyris tu Joannis Nepomuceni, te ſuppliciter exoro, ut omnem infamiã & confuſionẽ publicã undecunq; mihi impendentem miſericorditer avertere digneris, & concede ſic uti honore temporali, ut æternã confuſionem evadere, & in Cœleſti gloria merear collocari. Per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum Filium tuum, qui ab æterna confuſione, ignominioſa morte Crucis nos redemit, & nunc tecum vivit, & regnat DEUS in ſæcula ſæculorum Amen.
AD PRIMAM.
℣. DEUS in adjutorium &c.
℟. Domine ad adjuvandum &c.
HY-

HYMNUS.

DEI Mater impetravit,
Quòd sis mirè (procuravit,)
Natus thorô ſterili.
Flammæ Cœli confirmarunt.
Prolem Sanctam te monſtrarunt,
Signo non fallibili.

℣. Ad te Domine levavi animam meam. (rubeſcam.
℟. DEUS meus in te confido non e-

Oratio ut ſupra.

AD TERTIAM.

℣. DEUS in adjutorium &c.
℟. Domine ad adjuvandum &c.

HYMNUS.

VIx Sacerdos ordinatus,
Es ferventer mox zelatus,
Solam DEI gloriam.
Divinum ſemen ſparſiſti,
Populos poſt te traxiſti,
Per miram facundiam.

℣. Cuſtodi animã meam & erue me,
℟. Non erubeſcã quoniã ſperavi in te

Oratia ut ſupra.

AD SEXTAM.

℣. DEUS in adjutorium &c.
℟. Domine ad adjuvandum &c.

HYMNUS.

TE Regiæ Confessorem,
Virtus fecit & Censorem,
Mirandæ prudentiæ.
Ab hac Pater vocitatus,
Unus suæ declaratus,
Testis conscientiæ.

℣. Suscipe me Domine secundum eloquium tuum,
℟. Et non confundas me ab expectatione mea.

Oratio ut supra.

AD NONAM.

℣. DEUS in adjutorium &c.
℟. Domine ad adjuvandum &c.

HYMNUS.

SÆvus piger Imperator,
Malorum clarus Patrator,
Pollicetur pessima.
Ni quæ dixit Sacramento,
Tu propales in momento,
Uxoris peccamina.

℣.

℣. Inte Domine ſperavi non confundar in æternum,
℟. In juſtitia tua libera me.

Oratia ut ſupra.

AD VESPERAS.

℣. DEUS in adjutorium &c.
℟. Domine ad adjuvandum &c.

HYMNUS.

ARcanum cuſtodiviſti,
Ob quod lætus ſubiviſti,
Tormentorum genera.
Aquis tandem ſuffocatus,
Effectus quod ſis Beatus,
Prodiderunt ſidera.

℣. Intende animæ meæ & libera eam
℟. Propter inimicos meos eripe me.

Oratio ut ſupra.

AD COMPLETORIUM.

℣. Converte nos Deus ſalutaris noſter
℟. Et averte iram tuam à nobis.
℣. DEUS in adjutorium &c.

HYMNUS.

TUmulatus nunc quieſcis,
Et in dies illuceſcis,

Præclaris miraculis,
Es certus famæ Patronus,
Nos à malæ famæ pronus,
Defendas periculis.
℣. Domine non confundar,
℟. Quoniam invocavi te.

Oratio ut supra.

COMMENDATIO.

SUscipe quas dedimus Joannes Beate
Tibi preces supplices noster advocate
Fieri, dum vivimus, nè sinas infames,
Et nostros post obitū Cœlis infer manes.

ORATIO.

SAncte Joannes Martyr, ac Patrone Nepomuci in Bohemia oriunde, Templi S. Viti, in Arce Pragensi Canonice, (eo quòd ad instantiam Venceslai IV. Regis ulcisci se de conjuge, sæpe illū de vita corrigenda monente volentis) ante & post Torturā, Confessionem Augustæ propalare recusasti, in flumen Moldavā ex ponte præcipitatus, à luminibus noctu, supra flu-

flumen, ubi corpus tuum iacuit, apparentibus certiſſimis tuæ innocentiæ & ſanctitatis teſtibus oſtenſus, ſolenniter ab univerſo Clero ac populo, ad Cathedrale Templū deportatus fuiſti, ubi uſq; hodie, qui tuū Sepulchrū dehonorant, vulgi infamiam effugere non ſolent. Tu ergo admirandā, inauditā, ac ſempiternā memoriam ſecreti Exomologeſeos, poſt te reliquiſti, per hæc tua merita & dona divinitus tibi conceſſa, precamur ſuppliciter fiducialiter Deū, ut ira ejus conquieſcat, ac peccatorū pœnas, uti peſtem, bellū, famā, aliaſq; tam corporis quàm animæ plagas, clementer avertat, & ut nos ante obitū confiteri, pro peccatis ſatisfacere, omne periculū & ſæculi dedecus, hominū ſcandalum effugere, DEO placere, adhærere, vitam laudabiliter concludere, & ad vitam æternam pervenire poſſimus. Per Chriſtum Dominum noſtrum Amen.

LITANIÆ
De S. Joanne Nepomuceno.

KYrie eleiſon, Chriſte eleyſon, Kyrie eleiſon.
Chriſte audi nos, Chriſte exaudi nos.
Pater de Cœlis Deus, Miſerere nobis
Fili Redemptor mundi Deus, Miſer:
Spiritus Sancte Deus, Miſerere nobis
Sancta Trinitas unus Deus, Miſerer:
Sancta MARIA, Ora pro nobis.
Sancta DEI Genitrix,
Sancta Virgo Virginum,
Sancte Joannes Nepomucene,
Lachrymis & precibus ſenũ tuorũ Parentũ ad B. V. M. fuſis nate,
Viſibili coruſcâ luce in natali tuo à Cœlo honorate,
Unigenite ſolatium & gaudium tuorum Parentum,
Impiger Miniſter S. Altaris,
Vir Apoſtolice,
Lumen Eccleſiæ Pragenſis,
Speculum & Norma Confeſſariorũ,

Ora pro nobis.

Ele-

Eleemoſinarie liberaliſſime,
Refugium pauperum,
Conſolator afflictorum,
Expurgator hæreſum,
Tuba legis Evangelicæ,
Dignitatum & honorũ Contẽptor,
A teneris unguiculis ardentiſſime Mariophile,
Orator eloquentiſſime,
Prædicator zeloſſime,
Salutis animarum cupidiſſime,
Multos ad pœnitentiã convertens,
Sanctimoniæ Prototypon,
Vas puritatis mundiſſimum,
Roſa patientiæ,
Spiritu Prophetico imbute,
Sigilli Confeſſionis Sacramentalis Cuſtos invictiſſime,
Ad frangendũ hoc ſacrũ Sigillum fruſtra blanditijs & minis ſolicitate,
Ante & poſt torturã Confeſſionem Auguſtæ propalare recuſans,
Eligens potius mori, quàm minima Confeſſionis Secreta prodere,

Ora pro nobis.

Ora pro nobis.

In tormentis perferendis patientiſſime, & conſtantiſſime, Ora pro n.
Ad mortem te Sancte ſemper diſponens, Ora pro nobis.
Illatas tibi injurias patienter ferens,
Martyrij cupidiſſime,
Ob ſigillum S. Confeſſionis integre ſervatum in Moldavam flumen præcipitate,
Martyr DEI inclite,
Poſt mortē luminibus noctu ſupra aquā juxta Corpus tuum coruſcantibus à DEO manifeſtate,
Cujus ſepulchrū miraculis glorioſū
Bohemorū Taumaturge & Patrone,
Nobile depoſitum Urbis Pragenæ,
Patrone ſingularis famâ periclitantium, Ora pro nobis.

(Ora pro nobis.)

Agnus Dei &c. Parce nobis Dne.
Agnus Dei &c. Exaudi nos Dne.
Agnus Dei &c. Miſerere nobis.
Chriſte audi nos, Chriſte exaudi nos.
Kyrie eleiſon, Chriſte eleiſon.
Kyrie eleiſon. *Pater noſter*, *Ave M.*

℣. Ora

℣. Ora pro nobis B. Joannes Nepomucene,

℟. Ut digni efficiamur promiſſionibus Chriſti.

OREMUS.

ADeſto Domine precibus noſtris, quas in memoriā B. Joannis Confeſſoris fundimus, ut ejus interceſſione, & meritis ab infamia & temporali deriſu liberati, ante obitum confeſſi, & pœnitentes ad æternæ Beatitudinis portum venire mereamur. Per Chriſtum Dominum noſtrum &c.

ORATIO.

OMnipotens & miſericors DEUS, concede propitius, ut qui in meritis Divi Joannis Nepomuceni confidimus, ejus potenti interceſſione ex omni infamia, & confuſione publica, tam temporali quam æterna, hujus & alterius vitæ, & vel maximè ex imminenti, tali N. N. periculo, per pijſſimam miſericordiam tuam eruamur. Per Jeſum Chriſtum &c.

PIUS AFFECTUS
Ad Incorruptam LINGVAM D. JOANNIS NEPOMUCENI.

BEata Lingva D. Jonnis Nepomuceni
Nostra semper sta pro fama,
Pro delendis culpis clama.

Beata Lingva
Taciturnitatis amantissima,
Nostra semper &c.
Dignitate, & meritô Apostolica,
Ineffabili benedictione donata.
Confessariorum speculũ & norma,
Salutis animarum cupidissima,
DEO ditissima,
In tormentis JESUM & MARIAM inclamans.

Beata Lingva
Prophetico spiritu imbuta,
Sigilli Sacramentalis Confessionis Custos,
Tuba Legis Evangelicæ,
Loquens ad ædificationem,
Loquens admonitionem,
Loquens ad consolationem,
Vates futurorum,
Ærarium Divini amoris,

Glo-

Beata Lingva

Gloria Capituli Pragensis,
Per trecentos annos, & ultra incorrupta,
Solatium afflictorum,
Asylum oppressorum,
Refugium desolatorum,

B. Lingva

Novum Bohemiæ subsidium,
Protectrix te colentium,
Gloriosa,
Omnibus solatiosa,

ORATIO I.

DEUS, sinceritatis amator, & simplicitatis, qui jussisti Discipulos tuos esse instar colũbæ simplices, & prudentes sicut serpentes, te suppliciter rogo per intercessionẽ B. Martyris, & Confessoris Joannis gratiam mihi conferre digneris; ut non sim duplici corde, nec laudem quæ vituperanda sunt, sed sincero corde, & alios ædificem, & Te in omnibus honorem. Tu verò, Sancte Patrone! intercedere pro me dignare, ut tuô exemplô nullius malefacta laudem,

nec in malo proximum confirmem, nec blandiar cum dæmone, ut noceã, sed quantum in me eſt, cum modeſtia loquar, quod ſentio, & ſi ita fert, corrigam ut proſim Amen.

Pater noſter, Ave Maria.

ORATIO II.

O Sapientia æterna cujus oraculo labia ſtulti miſcent ſe rixis & os ejus jurgia provocat, pone Domine, per merita, & intercеſſionẽ B. Joannis Martyris tui cuſtodiã ori meo, & oſtiũ circũſtantiæ labijs meis, ut quæ viderunt oculi mei, aut audijt auris mea, non proferam temerè in jurgio, nè poſtea emendare non poſſim, cùm amicũ dehoneſtavero. Averte à me Domine, contentiones, & jurgia, nè quod minaris contentioſis, mihi eveniat. Sẽper jurgia quærit malus, angelus autẽ crudelis mittetur contra eũ. Da, ut omnem oſtendam erga omnes manſvetudinẽ, tanquã tuus diſcipulus, qui mitis es, & humilis corde. Tu

verò, Sancte Patrone, qui ab omni contentione, atq; convitiô lingvā tuā custodisti, doce me frænare lingvā, & remotū esse ab omni jurgio, ac convitio, ut malim exēplo tuô honestè vinci, quàm periculosè, atq; nefariè vincere. *Pater noster, Ave Maria.*

ORATIO III.

DOmine Jesu Christe ad cujus sacratissimum Nomen genu flectunt & qui in Cœlis, & qui in terra atq; infra eam sunt Per merita B. Joannis Confessarij, & Martyris gratiā mihi concede, ut sacratissimum Nomen tuum, quòd à Judæis, infidelibus, atq; hæreticis jugiter blasphematur, à mè nè in minimo quidē dehonoretur. Da ut pretiosum Sangvinē, & mortē, sanctissimaq; Sacramenta, intra quæ merita tua conclusisti, non temerè effutiam, nè ijs indignus in extremo vitæ momento, & meritô tuô destitutus, infaustè moriar. Tu verò, Sancte Patrone! cujus lingva Deū sēper ladavit

& alios

& alios ad laudandũ efficaciter induxit, doce me exẽplô tuô omnẽ vel à longè vitare blaſphemiã, eamq; quantùm in me erit, in alijs prohibere A.

Pater noſter, Ave Maria

ORATIO IV.

DOmine DEUS, qui deludis deluſores, & manſvetis das gratiã, nè unquã permittas, ut aliorũ opera, aut dicta, maximè quæ ad pietatẽ & cultum tuũ ſpectant, irrideã, & traducã; ſed per interceſſionẽ B. Joannis Martyris tui diſcam aliorũ irriſiones patienter ferre atq; illuſores fugere, nè experiar, quæ parata ſunt deriſoribus judicia. Tu verò S. Joannes! qui magiſteriũ lingvæ obtinuiſti ac lingvã tuam arcta in cuſtodia concluſiſti, precibus tuis glorioſis fac me fugere omnẽ irriſionem, & ſannas omnes, ut nulli moleſtus, cum omnibus pacem cuſtodiens, æternam requiem merear obtinere Amen.

Pater noſter, Ave Maria.

ORA-

ORATIO V.

DEUS, cui odibiles ſunt detractores, quiq; monuiſti, non commiſceri cum illis, nè repentè conſurgens perditio eorū utrumq; involvat. Rogo te per B. Martyris tui Joannis merita, & ſanctū ejus lingvæ uſum, libera me à veneno detractionis, non ſint dentes mei arma, & ſagittæ, aut lingva mea gladius acutus, quibus lædā, & occidam famā proximi, ſed ſit ſermo meus ad ædificationē cōmpoſitus & ab omni vituperio, aut crimine alteri impingendo alienus. B. Joannes Nepomucene! Cuſtos lingvæ exacte, doce me magne lingvæ Magiſter! lingvam meam cuſtodire contra detractionis vitium, & ſecretò detrahentem proximo fugere ac declinare. Amen. *Pater noſter, Ave Maria.*

ORATIO VI.

O Bone Jeſu! qui es via, veritas, & vita, da mihi per merita B. Martyris tui Joannis, ut procul ſit à me

omne

omne verbū mendax, atq; ante omnia opera mea verbum verax præcedat me, ut in veritate ambulans procul ſemper à vijs ejus recedam, qui eſt ab initio mendax. Beate Patrone fac me altè in animo retinere Apoſtoli monitum, ut deponā mendaciū, atq; loquar veritatem cum proximo meo Amen. *Pater noſter, Ave M.*

ORATIO VII.

DOmine, qui dediſti lingvam homini bonam, ut in ea tibi DEO ſuo benediceret, & nulli malum imprecaretur; concede propitius, animam ſemper ita præparare, ac in officio continere, ut tu: ſicut promiſiſti; lingvam gubernare non deſinas. Beate Martyr Joannes! cujus veneror, atq; exoſculor ſacratiſſimam lingvam, qua Dominum ſemper benedixiſti, alioſq; benedicere docuiſti, omnibus benè ſemper, nemini malè unquam es precatus; impetra mihi lingvam ab omni imprecatione liberam, ac immunē A. *Pater noſter, Ave M.* ORA-

ORATIO VIII.

DOmine Jesu Christe, qui dixisti, sit sermo vester: *est, est, non, non,* quod his abundantius est, à malo est. Tribue per merita B. Joannis Nepomuceni Authoritatē tui Sancti Nominis ita venerari, ut nec temerè nec falso, aut injustè ea abutamur, sed juremus in veritate, & in judicio, & in justitia. Sancte Joannes Nepomucene fac nos magnū Divino Nomini habere honorē, quia non erit impunitus, qui super re vana nomen ejus assumpserit Amen. *Pater noster, Ave M*

ORATIO IX.

DOmine Jesu, Rex pacifice, vera pax nostra; Domine, in quo velut in centro, ac summo bono suo mens nostra invenit pacem, & quietem, cohibe quæso, quærulæ mentis meæ inquietudinem, & tumultuantis animi affectum, & per intercessionem mitissimi famuli tui Joannis Nepomuceni fac me omnem mei ipsius, & a-

liorum

liorum turbationis occaſionem fugere, & tibi tranquillo corde ſervire. Glorioſe DEI Martyr B. Joannes Nepomucene! impetra mihi ab eo, cujus vox foris non audiebatur qui calamum quaſſatum non contrivit, qui non erat triſtis, neque turbulentus, ſed mitis, & humilis corde, ut noverim moleſtas rerum quarumcunque importunitates, & aſperiora hominum ingenia, æquanimiter ferre, nec animæ meæ pax ab illis, ſed à me ipſo dependeat Amen.

Pater noſter, Ave Maria.

ORATIO X.

DOmine Jeſu Chriſte, Domine ſapientiſſime, qui nec falli potes, & quia juſtiſſimus es, corrumpi non ſuſtines: miſerere quæſo per interceſſionem B. Joannis Nepomuceni famulo tuo, mihi miſero homini peccatori, gratiamque concede potentem, ut non ſolùm à laſcivis, atque ſcurrilibus ſermonibus abſtineam, verùm etiam

tiam otiosa verba devitem, nè de illis me oporteat in die judicij reddere rationem, ubi de omnibus malis, & otiosis verbis est reddenda.

B. Joannes, Gloriose Patrone, hanc mihi à DEO gratiam specialem exora, ut non solùm ab illicitis, & inutilibus verbis abstineam; sed licitis etiam, & utilibus utar moderatè, ac ita, ut verba mea DEO, tibique placeant, nec lædant animam meam, aut proximum scandalizent Amen.

Pater noster, Ave Maria.

Ad M. D. G. B. V. M. H. ac OO. SS. Venerationem.

BREVE COMPENDIUM
CONTROVERSIARUM.

Pro eruditione diſcurſuum, contra recentes Lutheri, Calvini ſectarios juſſu ejuſdem Sereniſſimi Principis Colonienſis editum.

CONTROVERSIA I.
De vera DEI Ecclesia, & Fide.

QUÆSTIO I. Quid eſt vera Eccleſia

℟. *ESt omniũ Chriſti fidẽ atq; doctrinam profitentium congregatio, quæ ſub, uno & sũmo poſt Chriſtum viſibili Capite & Paſtore in terris gubernatur* quem ſummũ Paſtorẽ Chriſtus conſtituit. Jo: 21. *paſce agnos meos, paſce agnos meos, paſce oves meas*: ſicut promiſerat, Math: 6. *Tu es Petrus, & ſuper hanc Petram &c.*

QUÆSTIO II. Quæ ſunt notæ veræ Eccleſiæ?

℟. Vera Eccleſia 1. debet eſſe viſibilis. Matt: 18. jubet Chriſtus: ut ſi peccaverit frater, poſt correctionem

priva-

privatim, & corã testibus factã, *dicatur Ecclesiæ, quod si Ecclesiam non audierit*, inquit, *sit tibi sicut Ethnicus, & Publicanus*. Quomodo verò dicetur Ecclesiæ, quomodo audietur, nisi sit visibilis? Porrò in Scriptura cõparatur Ecclesia, rebus visibilibus, ut *Monti magno*, qui implevit universam terram, Dan: 2. 33. *Regno* à mari usq; ad mare diffuso *Is*: 7. 8. *Soli & Lunæ plenæ*. Ps: 88. 38. &c. Præterea S. Chris: ho:.4. in c. Is: *Facilius*, inquit, *est solem extingui quã Ecclesiam obscurari*. Similiter loquitur S. Aug: in Epist. 2. Joan:

2. Vera Ecclesia non potest errare in suis dogmatibus. Dicitur enim 1. Tim. 3. 15 *Columna & firmamentũ veritatis* Matt. 28. 20, Christus ait. *Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus &c*. Lucæ 22. *Ego oravi pro te* (Petre) *ut non deficiat fides tua*.

3. Ecclesiæ notæ sunt 1. *Unitas & Uniformitas* in doctrina fidei 2. *Sanctitas* vitæ & morum, 3. *Universalis*

ſive ut ſit Catholica 4. *Apoſtolica* 1. c. ab Apoſtolis derivata 5. *Converſio gentium* 6. *Miracula &c.*

QUÆSTIO III. Quid eſt Fides.

℟. *EſSt donū DEI ac lumen quo illuſtratus homo firmiter aſſentitur omnibus quæ DEUS revelavit, & nobis per Eccleſiam credenda propoſuit ſive ſcripta illa ſint, ſive non.*

QUÆSTIO IV. Quænam de hac vera fide tenenda ſunt?

℟. *UNa eſt fides*, in qua ſalvari poſſumus. Eph: 4, 5. *Unum Corpus, & unus Spiritus, unus Dominus, una Fides, unum Baptiſma, unus DEUS, & Pater omnium.*

2. *Neceſſaria* eſt ad ſalutē Matt: 16. *Qui verò non crediderit, condemnabitur* Joan: 3. *Qui non credit jā judicatus eſt* Hæbr: 12. *Sine fide impoſſibile eſt placere DEO.* Nec ſatis credere Deum & JeſumChriſtū, nam hoc etiam dæmones faciunt *Luc*: 2.

3. Non ſufficit ſola ad ſalutē, ſed præterea requiruntur bona opera.

Jac:

Jac: 1. 24. Videtis quoniã ex operibus justificatur homo, & non ex fide tantum Et mox v. 16. *Fides sine operibus mortua est.*

NB. Quia verò textus hic Sole clarior Luthero non placet tanquã novæ suæ doctrinæ manifestè contrarius, hinc Epist: S. Jacobi vocat stramineã to. Joleb: fol: 19. P. 1. Non considerans omnia, quæ in Sacra Scriptura sunt à Spir: S. esse. Accedit illud S. Pauli ad Gal: 5. *Nã in Xsto Jesu neq; circumcisio aliquid valet, neq; præputium, sed fides quæ per charitatẽ operatur.* Et 1. Io: 2. *Hæc est enim charitas DEI, ut mandata ejus custodiamus* Matt: 7. 21. *Non omnis qui dicit mihi Domine, Domine, intrabit in regnũ Cœlorũ sed qui facit voluntatẽ Patris mei &c.* Matt: 19. 17. *Si vis ad vitam ingredi, serva mandata.*

OBIECTIO Rom: 3. 28. dicitur. *Arbitramur enim justificari hominem per fidem* (solam) *sine operibus legis* ℟. 1. Fatetur Lutherus ipse tom: 4.

Vit-

Vittemb: f. 476. à se verbum illud (*solā*) textui insertū esse, quod nunquā fecisset, si absq; eo sectā suā tueri potuisset. ℟. 2. Ab Apostolo illic per opera legis intelligi moralia, & mere politica opera, quæ viribus naturæ, & ante susceptam fidē fiunt, ut ostendat, neq; Judæos ex nuda Mosaicæ legis observatione, neq; gentiles propter bona opera ante fidē Christi susceptam patrata justificari posse.

4. Non omnia sunt Scripta ad fidē hanc pertinentia, sed etiā multa verba tradita. Unde præter Scripturam admittendæ sunt traditiones. 2. Thes 2. 14. *Itaq; fratres state & tenete traditiones quas didicistis sive per sermones, sive per Epistolā nostrā* Joan: 21. 15. *Sunt & alia multa, quæ fecit Jesus, quæ si scribantur per singula, nec ipsū arbitror mundū capere posse eos, qui scribendi sunt libros.* Tertul: de corona mil: c. 4. *Ubi horū* inquit, *& hujusmodi disciplinarū si legē expostules: Scripturarū nullā invenies.*

Tra-

Traditio tibi prætenditur autrix, consvetudo confirmatrix, & fides observatrix &c. Duplices verò ſunt in Eccleſia Romana traditiones: aliæ Apoſtolicæ, aliæ Eccleſiaſticæ, illæ ſolæ ſunt quæ parē habent cum Scriptura Sacra authoritatem, licet & poſteriores magno in pretio ſunt habendæ.

QUÆSTIO V. An ſcriptura clara ſit? an obſcura?

℟. OBſcura eſt in multis locis & difficilis intellectu, ut fatetur S. Petrus 2. Petr: 3. *In quibus* (Epiſtolis S. Pauli) *ſunt quædā difficilia intellectu, quæ indocti & inſtabiles depravant, ſicut & cæteras Scripturas ad ſuā ipſorū perditionē.* Act: 8. 33. Cùm Philippus ex Eunucho Candacis Reginæ Æthiopum quæſiſſet: *Putaſne intelligis quæ legis?* ille reſpondit: *& quomodo poſſū, ſi non aliquis oſtenderit mihi?* Nihil in Scriptura vel obſcurū, vel dubiū eſſe, ipſi Scripturæ, ut ex Ep: Petri patet, & cōmuni ſenſui & experientiæ repugnat: alioqui

enim

enim non ita assidue desudarent in multis ejus locis erudiendis, illustrandis, confirmandis, omnes scholæ & & Doctores utriusq; Religionis.

Obijciunt Hoc loco nobis hæretici, quod prohibeamus legere Scripturam contra Christi præceptū, Jo: 5. 39. *Scrutamini Scripturas quia vos putatis in ipsis vitā æternā habere. Et* 17. 11. dicitur de Berensibus, quod *quotidie scrutati fuerint Scripturas, si hæc ita se haberent*: ℟. Eccles: Catholica nullibi prohibet legere Scripturam, imò potius svadet, & hortatur. Sed meritò ante aliquot annos Laicis prohibuit, & adhuc prohibet, legere ex Biblia, quæ passim tā diverso idiomatè juxta tam diversorū capitum & phantasiarū interpretationes sunt edita, nè quis fortè eorum lectione, & perversa, ac subdola interpretatione in errorē inducatur. Et certè fas est Ecclesiæ prohibere lectionē Scripturarum ijs, qui eas pro suo arbitratu & phantasia volunt interpretari. Nemini cœ-

ni cœtoroquin eſt prohibitum benè verſa & approbata Biblia legere.

QUÆSTIO VI. Quis Judex ſit dubiorū circa Scripturā occurrentiū?

℟. JUdex horū dubiorū & controverſiarū nec ipſa Scriptura, nec privatus cujuſq; ſpiritus (ut volunt Adverſarij) eſſe poteſt. Sed ab Eccleſia, vel per Pontificē, vel per legitima Concilia ferenda eſt ſententia, juxta verbum, tum ſcriptum, tum traditum, Dictat id ratio, & praxis ab Apoſtolorum tempore.

QUÆSTIO VII. An ſit aliquod viſibile caput Eccleſiæ in terris præter Chriſtum.

℟. *AFfirmative.* Et primum quidem ut ſup: diximus, fuit Sanctus Petrus Math: 16. *Tu es Petrus &c.* & Joan: 31. *Paſce agnos & oves meas.* Huic ſucceſſerunt in eodem officio legitimè electi Romani Pontifices circiter 241. ad hæc uſq; tempora.

Dices S. Petrus nunquā Romæ fuit, quomodo ergo Romanus eſt Pontif:

& quomodo Romani Pont: ejus legitimi Successores? ℟. Primam Epist: à S. Petro datam & scriptam esse Romæ, quæ in ea Epist: nomine Babilonis insignitur, propterea quod Christi fides nondũ in ea floreret, testatur, id S. Hier: de viris illustr: in Marco, qui ulterius L. cit: in Petro diserte asserit S. Petrũ 25. annis Romæ resedisse, & Simonẽ Magum profligasse. Huic consentit. S. Ambr: l. 3. de Sacram: c. 1. S. August: l. 2. contra lit: Petil: c. 5.

CONTROVERSIA II.

De observatione mandatorum DEI, & bonis operibus.

QUÆSTIO I. An homo ea possit observare?

℟. *Homo divinæ gratiæ adiutus auxilijs potest observare mandata DEI* Mat: 11. *Jugum meum suave est, & onus meum leve* & 1. Joan: 5. *Et mandata ejus gravia non sunt.* Phil: 1. *Omnia possum in eo, qui me confortat.* Confirmatur exemplo eorum

rum qui DEI legem perfectè servaverunt. Gen: 6. *Noe vir justus & perfectus fuit generationibus suis, cum DEO ambulavit.* Idem dicitur de Davide, Josia, Zacharia, & Elisabeth &c

QUÆSTIO II. An bona opera sint necessaria ad salutem?

℞. JAm supra Controv: 1. q. 4. probavi, præter fidē ad salutem requiri bona opera, & operibus justificari hominem, non ex fide tantum.

Concludes. Opera bona esse meritoria vitæ æternæ. Eccl: 16. 15. *Omnis misericordia faciet locū unicuiq; secundū meritū operū suorū.* Rom: 2. 6. *Qui (Deus) reddet unicuiq; secundū opera ejus* Matt: 16. 27. *Tunc reddet* (illis hominibus) *unicuiq; secundū opera sua* Apoc: 22. 12. *Ecce venio citò: & merces mea mecū est, reddere unicuiq; secundū opera sua* 1. Cor. 2. 31. 8. *Unusquisq; autē propriam mercedē accipiet, secundū suū laborem.* 1. Tim. 4. *Reposita est mihi corona justitiæ &c.*

Dices Præmium ſeu vitam æternam non dari nobis ex merito aut dignitate operum noſtrorum, ſed ex mera gratia & liberalitate DEI, juxta illud Rom: 6. 23. *Gratia autē DEI vita æterna &c.* Hoc loco nihil aliud velle Apoſtolū ubi ait contra eos qui nimiū fidebant operibus legis & naturæ, quam quod omne meritū noſtrū, cui redditur à DEO præmium, oriatur & promanet ex gratia gratis & indignis data, tanquā ex ſemine & radice; quod non obſtat, quo minus interveniente divinâ acceptatione, & promiſſione homo juſtus, & amicus DEI verè ac digne per ſua opera mereatur vitam æternam. Hinc pulchrè S. Aug: Ep: 103. ad Sixtū poſt init: *Nullane igitur ſunt merita juſtorū? ſunt plane, quia juſti ſunt, ſed ut juſti fierent, merita non fuerunt. Sicut dicit Apoſt* Rō: 3. *Juſtificati gratis per gratiā ipſius.* Idem ib: ante med: *Cū Deus coronat merita noſtra, nihil aliud coronat, quā munera ſua*, quia in operibus

bus nostris, quæ cū divina gratia facimus, nihil est nostrum, quod non sit DEI, nihil vicissim est DEI, quod non sit nostrum, quia illa liberè agimus.

CONTROVERSIA III.

De Sacramentis.

QUÆSTIO unica, Quot sunt Sacramenta?

℟. SEptem. sc: 1. *Baptismus* 2. *Confirmatio*, 3. *Eucharistia*, 4. *Pœnitentia*, 5. *Extrema unctio*. 6. *Ordo* 7. *Matrimonium*. Quæ omnia sunt signa visibilia insibilis gratiæ ad nostrā sanctificationem divinitùs instituta, quod nomine Sacramenti novæ legis intelligitur. De Baptismo & Eucharistia omnes conveniunt esse Sacramenta, dereliquis probatur.

I. *De Confirmatione*, ex Act: 8. 15. *Oraverunt?* Petrus & Joannes *pro ipsis* qui Samariæ receperunt verbum DEI *ut acciperent Spiritū Sanctū, nondū enim in quēquā illorū venerat, sed baptizati tantū erant in Nomine Domini JESU. Tunc imponebant*

bant manus ſuper illos & accipiebant Spiritũ S. Act: 19. *Et cum impoſuiſſet illis manus Paulus, venit Spiritus S. ſuper eos* 2. Cor: 1. 21. *Qui autem confirmat nos vobiſcum in Chriſto, & qui unxit nos DEUS, qui & ſignavit nos, & dedit pignus Spiritus in cordibus noſtris.*

II. De Pænitentia ex Jo: 20. 22. *Accipite Spiritũ S. quorũ remiſeritis peccata remittuntur eis, & quorum retinueritis, retenta ſunt* Math: 18. 8. *Quæcunq; ligaveritis ſuper terrã. erunt ligata & in Cœlo, & quæcunq; ſolveritis ſuper terram. erunt ſoluta in Cœlo.* Ubi obſerva, quod idem ipſe, qui dixit Math: 18. 19. *Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos In Nomine Patris &c.* etiam dixit: *accipite Spiritũ S. quorũ remiſeritis &c.* Cur itaq; poteſtas baptizandi hucuſq; in Eccleſia permanſit, & non permanſerit poteſtas remittendi peccata? Certe Lutherus de cap: Babyl admittit pœnitentiam tan-

quam

quam tertium Sacramentum. Praxis Confessionis confirmatur ex Act: 19. 18. *Multi credentiū veniebant confites & annutiantes actus suos. Multi autem ex eis, qui fuerunt curiosa sectati, contulerunt libros, & combusserunt coram omnibus &c.*

Dices *Quis potest dimittere peccata, nisi solus DEUS.* Marc. 2. 7. Luc: 21. ℞. DEUS auctoritate propria remittit peccata, eamq; potestatē Christus homini concessit, uti fatetur Matt: 28. 18. *Data est mihi omnis potestas in Cœlo, & in terra.* Ipse deniq; eandē potestatē delegavit suis Apostolis, & in ipsis ac per ipsos eorundem legitimis successoribus Joan: 26.

III. De Extrema Unctione, ex Jac: 5. 14, *Infirmatur quis ex vobis? inducat Presbyteros Ecclesiæ, & orent super eum ungentes eum oleo in Nomine Domini & oratio fidei salvabit infirmū, & allevabit eū Dominus, & si in peccatis sit, remittentur ei.* Certè

Calvi-

Calvinus tr: de modo reform: Eccl: fatetur, Extremã unctionẽ tẽpore Apostolorũ habitam pro Sacramento.

IV. *De Ordine* ex 1. Tim: 4. 14. *Noli negligere gratiã, quæ est in te, quæ data est tibi per prophetiã cum impositione manuũ Presbyter* Ib: c. 5. 22 *Manus cito nemini imposueris.* Et 2. Tim: 1. 6. *Propter quã causã admoneo te, ut resuscites gratiã DEI quæ est in te, per impositionẽ manuũ mearũ.* Act: 6. Describitur, quomodo septem Diaconi electi & ordinati, hos statuerunt ante conspectũ Apostolorũ, *& orantes imposuerunt eis manus.* Calvinus lib: 4. inst: 24. ff. 20 aliquo modo fatetur, ordinẽ esse Sacramentũ; id tamen admittere nolunt ejusdẽ asseclæ, qui à sæculari Magistratu prætensum suum presbyterium, quod exercent accipiunt contra doctrinam Apost: Heb: 5. 4. *Ne quisquam sumat sibi honorem, sed qui vocatur à DEO tanquam Aaron.*

V. *De Matrimonio* ex Eph: 5. 31

Pro-

Propter hoc relinquet homo Patrē, & Matrē suā, & abhærebit uxori suæ: & erunt duo in carne una, Sacramentū hoc magnum est, ego autē dico in Christo, & in Ecclesia. Ubi contra SS Hier: Aug: & Chrys: interpretationem pro voce *Sacramentum* substituunt Reformati. *Mysterium.*

CONTROVERSIA IV.

De S. Eucharistia.

QUÆSTIO I. An Christus sit vere in ea?

℟. PArs affirmativa luculenter probata est alibi, & confirmatur hic Matt: 20. 26. *Accipite & comedite hoc est Corpus meum*, Marci 14. 12. *Sumite, hoc est Corpus meum.* Lucæ 22. *Hoc est Corpus meum, quod pro vobis datur.* Matt: 26, 28. *Hic est enim Sangvis meus, novi testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum.*

Quæ verba ita clara sunt, ut nullus illis tropus aut figura sine violentia & sine iniuria Christi affingi possit, ut

pote

pote quæ legē & testamentū contineant, in quibus legislator & testator, quantùm fieri potest, omnē improprium loquendi modū cavere debet, nè det ansam litium. Cùm ergo Christus tā expresse dicat, id, quod tradit Apostolis ad manducandū & bibendum, *esse Corpus suū quod pro nobis datur*, sc. ad illudendum & flagellandū, & crucifigendum &c. *Sanguinē, qui effundetur in remissionē peccatorū*, certū quoq; sit, non esse datum panē ad illudendū &c. nec effusum vinum in remissionē peccatorum. Sequitur certum esse, hoc quod Christus dedit Apost: suis in ultima cœna, non fuisse panē, nec vinum, sed verissimè proprijssimè, ac realissimè Corpus, & Sanguinē suum. Accedit, quia idē prorsus loquendi modus est. *Hoc est Corpus meū.* Qui est Matt: 3. 7. *Hic est Filius meus dilectus*, quæ verba, nemo, nisi proprijssimè intelligit. Nec dixeris cum Nicodemo, *Quomodo possunt hæc fieri?* Jo: 3. 9. Aut cum Judæ-

Judæis: *Quomodo poteſt hic nobis carnē ſuā dare ad manducandū?* ℟. Ib: 6. 53. *Quia apud ipsū non eſt impoſſibile omne verbū* Luc: 1. 37. & recte S. Aug: Epiſt: 2. ad Voluſianum. *Demus Deū aliquid poſſe, quod nos fateamur inveſtigare non poſſe, in talibus enim omnis ratio facti, omnipotentia facientis eſt.* Hinc etiā reijcitur duplex error Lutheranorum alter eorum, qui dicunt ſimul cum Corpore & Sangvine Chriſti manere panē & vinum, quia hoc eſt impoſſibile, ſi vera ſunt Chriſti verba: *Hoc eſt Corpus meum: & Sangvis meus*, ideo Eccl: Cath: ſemper credidit in Euchariſtia, Tranſubſtantiationē, ſive verā & realē converſionem totius ſubſtantiæ panis in ſubſtantiam Corporis Chriſti, & ſubſtantiam vini, in ſubſtantiam Sangvinis ejuſdē. Alter error eſt eorum qui volunt non eſſe Corpus Chriſti, in Euchariſtia, niſi dum ſumitur: quod ſi ita eſſet, falſa fuiſſent Chriſti verba, dum ea protulit tenens in manibus Sacram Euchariſtiam.

Dices

Dices Christus dicitur Matt: 26. Marc: 14. accepisse panem, & dedisse discipulis. Et S. Paul: 1. Cor: 10, 16, *Panis quē frangimus non ne participatio Corporis Domini est?* ℟. Sicut aqua, quam Christus in Cana Galileæ mutavit in vinum, adhuc post conversionem dicitur aqua, Et Luc: 7. 22. Christus *Cæci vident, claudi ambulant &c.* Ita & Corpus Christi etiam post consecrationem adhuc dicitur panis. Adde quod Hæbrei quidquid comestibile est, vocare soleant panem. Nec inviti nominamus S. Eucharistiam panem cum addito videl: *Panem Cœlestē, Panē Angelorū, Panē vivum, qui de Cœlo descendit &c.* Ut sæpius nominatur Io. 6. ubi etiam diserte ait Christus v. 56. *Caro mea verè est cibus, & Sangvis meus verè est potus.* Frustra autem conatur Calvinus evincerè contra õnes SS. PP. & DD. capite illo 6. Joan: non agi de Eucharistia.

Dices Jo: 6, 64. dicitur: *Spiritus est, qui vivificat: caro non prodest*

quid-

quidquã, verba quæ ego locutus ſum vobis, Spiritus & vita ſunt. Chriſtus hæc dixit ad eos, qui in verbis ejus ſcandalizati ſunt, dum apprehendebant, quaſi carnem ejus inſtar carnis bovinæ devoraturi eſſent, & nimis carnaliter omnia intelligebant, hos inſtruit & docet, carnem ſuam non eſſe cibum corporis, ſed animæ, quod nihil impedit, quo minus verè ſit præſens.

Nomine itaq; carnis illo loco non intelligitur Caro Chriſti, nam hæc immolata pro nobis profuit toti mundo, ſed intelligitur carnalis intelligentia & affectus: ſicut in ſimili Matt: 16. 17. Chriſtus dicit Petro: *Caro, & Sanguis non revelavit tibi.* Hinc S. Chryſ: hom. 46. in Joan: *Quid eſt.* Caro non prodeſt quidquam? *Num de ipſa carne dixit! abſit, ſed de his, qui carnaliter accipiunt, quæ dicuntur & de carnali auditu.*

Dices. 3 Matt: 16. dicitur Xſtus ſedere à dextris DEI, ergo non poteſt

eſſe

esse in Sacramento. ℟. Nego consequentiam, quia Divinæ virtuti nullomodo repugnat, idem Corpus esse simul in diversis locis; nonne Xstus simul erat in Cœlis, quando adfuit Saulo à quo visus, & auditus est in terris, *Act* 9. & *Act*: 13. 11. *Sequenti autem nocte assistens ei* (Paulo) *Dominus &c.*

Dices. 4. Verbum *Est* sum, apud Hebr: idem valet, quod *significat*, ut videre est. Jo: 10. 7, *Ego sū ostiū oviū* Joan: 15. 1. *Ego sum vitis &c,*

℟. Cum S. *Aug*: l. 3. de doctr: Christ c. 9. & 10. & alijs passim SS. PP. in explicandis & intelligendis Scripturis Sac: sequendum esse sensum literalem & proprium, earumq; significationē plenam & obviam, quotiescunq; id non repugnat manifestè alicui veritati ex certiore revelatione aut traditione divina, vel definitione Ecclesiæ, vel lumine naturali: nihil autem hujusmodi sequitur; si in verbis Christi: *Hoc est Corpus meum*, li *Est*, sumatur propriè, plane, & obviè, ergo sic

go ſic ſumendum eſt; repugnat autē in alijs adductis locis, (li *Eſt*) ſumere proprie, planè, & obviè.

Dices. 5. Xſtus Luc: 22. 19. dixit: *Hoc facite in meā cōmemorationē*. Uti etiam S. Paulus teſtatur 1. Cor: 11 24. Ergo non eſt præſens Chriſti Corpus. ℞. Nego conſeq: quia Xſtus hoc loco non præcipit, ut ſolùm Corporis ejus meminerimus, ſed ut ſumendo ſimili modo, ut in Cœna ſumpſerunt Apoſtoli, Chriſti verum & realiter præſens Corpus & Sangvinem, recolamus ſimul memoriam Paſſionis & mortis ejus, ut diſtinctiùs indicat Apoſt. Loc: cit: v. 26. *Qutieſcunque enim manducabitis panem hunc* videl: *vivū, qui de Cœlo deſcendit*, Jo: 6. *& calicē bibetis, mortē Domini annuntiabitis, donec veniat*. In hunc finē inſtitutæ ſunt omnes illæ Ceremoniæ, quibus in Sacrific: Miſſæ utitur Eccleſia, in hunc item finem ſerviunt collectæ illæ, preces, à fidelibus devotis adhibendæ ante & poſt communionem.

Dices

Dices. 6. Nonnulli SS. Patres fatentur in hoc Sacramento esse signum & figuram Corporis Xsti. ℟. *Esse signū* alicuius rei, non excludit rem ipsam, aut præsentiam ejus, possunt enim esse simul res, & signum ejus. Sic Matt: 3. 16. Columba visa super Xstum, signum fuit Spiritûs S. qui tamen ipse revera ibidem fuit præsens. Et passim in Officinis mercatorum expositæ in valvis merces, signa sunt mercium ejusmodi venalium, quæ simul tamen re ipsa ibidē in valvis sunt.

Dices. 7. Repugnat cultui & reverentiæ, quam Christo debemus, ut Corpus ejus dentibus conteratur, aut à muribus corrodatur &c. ℟. Hic crassus & carnalis error est Capharnaitarum, quasi Corpus glorificatum equè sit passibile & ijsdem affectionibus obnoxium, quibus Corpus nostrum mortale. Sicut enim clausis januis ingressum est Christi Corpus citra ullam læsionem, ita in hoc Sacramento semper manet illæsum. Sola peccata

sunt,

ſunt, quibus cultus huic debitus imminuitur.

Dices 8. S. Aug: ait tract: 26. in Jo: *Qui credit in eū, manducat.* Ergo ſola fide, & non realiter eſt in Euchariſtia præſens Corpus Xſti. ℞. Qui locum iſtū S. Doctoris obijt, aut tractatum totū non legit, aut non intelligit; clarū enim eſt velle eum ſolum indicare, *nos tunc cū fructu manducare, quando cum viva fide manducamus,* ſine hac, manducationē quaſi nullam cenſeri. Declarat hanc ſuā mentē eodē loco per exempl: Hemorhoiſſæ, quæ tetigit fimbriā Chriſt: interrogavit tunc Xſtus, *quis me tetigit?* indicans, quaſi ab illa ſola fuiſſet tactus, cum tamen à turba cōprimeretur. Sed illa muliercula, cū fide viva illum tetigit, quod quia reliqui non fecerunt, habiti ſunt, tanquā ſi non tetigiſſent. Ita & nos cenſemur non manducare, dum ſine fide manducamus.

QUÆSTIO II. *An liceat ſub una ſpecie communicare?*

℟. LIcet, *Prob*: 1. Quia ſub una ſpecie æquè totus Xſtus accipitur, atq; ſub utraq; nam licet vi verborũ ſolùm ſit præſens Chriſti Corpus ſub ſpeciebus Panis, & Sangvis ſub ſpeciebus vini: per concomitantiam tamen propter unionẽ hypoſtaticã & Corpus, & Sangvis, & totus Xſtus ſub utraq; ſpecie continetur. 2. Quia quod de hoc Sacramento dicitur: ſub utraquè ſpecie, dicitur de eodẽ ſub una. Jo: 33. *Hic eſt enim panis, qui de Cœlo deſcendit, & dat vitã mundo.* Et v. 40 *Hic eſt panis, de Cœlo deſcendens ut ſi quis ex ipſo manducaverit, non moriatur.* v. 51. *Si quis manducaverit ex hoc Pane, vivet in æternũ.* 3. Xſtus ipſe hoc Sacramentum dedit ſub ſola ſpcie panis euntibus in Emmaus Luc: 24 Ut volunt SS. Hier: Aug: Chriſ: & alij 4. Primi Chriſtiani ſub una ſpecie cõmunicarunt, ut legitur Act: 2. *Erant autẽ perſeverantes in cõmuni-*

cati-

catione fractionis Panis. Deinde constat ex Historia Eccl: quod in primitiva Ecclesia Eucharistiã sub una specie secum tulerint domũ, è collo gestarint, linteolo involutã custodierint, ut in necessitate seipsos munirent, &c 5. Deniq; ex nullo loco Scripturæ probari potest à Christo præceptam esse Cõmunicationẽ sub utraq; specie.

Quod autẽ Sacerdotes in Sacrificio Missæ utramq; speciẽ sumant, idcirco fit, quia Sacrificiũ est secundum ordinẽ Melchised: *qui panẽ & vinũ obtulit*. Gen: 14. 4. Quia nomine totius Ecclesiæ, præsertĩ præsentium DEO offertur. Cœtoroqui etiam Sacerdotes, quando ipsi non sacrificant, ut Die Jovis sancto, sub una specie videlicet Panis hoc Sacramentũ accipiunt. Nec per hoc, qui sub una solum specie cõmunicant quoquã spoliantur, quod ijs ex Christi institutione aut præcepto debetur, quia & manducant ejus Carnẽ, & bibunt ejus Sangvinẽ, cùm Corpus Christi, quod accipiunt, non

 mor-

mortuum, ſed vivum ſit; hoc autem ſine Sangvine eſſe non poteſt. Ac proinde jure potuit Eccleſia præcipere, uti præcepit, ad majorem unitatem & uniformitatem, ut Sacra Euchariſtia nonniſi ſub una ſpecie diſtribueretur præcipuè ad evitanda varia incommoda & irreverentias, quæ accidere poſſunt, ſi ſub ſpecie vini diſtribueretur.

Dices Aliqui Pontifices agnoverunt præceptum de utraq; ſpecie, ut *Leo & Gelaſius &c.* Illi quidẽ ſuo tẽpore præceperunt Cõmunionem ſub utraq; ſpecie, non id circo, quod agnoſcerent ea de re præceptum Chriſti, ſed ut ſe opponerent Manichæis, qui volebant vinum non eſſe à DEO, ſed à diabolo, adeoq; ſub ſpecie vini, non contineri Xſti Sangvinem, proinde à ſumendo Calice abſtinebant. Cœterũ; Eccleſiæ Chriſtus liberum reliquit, vel unã, vel utrãq; ſpeciẽ percipere.

De Sacrificio Miſſæ. Quid prædixit Malachias c. 1. 11. *Ab Ortu Solis,*

uſq;

usq; ad occasū magnū est nomen meū in genitibus, in omni loco sacrificatur, & offertur nomini meo oblatio munda. Et Daniel: c. 11. v. 31. prædicit, quâ ratione Antichristus sublaturus sit juge Sacrificium. Ergo ejusmodi sacrificium in Ecclesia in illum usq; diem esse debet. Sacrificium hoc à Xsto institutū est. Luc: 22. 19. quando dixit. *Hoc facite in meā cōmemorationem.* Et hodiedum in Ecclesia asservantur Liturgiæ Apostolicæ, Romana à D. Petro. Hierosolymitana à D. Jacobo. Alexandrina à D. Marco Æthiopica, à Mathæo tradita, & conscripta &c.

CONTROVERSIA V.

De veneratione & invocatione SS.

QUÆSTIO unica. Quid de hac sentiendum.

℞. VEneratio, & invocatio Sanctorum licet necessaria non sit ad salutem (nec enim hoc docent Catholici) est tamen *utilis, & licita, & pia. Utilis*, quia multa possumus per eorum

inter-

intercessionē impetrare. *Licita*, quia conformis Scripturæ & praxi antiquæ Ecclesiæ, & SS. Patrum. *Pia* quia Sancti eā ob dignitatem & sanctitatem suā merentur. Ultima pars constat. Prima manifesta est ex Historijs Sanctorum, quibus nolle credere, est fidem omnem è mundo tollere. Et sequitur ex 2. parte, si enī scriptura confirmat invocationem Sanctorum, confirmat etiā ejus utilitatem, frustra enim invocatur, à quo nihil speratur auxilij. Confirmatur ex eo, quia Angeli & Sancti orant pro nobis. Nam Zach: 1. 12. *Respondit Angelus Domini & dixit; Domine exercituum usquequo tu non misereberis Jerusalem, & urbiū Juda quibus iratus es, iste iam Septuagesimus annus est* Tob: 12. 1. 2. dixit Raphael. *quando orabas cum lachrymis & sepeliebas mortuos, & derelinquebas prandiū tuum, ego obtuli orationē tuā Domino*: Apoc 5. 8. *Viginti quatuor seniores ceciderunt coram Agno, habentes singuli ci-*

tha-

tharas & phialas aureas plenas odoramentorũ, quæ ſunt orationes Sanctorũ. Confirm: 2. quia in Scriptura legimus, à viventibus Sanctorum merita interpoſita eſſe ad impetranda quædam à DEO. Sic Dan: 3. 35. In fornace Babilonica orabant tres illi Juvenes. *Neq; auferas miſericordiã tuã à nobis propter Abrahã dilectum tuũ, & Iſaac ſervũ tuũ, & Iſrael Sanctũ tuũ.* Ex his etiam probatur tertia pars, & confir: primo ex Gen: 48. ubi Jacob ſcribitur Angelum Domini invocaſſe & v, 16. *Angelus*, inquit, *qui eruit me de cunctis malis, benedicat pueris iſtis: & invocetur ſuper eos nomen meũ, nomina quoq; Patrũ meorũ Abrahã, & Iſaac &c.* Praxis verò Eccleſiæ conſtat ex Liturgijs primævæ Eccleſiæ. Ex PP. ſufficiat Origenes, qui in Lament *Incipiã*, inquit, *me genibus proſternere & deprecari uuiverſos Sanctos, ut mihi non audenti ſuccurrant.* Aliorum teſtimonia paſſim extant Confir: 2. ex eo quia licet

invo-

invocare Sanctos in hac vita, ut constat ex 1. Reg: 7. 8. *Dixeruntq; ad Samuelẽ, ne cesses clamare pro nobis ad Dominũ Deũ nostrũ, ut salvet nos.* Job: 42. 8. ait DEUS: *Job autem servus meus orabit pro vobis: faciem ejus suscipiam &c.* Cur ergo non liceat invocare Beatos?

Dices. 1. Nesciunt SS. quid agatur nobiscum, ut prob: ex Isa: 63. *Abraham nescivit nos, & Israel ignoravit nos,* Eccl: 9. 3. *Mortui verè nihil noverunt amplius.* ℟. Nego assumptũ, nam Luc: 15. dicuntur. *Angeli gaudere super peccatore pœnitentã agente,* ergo debent scire. Ad prob: 1. ℟. Ille modus loquendi (*Nescio vos*) usitatus est, si quando irati nolumus succurrere, ut sæpè meretur (inquit S. Hier:) humana malitia. Cœtoroquin Abraham satis scivit, quid dives Epulo fecisset in vita sua, & quid passus erat Lazarus, ut patet ex Luc: 16. Et demus, Abraham, & Isaac tunc ignorasse, cùm nondum essent in gloria,

inde

inde non ſequitur jam beatos ſimiliter ignorare. Quomodo enim poteſt Deus amicis ſuis, quibus ſeipſum, & Verbum ſuum, & in Verbo facta per Verbum velut in ſpeculo clarè videnda præbet, non etiam communicare ſcientiã eorum quæ ad ipſos ſpectant. Ad 2. ℟. illud Salomonis vel intelligi de mortuis morte æterna h. e. damnatis, vel quod ex ſe & naturali modo ſine Domini revelatione nihil noverint, vel quod ampliùs. h. e. nihil novi addiſcant; vel loquitur ibi, uti frequenter ſolet in perſona inſipientiũ

Dices. 2. Apoſt: ait 1. Tim: 2. *Unus eſt mediator Dei & hominũ, homo Jeſus Xſtus.* ℟. Subdole hoc loco agunt hæretici, quia omittunt, quod immediate ſequitur. *Qui dedit redẽptionẽ ſemetipsũ pro omnibus.* Qualẽ mediatorẽ certũ eſt non eſſe niſi unicum Xſtum, quod non obſtat, quo minus Sancti ſint Mediatores ſecundarij, ſicut iſpe Apoſtolus Moyſen Mediatorem vocat *Gal:* 3.

Dices. 3. Apoc: 22. 9. Angelus Joannē cum ipsum adorare vellet, prohibuit. ℟. Rectè prohibuit quia Joannes putavit, apparere sibi Christum, quem tanquam Deum adorare volebat, ut docet S. Aug: q. 16. in Gen: Sed nec ullos Sanctos Ecclesia colit, aut adorandos docet cultu latriæ soli DEO debito.

Dices. 4. Ecclesia Romana non tantùm ait. *S. Maria ora pro nobis:* sed etiam: *Miserere mei; spes mea. Refugium meum, Vita mea &c.* quæ soli DEO debentur. ℟. Illi loquendi modi nihil derogant DEO, cùm solùm petamus, ut misereantur nostri, & juvent intercedendo apud DEUM, sicut etiam Job: clamat: *Miseremini mei, saltem vos amici mei,* nec per hoc amicis suis aliquid tribuit, soli DEO debitum.

CONTROVERSIA VI.

De cultu & veneratione Sacrarum Reliquiarum, & Imaginum SS.

QUÆSTIO I. An Reliquias Sanctorum venerari liceat? ℟.

℟. AFfirmativè. Quia juſtorum corpora Spiritûs S. habitacula fuerunt, electaq; inſtrumenta per quæ DEUS mira operatus eſt, & quæ ipſe honorat, per ea, beneficia præſtando hominibus: ſic attactis oſſibus Eliſæi mortuus reſurrexit: *4. Reg*: 13 Per ſemicinctia & ſudaria S. Pauli infirmi multi ſanati ſunt *Act*: 10. Mulier Hemorhoiſſa tangens Chriſti fimbriam, curata eſt *Matt*. 9, *Cuſtodit Dominus omnia oſſa eorum. Pſ*: 33. Hinc DEUS ipſe ſepelivit corpus Moyſis *Deut*: 4. 6.

Dices. Matt: 23. 20. Væ dicitur Scribis & Phariſæis, quod ædificent ſepulchra Prophetarum, & ornent monumenta juſtorum. ℟. Xſtus hoc loco ſolùm reprehendit hypocriſim & ſpeciem ſanctitatis, quam ſimulabant Phariſæi, at patet ex Luc: c. 11 ubi dicit, *teſtificamini quia conſentitis operibus Patrum veſtrorum, quia illi Prophetas occiderunt, vos autem ædificatis eorum ſepulchra.*

QUÆSTIO II. Quid de Imaginibus tenendum?

℟. 1. DEUS non omnino prohibuit fabricam & uſum imaginũ, ſed tantùm nè adorentur tanquam idola. Nã Deus ipſe *Exod*: 25. juſſit fieri duos Cherubĩ aureos, & productiles ex utraq; parte oraculi. Salomon curavit in Tẽplo fieri Cherubinos & Leones, & Palmas, quaſi ſimilitudinẽ hominis ſtantis &c. 3. *Reg*: 7. 36. Itaq; finis, qui intenditur per imagines, facit opus illud bonũ aut malũ. Proinde Salomon bene fecit conſtruendo illius imagines; Jeroboã malè, fabricando vitulos aureos in Bethel: 3. *Reg*: 12.

℟. 2. Etiam honorari poſſunt imagines, quia honor ille non tribuitur lapidi, ligno, coloribus, alijſq; materialibus, ſed illi, qui per imaginẽ repræſentatur Sanctus & qui ob virtutẽ & ſanctitatem honore dignus eſt, imô in Sanctis honoratur Deus, cujus virtus & potentia in Sanctis relucet.

Dices. 1. Joannes Ep; 1. c. 5. 21

Filioli

Filioli ait *custodite vos à simulacris.* ℟. Monet conversos ac Ethnicos, nè redeant ad idololatriam.

Dices. 2. Saltem in hoc delinquit Eccl: Romana, quod etiam DEI & Sanctissimæ Trinitatis Imagines proponat, quia hoc penitùs prohibetur, *Isai: 40. 13. Cui ergo similem fecistis Deũ! aut quã Imaginẽ ponetis, ei. &c.* ℟. Hoc loco Deus non prohibet imagines sui? sed solûm ostendit, non posse Dei naturã aut essentiã per ullã imaginẽ, ut in se est repræsentari, quod etiam credit Eccl: Romana, nec enim illa intendit, per Dei & SS. Trinitatis propositas imagines ejus naturã explicare, sed memoriam tantùm ejusdẽ & cultũ ac venerationẽ excitare. Accedit, quod ipsa SS. Trinitas in Scriptura se aliquando in imagine & similitudine exhibuerit. *Sic DEUS Pater in specie senis apparuit* Daniel: c. 3 *Filius in similitudinẽ hominũ factus & habitu inventus ut homo* Phil: 2. 7. *Spiritus S. in specie columbæ.* Matth. 2. *Dices.*

Dices. 3. Malè item fit, quod ante imagines provolvamur in genua, easq; adoremus, cùm folus Deus adorandus fit. ℟. Per illam genuflexionē non adoramus lignū & lapides &c. ut falso nobis imputant adverfarij, apud rudes infimulando nos idcirco Idololatriæ, fed cultus nofter dirigitur immediatè quidē ad Sanctos, quorū imagines repræfentantur & quorū patrociniū imploramus, mediatè autem & ultimatè tendit in Deum à quo folo velut largitore bonorum omnium id, quod petimus confequi fperamus intercedentibus & patrocinantibus Sanctis. Deinde an non Deus ipfe juffit in veteri lege adorare fcabellum pedum fuorum, arcam & propitiatorum? Pf: 98 3. *Adorate fcabellum pedum ejus.*

CONTROVERSIA VII.

De oratione pro mortuis & purgatorio

QUÆSTIO I. An licet orare pro Defunctis?

℟. Licet 2. Machab: 12. ubi Judas Machabæus orari, & Sacrificiū

offerri

offerri curavit pro defunctis, ac deniq; concluditur v. 46. *Sancta ergo & salubris est cogitatio pro defunctis exorare, ut à peccatis solvantur.* Nec dicas, libros, illos non esse canonicos, cùm ab Ecclesia sint, uti alij acceptati, & S. Aug: l. 18. de Civ: c. 36. eos pro canonicis agnoscit & suo tẽpore ab Ecclesia (quæ tunc etiam Calvinistis, & Lutheranis fatentibus integra & incorrupta fuit) pro canonicis habitos testatur, & à solis Judæis rejectos, ut apocryphos: Sed demus, non esse Canonicos, mereantur minimam fidem, quàm alij passim recepti Historici: ergo saltem fide historica constat, jam ante Xstum natum apud supremos Hebræorum, & totum populum Judaicũ pro cõperto habitum fuisse, sanctè & salubriter pro defunctis orari. Et 1. Cor: 15. dicuntur aliqui fideles se baptizare pro mortuis, h. e. ut passim SS. PP. interpretantur, orationibus, jejunijs, & his similibus operibus pœnalibus se affligere. Porrò

S. Aug:

S. Aug: l. 9. Conf: c. 11. teſtatur, hoc unum in extremis Matrẽ ſuam S. Monicam à ſe & ſocio ſuo Evodio petijſſe, ut poſt mortẽ, ipſius ad altare vellent eſſe memores. Et fruſtra Calvinus l. 3. inſtitut: c. 5. n. 10. conatur illud eludere dicendo fuiſſe inane votum, quia per hoc non ſolam Matrem, ſed ipſum etiam S. Aug: arguit, quaſi ipſe in Matre laudaſſet aliquid, veræ fidei, & Sacræ Scripturæ contrarium Deniq; prob: ex Liturgijs antiquis SS. Petri, Jacobi, Mathæi, Andreæ, in quibus leguntur orationes pro defunctis.

QUÆSTIO II. Quid de purgatorio tenendum?

℟. Credendũ eſt, eſſe aliquem locũ, quem Catholici purgatoriũ vocant, appellent alij ut volunt, de nomine non curamus, in quo poſt mortem ſatisfaciendũ eſt pro pœnis peccatorũ in hac vita non ſolutis, antequã admitti quis poſſit ad claram DEI viſionẽ. Prob: ex Math: 5. 26. *Amen*

dico

dico tibi, non exies inde, donec reddas novissimū quadrantē. Ex Mat: 12. 23 *Qui autē dixerit verbū contra Spiritū S. non remittetur ei, neq; in hoc sæculo, neq; in futuro*, ergo supponitur, remitti aliqua in futuro, saltē quoad pœnā temporalē. Hoc non fit in Cœlo quia eo *nihil coinquinatū intrare potest*, Apoc: 21. 17. nec in inferno, quia ibi *nulla est Redēptio.* Mat: 25 40. Dari ergo debet locus certus, qui est *Purgatorium.* Vide S. Aug: tom: 5. lib: 10. de civit: c. 2. & tom: in Ps: 56. v. 11. Confir: ex q. præc: Si enim utile est orare pro mortuis, ut à peccatis solvantur, ergo debent posse solvi ab illis, non alibi, quàm in loco purgatorij, ergo is datur.

Dices. Scriptura solùm meminit duorū locorum, quò adveniant animæ post mortem, *Cœli, & inferni*, ergo non datur tertius. ℟. Meminit solum duorum locorū, in quibus animæ perpetuo mansuræ sunt, alioqui plurimū meminit ut Luc: 16. Sinus Abrahæ &c. CON-

CONTROVERSIA VIII.
De Indulgentiis.

EXtat in Ecclesia thesaurus satisfactionum ex Christi passionibus infinitus, qui nunquam exhauriri poterit Cum enim Christus nullâ satisfactione indiguerit (ut pote qui peccatum non fecit, nec facere potuit. Cor: 5. & Hebr: 7.) nobis illam applicare potest per eũ, cui Dominus dixit; Math 16. *Quodcunq; solveris super terrã, erit solutũ & in Cœlo*, quæ promissio generalis est, omniaq; vincula cõplectitur, quæ impedire possunt homines à consecutione salutis æternæ. Ac proindè ad sola peccata restringi non potest, qualis illa Jo: 20. *Quorũ remiseritis peccata &c.* Et cur Xstus illi negasset potestatẽ remittendi pœnã tẽporalẽ, cui potestatẽ dedit remittendi quælibet gravissima peccata, ijsq; annexã pœnam æternam? Potestatẽ hanc exercuit S. Paul: remitendo pœnã tẽporalẽ incæstuoso illi, 2. Cor: 2. &c. Ad hunc thesaurũ satisfactionũ spectant passiones B. V. & SS.

BREVIS INSTRUCTIO

Pro infirmis & moribundis authoritate Serenis: Archi-Episc: Colonien: S. R. I. Elect: Maximiliani Henrici: A. D. 1667. Coloniæ edita circa Sacramen: Pœnitentiæ.

DAnda est absolutio illi infirmo, qui (cum loqui non possit) eam nutu aut signo petit. Ita Canones & Rituale Romanum editum jussu Pauli V. 1615. cujus verba sunt: *Si confitendi desiderium sive per se, sive per alios ostenderit infirmus, absolvendus est.* Si ergò præsente Sacerdote neq; confiteri, neq; absolutionē nutu petere, aut pœnitentis signa edere infirmus possit, idq; Sacerdote absente fecerit juxtâ unius; aut alterius, fide dignam relationē, absolvi poterit à præsente Sacerdote. Censetur enī talis æger quasi confessus absenti Sacerdoti per nuntium, quod sufficit, dummodò absolutio detur in præsentia pœnitentis. *Ita Valentia* 1. 4. *dist*: 7. 4. 11. *p*. 1. *Filius c*. 1. *tr*: 7. c. 5.

c. 5. n. 122. Henriq: l. 5. c. 2. n. 7. Plurimos alios pro hac ſententia citat Diana: ipſum quoq; D. Thomam. Favent eidẽ Concilia Arauſicanum VII. c. 12. & Carthaginenſe IV. c. 70. quibus decernitur ad abſolvendum Sacramentaliter infirmum, ſufficere Confeſſario, ſi ab alijs detur teſtimonium de voluntate ipſius. Cavendum proinde nè hoc ſolatio ac præſidio ægrotus privetur. Addit Bonacina *to: 1. diſp: 2. q. 3. 33. 11. 4.* Poſſe abſolvi pœnitentem, qui per nuntium accerſivit Confeſſarium, hoc verò adveniente, loquelâ & ſenſu ita deſtitutus eſt, ut nullum ſignum doloris exhibere poſſit, nulluſq; tunc adſit, qui petitionis faciendæ confeſſionis fidem faciat Clemens VIII. Pontifex Max: fertur illi etiam quem vidit labentem ex fabrica S. Petri ſub conditione abſolutionem dediſſe hoc modo. *Sies capax Abſovo te à peccatis tuis &c.*

2. Poteſt & debet Confeſſarius infir-

firmũ aut graviter vulneratũ, quem credit ſtatim moriturum, auditô unô tantùm peccato abſolvere. Nec requiritur integra Confeſſio juxta ſententiã Bonacinæ, quando infirmus nimis fatigatur, explicandis peccatis, caveat tamen pœnitens, nê ſibi nimium blandiens plura peccata reticeat quam juſta cauſa aut imminens periculum poſtulat, quantùm enim moraliter fieri poteſt, integra facienda eſt Confeſſio) qui autem convaleſcit, tenetur ad integram Confeſſionem, ſi illam in morbo non fecerit. Similiter tempore peſtis, ſiquidem Confeſſario ex mora diuturniore apud ægrum evidens immineret periculum infectionis dictô unô alterove peccatô, dari poteſt abſolutio, juxta AA, citatos.

3. In naufragio, prælio, aut ſimili caſu, in quo nè unum quidem in particulari poſſet à ſingulis declarari peccatum datô aliquô ſignô pœnitudinis quale eſſet genuflexio vel pectoris percuſſio, abſolvi ſimul omnes

præ-

præſentes poſſent hac formulâ *Ego vos abſolvo à peccatis veſtris* Ita Hurtado de Sacr: Pœnit: diſp: 8. diffic: 2. diſp: 9. diffic: 10. Nemo tamen hac fiducia fretus libere peccare præſumat. *DEUS non irridetur* Gal: 6.

4. Quilibet Sacerdos malus & bonus etiam ſuſpenſus, Schiſmaticus, Apoſtata, excõmunicatus in articulo mortis ab omnibus peccatis & cenſuris quemvis verè pœnitentem validè poteſt abſolvere. Etiam poteſt licitè ſi aut prius confiteatur, aut conteratur. Ita Trident: Seſſ: 14. c. 7. *Nulla ſit reſervatio in articulo mortis*

NB. Pro uſu hujuſmodi abſolutionum non eſt expectandus ultimus articulus mortis, ſed ſufficit infirmum verè verſari in periculo mortis. Ita Præpoſ: in 2. p. q. 7. de Sacram: Pœnit: d. 6. n. 43. Afficiendi ſupplicio (lata ſerio ſententia à judice) vel maximè gaudent his privilegijs, ſunt enim in præſenti certæ mortis articulo.

Porro

Porro advertendum eſt ſolos Sacerdotes, & non alios Laicos hujus Sacramenti eſſe miniſtros. Proinde irrita prorſus eſt Confeſſio, quæ interdum à moribundis, deficiente Sacerdote, fit Laico. Eliciatur in ejuſmodi caſu, quam perfectiſſimè fieri poteſt, contritio, (juxta dicta alibi) Et in hac, non in tali confeſſione Laico facta, moriens omnem conſequendæ ſalutis fiduciam ponat.

Reſolutiones circa S. Euchariſtiam.

1. DAtur S. Euchariſtia moribundis, per modum Viatici tunc, quando probabile eſt illam eſſe ultimam. Et hæc ſola eſt differentia Communionis ordinariæ, & illius quæ nomen habet viatici, quod per illam ordinariè petatur gratia benè vivendi, per hanc benè moriendi. Eſt ergo Viaticum hoc, annona & commeatus animæ pro imminente itinere ad æternitatem.

2. Forma dandi Viaticum hæc eſt: *Accipe Frater (vel Soror) Viaticum*

Corpo-

Corporis Domini nostri JESU Christi, qui te custodiat ab hoste maligno, & perducat ad Vitam æternam Amen

3. Si quis ante prandium communicasset, aut Missam legisset, & circa meridiem, aut sub vesperam incideret in morbum, ex quo eodem die putaretur discessurus, posset eodem quoq; die non jejunus iterum S. Eucharistiam per modum Viatici sumere. Hurt: de Euchar: disp: 10. diffic: 2. Turrianus in summa p. 2. c. 56. d, 2. &c.

4. Et cum infirmus indigeat ad occurrentes tentationes vincendas tanti Sacramenti subsidio, potest vel post sex circiter dierum spatium, ut Filiuc: vel si ad frequentem Communionem assveverat, ita ut propter devotionē ac desideriū ægre abstineat, altera statim die communicare potest etiam non jejunus ut Laym: in Theol moral: l. 3. tr: 4. c. 6. n. 20. Pia enim Mater Ecclesia non vult suam sobolem privare subsidio, quo semper

per indiget, quoq; semper prodesse potest.

5. Sacerdos deliranti, qui propter febrim in amentiam incidit, potest præbere Viaticum, maximè si ante delirium illud desideravit, aut contritionis signa ediderit, nullumq; irreverentiæ periculum sit timendum.

6. Etiam Reo, qui statim ducendus est ad supplicium, si hoc differri non potest, & is ceteroquin dispositus est potest dari Communio etiam non jejuno. Violenta enim mors non tollit obligationem, quam habent omnes ex præcepto divino communicandi in articulo mortis. Vide Sanctium in Select: disp: 40. Zambr: de Euchar: c. 3. n. 8. qui citat Navarrum, Suar: Henriq; &c.

7. A quolibet Sacerdote in articulo mortis in defectu Parochi ordinarij potest dari Eucharistia, sicuti absolutio, ut supra dictum est. Potest præterea in casu necessitatis à Sacerdote sacrificante (si videlicet minor

hostia non suppetat) pars hostiæ dari moribundo, quod integritati sacricij non obstat, ad quam solum requiritur, ut consumptio fiat utriusq; speciei; sine causa autem gravi, & rationabili sine malo hoc non fieret.

8. Non solum Sacerdos, verum etiam Laicus in absentia idonei Ministri posset seipsum communicare in articulo mortis exemplo MARIÆ Reginæ Scotiæ: ita Reinaldus to: 1. l. 29. c. 3. q. 5. n. 39. Mercerus de Sacr: q. 83. c. 2. n. 3. Grando in 3. p. contr: 6. tr: 12. disp: 2. n. 4. &c

9. Illi qui difficulter posset transmittere S. Hostiam, posset hujus particula dari intincta vino. Ita Suar: in 3. p. disp: 67. paragr: 2. Præpos: in 3. p. q. 80. d. 2. &c.

Resolutiones circa Extremam Unctionem.

1. UNgi præcipue debent quinq; corporis partes, *Oculi, Aures, Nares, Os, & Manus*: Pedum & Renũ unctio pro loci cousvetudine adhibenda est.

da eſt, vel omittenda. In fæminis renum unctio omitti debet

2. In morbo contagioſo, vel dum moribundus tanto tempore non putatur ſupervicturus, ut omnium ſenſuū unctio abſolvatur, ſufficit inungi unā aliquam partē, v. g. manum vel oculum, hac adhibitâ formulâ generali. *Per iſtam ſanctam Unctionem & ſuam piiſſimam miſericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid deliquiſti per viſum, auditum, odoratum, guſtum & tactum.* Laym: in Theol: Moral: l. 5. tr: 8. c. 2. n. 3. Con: d, 19. dub: 3. Sylvius. Peſte laborantes etiam licet virgula aliquâ ſive argenteâ, ſive ligneâ inungere. Præpoſ: in 3. p. q un: du: Barboſa de offic: Parochi c. 22. n. 16. &c:

3. Amentibus quoq; miniſtranda eſt extrema Unctio, etſi valentes eam non expetierint, qui enim cùm valerent debitè Sacramentalia perceperunt, cenſentur habere virtualem, & interpretativam intentionem etiam

hoc Sacramentũ percipiendi Marac; 10. 3. de Extr: Unct:

4. Et pueris post septennium (nisi constet eos carere usu rationis) danda est extrema Unctio licet nunquam communicarint. Laym: Theol: Moral: l. 6. tr: 7. c. 4. n. 2.

5. Neq; cum extrema Unctione expectandum est, donec rationis & omnium sensuum usu destitutus sit æger, animamq; jam exhalaturus: usus enim rationis, & devotio infirmi plurimum conferunt ad effectum hujus Sacramenti. Et vires hoc Sacramentum confert contra tentationes, quæ privationem usus rationis solent præcedere, nam ratione destitutus non est capax tentationum. Belarmini sententia est, lib: 2. de arte benè moriendi c. 8. *Causam ut multi ægri non convalescant, esse; quod tam tardè petant Extremam Unctionẽ.* Hæc ergò conferenda est, quando periculosè quis incipit morbo laborare.

6. Si quis in morbo diuturno v. g.

Hydro-

Hydropiſi, vel Phtiſi ſemel accepiſſet Extremam Unctionē, & deſiiſſet periculū mortis: poſſet recrudeſcente morbo, iterum eandem accipere, Trident: Seſſ: 14: c. 3.

7. Non ſunt intermittendæ orationes pro extrema Unctione præſcriptæ: differri tamen in proximo mortis articulo poſſunt uſq; dum eſſentialia Sacramenti peracta ſint, continuari deinde debent &c.

Additamentum perutile

Pro Sacerdotibus ſive ex juſtitia ſive ex charitate curam animarum gerentibus, quomodo ſe gerere debeant graſſante peſte, Authore R. P. Tobia Lohner S. J.

NOverit Parochus obligatum ſe eſſe ex juſtitia manere apud ſuos Parochianos, niſi alium ſibi ſubſtituat: imò etiam teneri loca infecta adire, ad Sacramenta adminiſtranda ijs in caſibus, in quibus periculum animæ incur-

incurrunt Parochiani curæ illius cõmissi, quales casus fere sunt sequentes. *Primus*. Si infans natus esset, qui neminem haberet, à quo baptizari posset, si enim alius etiam Laicus tantum adesset, non deberet se Sacerdos cum damno totius Communitatis in apertum periculum conjicere, sed plurimum auxiliô reservare. *Secundus est*. Si peste infectus ita rudis sit, ut meritò dubitari possit, num contritionem de peccatis perfectam eliciturus sit; tunc enim tenetur ad confessionem ægri audiendam, nisi probabile sit, illum sivè quia paulo ante, seu ante paucos dies confessus est, sivè, quia alias timoratæ conscientiæ fuit nulli peccato mortali obnoxium esse. Potest tamen in tali casu, si vel plures essent in eodem cubiculo, ut commodè unus sinè altero audiri non posset, vel certè periculum contagionis immineret, ægrum absolvere, si unicum peccatum, vel mortale, vel veniale expressisset.

Ter-

Tertius est. Si æger facultate loquendi destitutus, & de quo dubium esse potest, utrum in statu gratiæ sit, confiteri non posset, sed communicare tamen; tunc enim tenetur Sacerdos ei SS. Eucharistiam porrigere, tanquam probabile medium gratiæ in tali casu obtinendæ. In qua administratione non potest SS. Eucharistiam in mensa ponere, ut ipse æger eam assumat, vel in orbe, aut patina illam offerre, sed ordinario modo porrigere debet. *Qartus est.* Si æger ratione destitutus, & neq; confessus neq; SS. Eucharistiâ refectus, probabiliter tamen in statu gratiæ esse crederetur; tunc enim juxta Tannerum, Filiutium, Granadum, Dianam, Præpositus, teneretur etiam cum vitæ periculo Sacramentum hoc illi administare (licet Hurtado apud Dianam contrarium sentiat) nisi ex morte Sacerdotis certum & grave periculum toti communitati immineret: tunc enim privatum hujus ægri commo-

mo-

modum communi bono Communitatis poſtponendum eſſet.

2. Noverit ſuas partes etiam eſſe, pro Contione populum de ſequentibus admonere. *Primo*. Ut quilibet ſibi perſvadeat, ſe eſſe in manifeſto periculo mortis, atq; adeò per Sacramenta piè ſuſcepta maturè ſibi proſpiciat. *Secundò*. Ut cúm peſtis communiter à DEO propter peccata immittatur, quisq; tum pro ſe, tum pro tota Communitate DEUM placare ſtudeat, & convenientibus medijs juſtiſſimam hanc DEI iram avertere. *Tertiò*. Ut ij, qui peſte correpti ſunt, intra domos ſuas ſeſe contineant, nè alios etiam inficiant, ſed & ij, qui ſani ſunt, non temere cum infectis agant, & in periculum ſe conijciant. *Quartò*. Ut omnes qui in templo confitentur, os non verſus Sacerdotem, ſed verſus tabulam convertant, aut imaginem confeſſionali appenſam: neq; tunc alij pœnitentes propriùs accedant, ut liberiùs Sacerdos & pœ-

nitens

nitens cavere poſſint mutuum anhelitum, & reſpirationem, neq; ab adſtantibus audiantur. *Quintò.* Ut ſi vocaverint Sacerdotem ad ægrum, prius aperiant feneſtras, niſi frigoris aſperitas aut nebuloſus aer id impediat, deinde igne ex odorisferis lignis, aut ramuſculis excitato, àërem prius purgent. *Sexto.* Ut ſi ex una parte nullius peccati gravioris ſibi conſcij ſint, ex altera verò partè cogitare poſſint, Sacerdotem contagione corripiendum, ſi Sacramenta illis diſtibuat, ſicq; ſubſidium neceſſarium Communitati ſubtrahendum, abſtineant amore proximi à petitione taliũ Sacramentorum, certoq; ſibi perſvadeant per hunc actum charitatis recepturos eos id, quod ex Sacramentorum ſuſceptione alioqui obtinuiſſent. *Septimò.* Ut, dum ſani ſunt mature ſe ſpiritualibus remedijs contra peſtem muniant. Præ cæteris efficaciora videntur iſta, dolor ſincerus de peccatis; opera pœnitentiæ;

certæ preces ad B. Virginem S. Sebaſtianum, S. Carolum Borromæum, &c. Maximè verò Litaniæ Lauretanæ, Roſarium, vel ipſa etiam Salutatio Angelica recitata multis profuit ad peſtem avertendam. *Octavò.* Juverit etiam oſtendere, quam cautelã in cura ægrorum ſuſcipiendam adhibere, & quæ ordinarie media corporalia ab ipſis etiam plebeis & pauperibus hominibus adhiberi poſſint.

3. Præter induſtrias ſpirituales ſupra recenſitas, quibus utiq; Sacerdos ſe ante omnes alios munire debet, alia etiam media & induſtriæ ſedulò ab ipſo ſunt adhibendæ, quæ quidem à prudentibus viris ſequentes plerũq; habentur.

Prima eſt. Ut ſummâ diligentiâ curet, nè unquam ad infectos jejunus accedat; itaque convenit, ut maturè celebret, dein juſculum, vel vinum medicatum ſumat ex herba abſynthij, ſcorcij; cardui benedicti, dictamni Cretici, corticibus citri exſiccati,

radi-

radicibus pimpinellæ; ex quibus ſacculus vino impoſitus conficitur.

Secunda. Ut infectos adjuturus habeat veſtem attritam; laneæ enim novæ vel villoſæ pelles, plus periculi habent, interiores magis convenit eſſe ex corio, quàm laneas: õnes verò veſtes poſtquam redierit, igne purgentur.

Tertia. Ut manè aliquas partes corporis oleo Scorpionum, vel alio alexipharmaco illiniat, v. g. circa cor, ſub axilis retro auriculas, ac denique ipſos pulſus. In ipſo acceſſu ad ægrotum extrema labia, nares, tempora, balſamo vel aceto ad hunc uſum confecto, inungi debent.

Quarta eſt. Ut antequam ad ægrum vocatur, manus & facies aqua laventur, cui permixtum ſit acetum vel vinum, in quo aliquæ herbæ odoriferæ maceratæ fuerint, quales ſunt abſynthium, ſalvia, rutha, meliſſa, majorum Hyſſopus, arthemiſia, ſpicanardus &c. eædem herbæ ſi cir-

ca locum ægri ſparſæ ſint, & ſubiinde moveantur, & confricentur, mirè aerem temperant. Idem præſtat acetum aſperſum ſubinde lecto ægri.

Quinta. Ut ſi infectus adeò æger non ſit, & regionis ac locorum conſvetudo permittat, ad januam domùs vel aliquem locum patentiorem eum deferri jubeat.

Sexta. Curet, ut ante ingreſſum ſuum æger in lecto ita componatur, ut commodè confiteri poſſit· Attendat inſuper, nè æger multum ſe moveat in præſentia ſua, aut lectum aperiat, aut in lecto hinc indè ſe moveat. Non minùs ipſe etiam Sacerdos ab omni contactu ægri abſtineat, ideoque nec manum ſalutandi gratia porrigat, neque pulſum ægri exploret, neque loca infecta & carbunculos contrectet, nec etiam curioſe cupiat aſpicere, nè fortè indè horrorem concipiat.

Septima. Sollicitè curandum eſt, nè Sacerdos ægri anhelitum excipiat,

ex

ex hoc enim facillimè hauriri poteſt venenum. Itaque ſequentes cautelas adhibeat. 1. Supra ægrum ſe non inclinet, ſi proindè lectus ſit humilis, poterit, vel ſupra ligneum ſcabellum ſedere, vel flexis genibus audire, ſella autem ex panno viloſo omnino non eſt admittenda propter alios in ipſa incluſos. 2. Aurem ei non admoveat ſed potius ad vocem elatiorem ægrum hortetur. 3. Non ex adverſo ægri, ſed potius ad latus, vel à tergo conſiſtat. 4. Inter ipſum, & confitentem nonprocul ab ore candela accenſa intercedat. Probantur maximè illæ candelæ, quæ majorem ignem fovent; aliqui Medici ad hunc uſum ſpeciales confecerunt ex rebus odoriferis, quæ ſcilicet ignem foveant, & ſuffitum præſtent. Apud ditiores proderit plures candelas circa lectum accenſas habere. 5. Os, & nares vel obvolvantur, vel ſæpius tingantur ſtrophiolo intincto in aceto Bezoartico, vel alio Alexipharmaco.

Octa-

Octavo. Confessionem ita audiat, ut essentialiter quidem nihil intermittat: à supervacaneis tamen abstineat, nè longior mora sit necessaria. Quam ad rem juverint, efficacia quædam dicta vel facta Sanctorum in prōptu habere, quibus breviter & Contritionem in ægris, & patientiam ad tollerandum malum possit excitare: quòd si necessitas Confessionis exigat longiorem moram, omninò juverit, subindè àëris purioris recipiendi gratia fenestram, vel alium patentiorem locum adire.

Nona. Quam primum aliqua pestilentiore aura se inflatum senserit; statim sudorifero aliquo haustu, vel bolo, quales sunt ex theriaca, ovo aureo, vel Bezoare. sudorem eliciet & cum sudore venendum propellet: quod etiam cum nondum infectus est, quavis minimum hebdomada est faciendum.

Decima. Cùm nonnunquam contingat, ut infecti etiam ad templum con-

confeſſionis gratia penetrent, pro majori ſecuritate ſemper ſtudeat Sacerdos penes ſe habere amuleta, & alijs præſervativis ſe munire; ad minimum verò tempora, os, nares inungat balſamo vel aceto, & odoratos nodulos penes ſe habeat, in quibus ſpongia aceto vel ex Rutha, vel oleo juniperi intincta ſit ut eorum odore ſpiritus ſubindè recreetur.

Undecima. Juverit, ſi Sacerdos animum priùs corroboret, nè ſi forſan præter ipſius expectationem veniat infectus, ſubito & nimiò terrore afficiatur, & periculum inde ſibi creet. Ut verò tanto minùs periculum mortis timeat, ſæpè ob oculos ſibi ponat præſtantiam hujus charitatis, quàm ex eò ſatis colligere poteſt, quod talis mors ordinariè à Doctòribus, Martyrio comparetur.

Duodecima. Poſt quàm infectum aliquem audivit, conſultum videtur, aliud quaſi agendo, à confeſſionali domum ſecedere, & ſe ad ignē ramu-

ſculis

ſculis juniperi excitatum purgare, faciem aceto aqua mixto lavare, aurã liberam captare: quare & ſibi, & alijs conſulet. Si neceſſitas non urgeat, expedit idẽ Confeſſionale non repetere, donec populo dilapſo ſedes per ignem, vel aſperſionem, aut lotionem aquæ ex rutha purgetur.

Tertiadecima. Perſona, quam conſtat eſſe infectam, moneatur, ut vel domum ſuam Confeſſarium vocet, vel eo tempore veniat, quo homines non ſunt in templo: tunc enim extra Confeſſionale eam audire poſſet in tanta diſtantia, quæ moraliter careret periculo.

Quartadecima. Denique peſte ceſſante, & ſe per divinam gratiam ſervato gratias DEO debitas habeat, eique humili animo omnia quæ egit, acceptareferat, ſeque ad ulteriores caſus præparet, offeratque.

ACTUS

ACTUS

Devotiſſimi, qui cum moribundis lenta voce, nè moleſtentur poſſunt dici, quibus actibus & ipſe Sacerdos uti poterit.

PAter Cœleſtis, dulcedine omnium miſericordiarum plenè ecce nunc anguſtiatus ſpiritus meus diſponit ſe in viam longiſſimæ æternitatis: ſuſcipe tu illum in benignas manus ſuas: ad imaginem tuam tuo beneplacito creatus eſt, noli reprobare imaginem hanc, ne opus tuum irrideant inimici tui, ſi illud perire permitteres.

Recordare o! amantiſſime æterne Pater illius amoris tui, qui mihi donaſti Filium tuum, & illum tantis in ſangvinea Paſſione cruciatibus & tormentis, ut me ſalvares, tradidiſti.

JESU ſvaviſſime & unica cordis mei conſolatio, commendo tibi indignam licèt animam meam, nè in hac periculoſiſſima lucta pereat nimis carò me redemiſti de captivitate inimico-

micorum meorum, oſtendè nunc miſericordiam ut experiar, quam pretioſa ſit Cruoris tui divini merces, & fructus meritorum tuorum.

Spiritus Sanctiſſime, foviſti me ſemper, ſed nunc maximè neceſſaria mihi eſt miſeratio tua, amore tuo non ſum dignus, ſed tamen in infinita Bonitate tua confidentem protege me à periculo damnationis, cuſtodi, à damno æternæ mortis.

Dulciſſime Redemptor (*aſpiciat infirmus Imaginem Crucifixi*) in brachia hæc cruci affixa, & in Sacratiſſima Vulnera tua commendo ex hoc corpore abeuntem ſpiritum meum.

O JESU pro me crucifixe, ſi quando certè, nunc oſtende mihi, quod ſis meus JESUS, id eſt Salvator, in his tuis pretioſiſſimis Vulneribus confido quia non peribo.

Sed & tu miſericordiſſima Redemptoris mei Mater, benedicta MARIA, adeſto mihi in hac ultima agonia mea, nè prævaleat adverſum

me

me inimicus meus, lachrimæ tuæ quas fudisti sub Cruce, amaram videns Filij tui mortem, sint mihi solatium, lac tuum, quô JESUM potasti, confortet me, ne deficiam in via æternitatis.

Post Filium tuum ô! Superbenedicta Mater innititur spes mea maternæ tuæ pietati, respice me, & tu fac & salva erit anima mea.

Joseph Sanctissime qui inter brachia JESU & MARIÆ svavissimè expirasti, adjuva me in hac hora, & impetra ultimum felicem halitum.

Felix Virgo Barbara benedicta, tuæ curæ commendavi me semper, adesto mihi, & ostende, quantum potes apud DEUM meum.

Archangele Michael Patrone mi fidelissime, tuam nunc invoco potentiam, defende me, à Principe tenebrarum, nè noceant mihi terrores illius, quia & si peccata mea sentio, tamen, in misericordia DEI plurimum confido.

Tibi

Tibi quoque gratias reddo Sancte Angele Custos, pro omnibus laboribus tuis, quos per totam vitam suscepisti pro me portasti me hactenus in manibus tuis, nunc rogo te igitur, nè etiam deponas me de his manibus, ut non offendam pedes meos, & cadam turpiter in hora mortis meæ Amen.

AKT SKRUCHY.

PAnie JEZU Chryste, Zbawicielu moy, iedyne dobro moie, ktoryś dla mnie grzesznego okrutnie na krzyżu zamordowany iest: Miłuię cię nadewszystko stworzenie; dla ciebie tylko samego. Zaluię ze wszystkiego serca, żem cię kiedy BOGA y Stworcę mego obraził. Brzydzę się dla miłości twoiey, wszystkiemi grzechami moiemi, maiąc stateczną wolą, za pomocą twoią, więcey nigdy nie grzeszyć. Mam wielką nadzieię w miłosierdziu twoim, w niewinney Męce twoiey, w przyczynie Nay-

swięt-

świętszey Panny Matki twoiey, y Wszystkich Swiętych, że mi wszystkie grzechy moie odpuścić będziesz raczył, iako y ia odpuszczam dla miłości twoiey wszystkim, ktorzy mnie kiedykolwiek y iakokolwiek obrazili. Dopomoż mi o Boże moy łaską twoią, abym więcey nie grzeszył.

Krotkie Wyznanie Taiemnic Przednieyszych do Wiary Swiętey Katolickiey osobliwie należących.

1. Wierzę, że Swięta Troyca, iest BOG Oyeiec, Syn Boży, Duch Swięty, trzy Osoby, á ieden tylko BOG. Y choć BOG Oyciec, iest BOG, y Syn Boży iest BOG, y Duch Swięty iest BOG, przecię iednak nie trzey Bogowie są, ale tylko ieden we trzech Osobach iest BOG.

2. Wierzę że BOG, ktory iest we trzech Osobach ieden, złych ogniem wiecznym w piekle karze, á dobrym w Krolestwie Niebieskim żywot wieczny daie.

3.

3. Wierzę że JEZUS Chrystus, iest Syn Boży, ktory stawszy się Człowiekiem, nieprzestał być BOGIEM, narodził się z Panny MARYI, umarł na Krzyżu, żeby nas zbawił, to iest, żeby nam Niebo, przez grzech Adamow zamknięte otworzył. Tenże JEZUS Chrystus BOG, y Człowiek, sądzić będzie żywych y umarłych.

4. Wierzę że Duch Swięty, iest Trzecia Osoba Troycy Swiętey, ktory pochodzi od BOGA Oyca, y Syna Bożego, y iest rowny BOG BOGU Oycu, y Synowi Bożemu. Tenże Duch Swięty w Dzień Swiąteczny, zstąpił na Apostoły w ięzykach ognistych.

5. Wierzę, że w Nayświętszym SAKRAMENCIE, iest Ciało, y Krew Pana JEZUSA Chrystusa Syna Bożego.

6. Wierzę że w Kościele Swiętym Katolickim iest Siedm SAKRAMENTOW, to iest, Siedm znakow, albo

sposo-

ſpoſobow widomych, od Chryſtuſa poſtanowionych, ktoremi ludzie łaſki Bożey doſtępuią. A te SAKRAMENTA ſą Chrzeſt, Bierzmowanie, Spowiedź, Nayświętſzy SAKRAMENT, Ciała y Krwie Chryſtuſowey, Kapłańſto, Małżeńſtwo, oſtatnie Oleiem Swiętym pomazanie.

7. Naoſtatek Wierzę, y wyznawam wſzyſtko cokolwiek Kościoł Swięty Katolicki roſkazuie, y podaie do wierzenia, ktory to Kościoł prawdziwy, ieſt zgromadzenie ludzi Wiarę Chryſtuſowę wyznawaiących, pod władzą, y Zwierzchnością Naywyżſzego Biſkupa Rzymſkiego, to ieſt Papieża zoſtaiących.

SKRUCHA.

A Przytym wyznaniu moim, żałuię BOZE moy, żem cię kiedykolwiek obrażał, á dla tego żałuię, żeś ty ieſt dobry, y nieſkończonie dobry, á ia tak dobrego obrażałem,

nie-

niechę cię więcey tak dobrego Pana obrażać, ktorego miłuię, y przekładam nad wszystie dobra, iako naywyższe dobro. Chcę się spowiadać grzechow moich. BOZE bądź miłościw mnie grzesznemu.

A

M E

N.

